

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 295

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

53. sējums
2010. gada 12. novembris

Saturs

I Leģislatīvi akti

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 994/2010 (2010. gada 20. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu ⁽¹⁾ 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 995/2010 (2010. gada 20. oktobris), ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus ⁽¹⁾ 23
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK ⁽¹⁾ 35

Cena: EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II *Nelegislatīvi akti*

STARPTAUTISKI NOLĪGUMI

2010/669/ES:

- ★ **Padomes Lēmums (2010. gada 27. septembris) par nostāju, kas Eiropas Savienībai jāieņem CARIFORUM un ES Apvienotajā padomē, kura izveidota ar Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz grozījumu nolīguma IV pielikumu, iekļaujot tajā Bahamu Salu Sadraudzības saistības** 51

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 994/2010

(2010. gada 20. oktobris)

par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

attiecībā uz gāzes apgādi atrodas uz "gāzes salas", jo tām trūkst infrastruktūras savienojumu ar pārējām Savienības dalībvalstīm.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

apsprīžoties ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Dabasgāze ("gāze") ir nozīmīgs elements Eiropas Savienības energoapgādē, kas atbilst vienai ceturtdaļai no primārās energoapgādes un ko galvenokārt izmanto elektroenerģijas ražošanai, apkurei, kā izejvielu rūpniecībā un degvielu transporta nozarē.
- (2) Pēdējo desmit gadu laikā Eiropā ir strauji pieaudzis gāzes patēriņš. Samazinoties iekšzemes ieguves apjomiem, gāzes imports pieauga vēl straujāk, palielinot atkarību no importētās gāzes un liekot pievērst uzmanību gāzes piegādes drošības aspektiem. Turklāt dažas dalībvalstis

- (3) Ņemot vērā gāzes nozīmīgumu Savienības dažādo enerģijas veidu kopumā, šīs regulas mērķis ir apliecināt gāzes patērētājiem, ka tiek veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai viņiem nodrošinātu pastāvīgas piegādes, jo īpaši sarežģītos klimata apstākļos un piegādes traucējumu gadījumā. Ir atzīts par pamatotu, ka šie mērķi būtu jāsasniedz ar visefektīvākajiem pasākumiem izmaksu ziņā, lai neietekmētu šīs degvielas relatīvo konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem degvielas veidiem.
- (4) Ar Padomes Direktīvu 2004/67/EK ⁽³⁾ pirmo reizi tika izveidots Kopienas līmeņa tiesiskais regulējums, lai aizsargātu gāzes piegādes drošību un sekmētu iekšējā gāzes tirgus pareizu darbību piegādes traucējumu gadījumā. Ar to tika izveidota Gāzes koordinācijas grupa, kas ir bijusi noderīga, apmainoties ar informāciju un nosakot dalībvalstu, Komisijas, gāzes nozares un patērētāju kopējās darbības. Energoapgādes drošības ekspertu tīkls, ko Eiropas Padome apstiprināja 2006. gada decembrī, ir uzlabojis iespējas apkopot informāciju un nodrošinājis laicīgas brīdināšanas iespējas attiecībā uz potenciāliem draudiem energoapgādes drošības jomā. Jaunie tiesību akti par iekšējo enerģētikas tirgu, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēma 2009. gada jūlijā, ir nozīmīgs solis, lai pabeigtu iekšējā enerģētikas tirgus izveidi, un tajos ir noteikts skaidrs mērķis uzlabot Savienības drošību energoapgādes jomā.
- (5) Tomēr atbilstīgi pašreizējiem gāzes piegādes drošības pasākumiem, kas veikti Savienības mērogā, dalībvalstīm joprojām ir liela rīcības brīvība attiecībā uz pasākumu izvēli. Ja ir apdraudēta kādas dalībvalsts piegādes drošība,

⁽¹⁾ 2010. gada 20. janvāra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2010. gada 21. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2010. gada 11. oktobra lēmums.

⁽³⁾ OV L 127, 29.4.2004., 92. lpp.

pastāv skaidrs risks, ka šīs dalībvalsts vienpusēji izstrādātie pasākumi var apdraudēt iekšējā gāzes tirgus pareizu darbību un gāzes piegādi patērētājiem. Nesen gūta pieredze ir parādījusi, ka šāds risks pastāv. Lai iekšējais gāzes tirgus varētu darboties arī piegādes traucējumu gadījumā, atbildes reakcijai uz piegādes krīzi jābūt solidārai un koordinētai gan attiecībā uz preventīvajiem pasākumiem, gan reaģējot uz konkrētiem piegādes traucējumiem.

- (6) Konkrētiem Savienības reģioniem tiek piegādāta gāze ar mazu siltumietilpību. Gāze ar mazu siltumietilpību savu īpašību dēļ nevar tikt izmantota iekārtās, kas paredzētas gāzei ar lielu siltumietilpību. Savukārt gāzi ar lielu siltumietilpību ir iespējams izmantot iekārtās, kas paredzētas gāzei ar mazu siltumietilpību, ja to var pārvērst gāzē ar mazu siltumietilpību, piemēram, pievienojot slāpekli. Gāzes ar mazu siltumietilpību īpatnības būtu jāapsver valstu un reģionālā līmenī, un šīs īpatnības būtu jāņem vērā riska novērtēšanā un preventīvos rīcības plānos un ārkārtas rīcības plānos valstu un reģionālā līmenī.
- (7) Gāzes piegādes ceļu un piegādes avotu Savienībai dažādošana ir būtiski svarīga piegādes drošības uzlabošanai Savienībā kopumā un tās dalībvalstīs atsevišķi. Nākotnē piegādes drošība būs atkarīga no izmaiņām izmantotās enerģijas veidos, attīstības gaitas ieguves jomā Savienībā un trešās valstīs, kas apgādā Savienību, ieguldījumiem uzglabāšanas sistēmās un gāzes piegādes ceļu un piegādes avotu dažādošanā Savienībā un ārpus tās, tostarp sašķīdinātās dabasgāzes ("SDG") iekārtās. Šajā sakarībā īpaša uzmanība būtu jāpievērš prioritātes noteikšanai ar infrastruktūru saistītām darbībām, kā tas konstatēts Komisijas 2008. gada 13. novembra paziņojumā "Otrais stratēģiskais enerģētikas pārskats: ES energoapgādes drošības un solidaritātes rīcības plāns", piemēram, Dienvidu gāzes koridoram (*Nabucco* un pieslēguma mezglam starp Turciju, Grieķiju un Itāliju), dažādota un adekvātai SDG piegādei Eiropā, efektīvam pieslēguma mezglam Baltijas jūras reģionā, Vidusjūras reģiona energolokam un adekvātiem dienvidu un ziemeļu gāzes savienojumiem ar Viduseiropu un Dienvidaustrumeiropu.
- (8) Lai mazinātu gāzes piegādes traucējumu radīto iespējamo krīžu ietekmi, dalībvalstīm būtu jāveicina dažādu energoresursu un dažādu gāzes piegādes ceļu un piegādes avotu izmantošana.
- (9) Būtiski gāzes piegādes traucējumi Savienībai var ietekmēt visas dalībvalstis, Savienību kopumā un Enerģētikas kopienas dibināšanas līguma⁽¹⁾, kas parakstīts Atēnās 2005. gada 25. oktobrī, Līgumslēdzējas puses un radīt smagus kaitējumus Savienības ekonomikai. Gāzes piegādes traucējumi var būtiski ietekmēt arī sabiedrību, jo īpaši mazāk aizsargātas patērētāju grupas.
- (10) Dažādi patērētāji, ietverot, *inter alia*, arī māsājniecības un patērētājus, kas nodrošina būtiskus sociālos pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpi un bērnu aprūpi, izglītību un citus sociālus un sociālās aprūpes pasākumus, kā arī citus pakalpojumus, kas dalībvalstij ir nepieciešami, ir īpaši neaizsargāti, un tiem varētu būt vajadzīga aizsardzība. Šādu aizsargātu patērētāju vispārīga definīcijai nevajadzētu būt pretrunā ar solidaritātes mehānismiem Eiropā.
- (11) Ziņojumā par Eiropas drošības stratēģijas īstenošanu, ko apstiprināja Eiropadome, kura sanāca 2008. gada decembrī, ir norādīts, ka pieaugoša atkarība no importētās enerģijas ir ievērojams papildu risks Savienības drošībai energoapgādes jomā, un uzsvērts, ka energoapgādes drošība ir viena no jaunajām problēmām drošības politikā. Iekšējais gāzes tirgus ir centrālais elements, lai palielinātu energoapgādes drošību Savienībā un samazinātu piegādes traucējumu radīto nelabvēlīgo ietekmi atsevišķās dalībvalstīs.
- (12) Iekšējā gāzes tirgus pareizai funkcionēšanai ir īpaši būtiski, lai pasākumi, ka veikti gāzes piegādes drošības aizsardzībai, nepamatoti neizkropļotu konkurenci vai iekšējā gāzes tirgus efektīvu darbību.
- (13) Darbības kļūme vienotajā lielākajā gāzes infrastruktūrā, tā dēvētais N-1 princips, ir reālistisks scenārijs. Šādas infrastruktūras darbības kļūmi var izmantot par kritēriju tam, ko dalībvalstīm būtu jāspēj kompensēt, un tas ir derīgs izejas punkts analīzes veikšanai, lai izvērtētu katras dalībvalsts gāzes piegādes drošību.
- (14) Piemērota un dažādota gāzes infrastruktūra dalībvalstī un Savienībā, ietverot jo īpaši jaunu infrastruktūru, kas savienotu pašreizējās izolētās sistēmas, kuras veido gāzes salas kaimiņos esošajām dalībvalstīm, ir svarīgs elements piegādes traucējumu rezultātā radīto problēmu risināšanai. Kopīgiem minimālajiem kritērijiem gāzes piegādes drošības jomā būtu jānodrošina vienlīdzīgi apstākļi attiecībā uz gāzes piegādes drošību, ņemot vērā valsts vai reģionālās īpatnības, un vajadzētu būtiski motivēt izveidot nepieciešamās infrastruktūras izveidošanu un uzlabot sagatavotību krīzes gadījumos. Pasākumiem pieprasījuma jomā, piemēram, kurināmā aizstāšanai, var būt liela nozīme, rūpējoties par energoapgādes drošību, ja tos var ātri piemērot un ja ar to palīdzību var būtiski samazināt pieprasījumu, reaģējot uz piegādes traucējumiem. Enerģijas efektīvu izmantošanu vajadzētu veicināt vēl vairāk, jo īpaši, ja nepieciešami pasākumi saistībā ar pieprasījumu. Pienācīgi būtu jāņem vērā ierosināto pieprasījuma un piedāvājuma jomas pasākumu ietekme uz vidi, un priekšroka iespēju robežās būtu jādod pasākumiem, kuri vismazāk ietekmē vidi, vienlaicīgi ņemot vērā piegādes drošuma aspektus.

⁽¹⁾ OV L 198, 20.7.2006., 18. lpp.

- (15) Būtu aktīvi jāatbalsta ieguldījumi jaunas gāzes infrastruktūras izveidē, un tie būtu jāveic tikai pēc tam, kad ir īstenots atbilstīgs ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem. Šādai jaunai infrastruktūrai būtu jāuzlabo gāzes piegādes drošība, vienlaikus nodrošinot gāzes iekšējā tirgus pareizu darbību. Ieguldījumi principā būtu jāveic uzņēmumiem, un to pamatā vajadzētu būt ekonomiskiem stimuliem. Pienācīgi būtu jāņem vērā nepieciešamība veicināt no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas gāzes iekļaušanu gāzes tīkla infrastruktūrā. Ja ieguldījumiem infrastruktūrā ir pārrobežu raksturs, būtu cieši jāiesaista Energoģregulatoru sadarbības aģentūra ("aģentūra"), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 713/2009⁽¹⁾, un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem⁽²⁾ izveidotais gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls ("ENTSO gāzei") to attiecīgo kompetenču jomās, lai labāk ņemtu vērā pārrobežu jautājumus. Tiek atgādināts, ka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 713/2009 aģentūra var sagatavot atzinumus vai ieteikumus pārrobežu jautājumos savas kompetences un darbības jomā. Aģentūrai un "ENTSO gāzei" kopā ar citiem tirgus dalībniekiem ir nozīmīga loma tāda tīkla attīstības desmit gadu plāna izstrādāšanā un īstenošanā Savienībā, kurā, *inter alia*, iekļauta Eiropas piegādes atbilstības perspektīva, un attiecībā uz pārrobežu sadarbību tā pamatā, *inter alia*, vajadzētu būt dažādu tīkla lietotāju saprātīgām vajadzībām.
- (16) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina gāzes tirgus analīzes veikšana, kas ir nepieciešams pasākums, īstenojot procesu, kura rezultātā jāpanāk atbilstība infrastruktūras standartiem.
- (17) Īstenojot uzdevumus, kas precizēti šajā regulā, kompetentajām iestādēm būtu vajadzības gadījumā cieši jāsadarbbojas ar citām attiecīgajām valsts iestādēm, jo īpaši valsts regulatīvajām iestādēm, un neskarot to kompetenci saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu⁽³⁾.
- (18) Ja ir vajadzīgi jauni pārrobežu starpsavienojumi vai jāpaplašina pašreizējie starpsavienojumi, būtu savlaicīgi jāīsteno cieša attiecīgo dalībvalstu, kompetento iestāžu un valsts regulatīvo iestāžu, ja tās nav kompetentās iestādes, sadarbība.
- (19) Lai palīdzētu dalībvalstīm finansēt vajadzīgos ieguldījumus ieguves rūpniecībā, infrastruktūrā un energoefektivitātes pasākumos reģionālā un vietējā līmenī, ir pieejami
- dažādi Savienības finansējuma avoti, piemēram, Eiropas Investīciju bankas aizdevumi un garantijas vai finansējums no reģionālajiem fondiem, struktūrfondiem un kohēzijas fondiem. Eiropas Investīciju banka, kā arī Savienības ārējie instrumenti, piemēram, Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instruments, Pirmspievienošanās palīdzības instruments un finanšu instruments sadarbībai attīstības jomā, var arī palīdzēt finansēt pasākumus trešās valstīs, lai uzlabotu energoapgādes drošību.
- (20) Šai regulai piegādes traucējumu gadījumā būtu jāļauj dabasgāzes uzņēmumiem un patērētājiem pēc iespējas ilgāk paļauties uz tirgus mehānismiem. Tajā būtu jāparedz arī ārkārtas mehānismi, kurus izmanto, kad tirgi vieni paši vairs nespēj atbilstīgi reaģēt uz gāzes piegādes traucējumiem. Pat ārkārtas situācijā būtu jādod priekšroka tirgus instrumentiem, lai mazinātu piegādes traucējumu radīto ietekmi.
- (21) Pēc 2009. gada jūlijā pieņemto jauno iekšējās enerģētikas tirgus tiesību aktu stāšanās spēkā gāzes nozarē tiks ieviesti jauni noteikumi, kuros precīzi noteikta dalībvalstu, valsts regulatīvo iestāžu, pārvades sistēmu operatoru un aģentūras loma un pienākumi, kā arī uzlabota tirgus pārredzamība, lai pastiprinātu tā darbību, piegādes drošību un patērētāju aizsardzību.
- (22) Iekšējā gāzes tirgus izveide un efektīva konkurence šajā tirgū piedāvā Savienībai augstākā līmeņa piegādes drošību visām dalībvalstīm ar noteikumu, ka tirgum ļauj pilnībā darboties piegādes traucējumu gadījumā, kas ietekmē Savienības daļu, neatkarīgi no traucējumu iemesla. Šim nolūkam ir vajadzīga visaptveroša un efektīva vienota pieeja piegādes drošības jautājumiem, jo īpaši izmantojot pārredzamību, solidaritāti un nediskriminējošu politiku, kas atbilst iekšējā tirgus darbībai, izvairoties no tirgus izkropļošanas un tirgus reakcijas ierobežošanas traucējumu gadījumā.
- (23) Gāzes piegādes drošība ir dabasgāzes uzņēmumu, dalībvalstu, jo īpaši to kompetento iestāžu, un Komisijas kopīga atbildība to attiecīgajā darbības un kompetences jomā. Vajadzības gadījumā arī valsts regulatīvajām iestādēm, ja tās nav kompetentās iestādes, būtu jāveicina gāzes piegādes drošība to darbības un kompetences jomā saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK. Turklāt patērētājiem, kas lieto gāzi elektroenerģijas ražošanai vai rūpnieciskiem mērķiem, arī var būt nozīmīga loma gāzes piegādes drošībā, izmantojot to spēju reaģēt krīzes situācijās ar pasākumiem pieprasījuma jomā, piemēram, slēdzot pārtraucamus līgumus, izmantojot kurināmā aizstāšanu, jo tas tieši ietekmē piegādes un pieprasījuma līdzsvaru.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.

⁽³⁾ OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.

- (24) Tāpēc izšķiroša nozīme ir precīzai visu dabasgāzes uzņēmumu un kompetento iestāžu lomu un pienākumu definīcijai, lai iekšējais gāzes tirgus turpinātu veiksmīgi darboties, jo īpaši piegādes traucējumu un krīzes gadījumos. Šādas lomas un pienākumi būtu jānosaka tā, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota triju līmeņu pieeja, kas vispirms iekļauj attiecīgos dabasgāzes uzņēmumus un nozari, tad dalībvalstis valsts vai reģionālā līmenī un pēc tam Savienību. Piegādes krīzes gadījumā tirgus dalībniekiem vajadzētu būt pienācīgai iespējai reaģēt uz situāciju, veicot tirgus pasākumus. Ja ar tirgus dalībnieku rīcību nepietiek, dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm būtu jāveic pasākumi, lai novērstu vai mazinātu piegādes krīzes sekas. Tikai tad, ja ar šiem pasākumiem nepietiek, būtu jāveic pasākumi reģionālā vai Savienības līmenī, lai novērstu vai mazinātu piegādes krīzes sekas. Pēc iespējas būtu jāmeklē risinājumi reģionālā līmenī.
- (25) Savstarpēji solidarizējoties, iesaistot valsts iestādes un dabasgāzes uzņēmumus, plaši tiks izveidota reģionāla sadarbība šīs regulas īstenošanai, lai optimizētu guvumus, ko sniedz tādu pasākumu koordinēšana, kuru mērķis ir mazināt konstatētos riskus un īstenot pasākumus, kas no iesaistīto pušu viedokļa ir visefektīvākie izmaksu ziņā.
- (26) Ievērojot Direktīvas 2009/73/EK 3. pantā noteiktās sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības un patērētāju aizsardzības pasākumus, būtu jānosaka pietiekami saskaņoti piegādes drošības standarti, kuri attiecas vismaz uz 2009. gada janvāra situāciju. Šādiem piegādes drošības standartiem vajadzētu būt stabiliem, lai nodrošinātu nepieciešamo juridisko noteiktību, precīzi definētiem, un ar tiem nedrīkstētu noteikt nepamatotu un nesamērīgu slogu dabasgāzes uzņēmumiem, tostarp jauniem tirgus dalībniekiem un maziem uzņēmumiem, vai tiešajiem patērētājiem. Ar šiem standartiem būtu arī jāgarantē, lai Savienības uzņēmumiem būtu vienlīdzīga piekļuve valsts mēroga patērētājiem. Pasākumi, kas nepieciešami atbilstības panākšanai piegādes standartiem, var aptvert papildu uzglabāšanas jaudu un tilpumu, saspīestas gāzes uzglabāšanas sistēmas, piegādes līgumus, pārtraucamus līgumus vai citus pasākumus, kuriem ir līdzīga ietekme, kā arī nepieciešamos tehniskos pasākumus, lai garantētu gāzes piegādes drošību.
- (27) Gāzes tirgus veiksmīgai darbībai ir svarīgi, lai dabasgāzes uzņēmumi laicīgi veiktu ieguldījumus vietējā ieguves rūpniecībā un infrastruktūrā, piemēram, starpsavienojumos, jo īpaši tādos, kas nodrošina piekļuvi Savienības gāzes tīklam, iekārtās, kas nodrošina fizisku atpakaļgaitas gāzes plūsmu cauruļvados, uzglabāšanas sistēmās un sašķidrīnātās dabasgāzes regazifikācijas iekārtās, ņemot vērā iespējamās piegādes traucējumus, piemēram, tādus, kādi tika novēroti 2009. gada janvārī. Prognozējot finansālās vajadzības gāzes infrastruktūrai saistībā ar Savienības instrumentiem, Komisijai attiecīgā gadījumā prioritāte būtu jāpiešķir infrastruktūras projektiem, ar kuriem tiek atbalstīta iekšējā gāzes tirgus integrācija un gāzes piegādes drošība.
- (28) Pārvaldes sistēmu operatorus nebūtu jāapspērt situāciju, kurā fiziskā jauda transportēt gāzi abos virzienos ("divvirzienu jauda"), izmantojot pārrobežu starpsavienojumus ar trešām valstīm, varētu veicināt piegādes drošības uzlabošanu, jo īpaši attiecībā uz trešām valstīm, kas nodrošina tranzīta plūsmas starp divām dalībvalstīm.
- (29) Ir svarīgi, lai gadījumos, kad tirgus nespēj turpināt gāzes piegādi, tā tiktu saglabāta īpaši mājāsaimniecībām, kā arī ierobežotam skaitam citu patērētāju, kurus nosaka attiecīgās dalībvalstis, jo īpaši patērētājiem, kas sniedz būtiski svarīgus sabiedriskos pakalpojumus. Ir būtiski, lai krīzes gadījumā veicamie pasākumi tiktu definēti pirms krīzes iestāšanās un lai, tos paredzot, tiktu ņemtas vērā drošības prasības, tostarp gadījumos, kad aizsargāti patērētāji ir pieslēgti tam pašam sadales tīklam, kuram pieslēgti arī citi patērētāji. Ja infrastruktūras piekļuves jauda ir samazināta tehnisku iemeslu dēļ, šādi pasākumi var ietvert samērīgu samazinājumu, kas ir proporcionāls sākotnēji rezervētajai jaudai.
- (30) Kompetentajām iestādēm vienmēr būtu jāievēro to ārkārtas rīcības plāns. Pietiekami pamatotos ārkārtējos apstākļos tās var veikt pasākumu, kas atšķiras no šiem plāniem.
- (31) Lai ievērotu piegādes drošības pienākumus, ir pieejama plaša instrumentu izvēle. Minētie instrumenti vajadzības gadījumā būtu jāizmanto valsts, reģionālā un Savienības kontekstā, lai nodrošinātu, ka tiek panākts saskaņots un izmaksu ziņā izdevīgs rezultāts.
- (32) Piegādes drošības aspekti ieguldījumu ilgtermiņa plānošanā saistībā ar pārrobežu iespējām un citu infrastruktūru, kas nodrošina sistēmas spēju garantēt piegādes drošību ilgtermiņā un atbilst pamatotām prasībām, ir izskatīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/73/EK. Piegādes drošības standartu ievērošanai var būt vajadzīgs pārejas laiks, lai ļautu veikt vajadzīgos ieguldījumus. Savienības tīkla attīstības desmit gadu plāns, ko izstrādāja "ENTSO gāzei" un uzraudzīja aģentūra, ir galvenais instruments Savienības mērogā vajadzīgo ieguldījumu identificēšanai, lai, *inter alia*, izpildītu šajā regulā iekļautās infrastruktūras prasības.
- (33) Kā Gāzes koordinācijas grupas locekļiem "ENTSO gāzei" un aģentūrai to kompetences jomās vajadzētu būt pilnībā iesaistītiem Savienības mēroga sadarbības un sarunu procesā.

- (34) Gāzes koordinācijas grupa ir galvenā struktūra, ar kuru jāapspriežas Komisijai saistībā ar preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu izstrādāšanu. Jāatgādina, ka "ENTSO gāzei" un aģentūra ir Gāzes koordinācijas grupas locekļi un ar tiem šajos jautājumos būs jāapspriežas.
- (35) Lai nodrošinātu augstākā līmeņa gatavību piegādes traucējumu gadījumā, kompetentajām iestādēm pēc apspriešanās ar dabasgāzes uzņēmumiem būtu jāizveido ārkārtas rīcības plāni. Šādiem plāniem nevajadzētu būt pretrunā ar jebkuru citu valsts, reģionālā vai Savienības līmeņa plānu. Tajos būtu jāņem vērā esošo plānu paraugprakse un būtu skaidri jādefinē visu attiecīgo dabasgāzes uzņēmumu un kompetento iestāžu loma un pienākumi. Vajadzības gadījumā un iespēju robežās būtu jāizveido kopīgi reģionālā mēroga ārkārtas rīcības plāni.
- (36) Lai stiprinātu dalībvalstu solidaritāti Savienības mēroga ārkārtas situācijā un jo īpaši lai atbalstītu dalībvalstis, kuru ģeogrāfiskie un ģeoloģiskie apstākļi ir mazāk labvēlīgi, dalībvalstīm būtu jāizstrādā pasākumi solidaritātes veicināšanai. Dabasgāzes uzņēmumiem būtu jāizstrādā, piemēram, tirdzniecības nolīgumi, kas var ietvert gāzes eksporta vai plūsmas palielināšanu no uzglabāšanas sistēmām. Ir svarīgi veicināt vienošanos noslēgšanu starp dabasgāzes uzņēmumiem. Ārkārtas rīcības plāna pasākumiem būtu jāparedz mehānismi, lai vajadzības gadījumā dabasgāzes uzņēmumiem nodrošinātu godīgu un atbilstīgu kompensāciju. Solidaritātes pasākumi var būt īpaši piemēroti dalībvalstīm, kurām Komisija iesaka izveidot kopīgus reģionāla mēroga preventīvus rīcības plānus vai ārkārtas rīcības plānus.
- (37) Saistībā ar šo regulu Komisijai ir nozīmīga loma ārkārtas situāciju gadījumos gan Savienības, gan reģionālā līmenī.
- (38) Eiropas solidaritātei vajadzības gadījumā būtu jāizpaužas arī kā Savienības un dalībvalstu sniegtai palīdzībai civilās aizsardzības jomā. Šādas palīdzības sniegšana būtu jāatvieglo un jākoordinē, izmantojot Kopienas Civilās aizsardzības mehānismu, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2007/779/EK, Euratom ⁽¹⁾.
- (39) Šī regula neietekmē dalībvalstu suverēnās tiesības pār to energoresursiem.
- (40) Padomes Direktīva 2008/114/EK (2008. gada 8. decembris) par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas Kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību ⁽²⁾, paredz procesu ar mērķi uzlabot izraudzīto Eiropas kritisko infrastruktūru, tostarp vairāku gāzes infrastruktūru, drošību Savienībā. Direktīva 2008/114/EK kopā ar šo regulu palīdz izveidot visaptverošu pieeju Savienības drošībai energoapgādes jomā.
- (41) Ārkārtas rīcības plāni būtu regulāri jāatjaunina un jāpublicē. Tiem vajadzētu būt zinātniski recenzētiem un pārbaudītiem.
- (42) Gāzes koordinācijas grupai vajadzētu būt Komisijas padomdevējai, lai sekmētu piegādes drošības pasākumu koordinēšanu Savienības mēroga ārkārtas situācijā. Turklāt tai būtu jāuzrauga, vai pasākumi, kas jāveic saskaņā ar šo regulu, ir atbilstīgi un piemēroti.
- (43) Šīs regulas mērķis ir dabasgāzes uzņēmumiem un dalībvalstu kompetentajām iestādēm uzticēt iekšējā gāzes tirgus efektīvas darbības nodrošināšanu, cik ilgi vien iespējams piegādes traucējumu gadījumā, pirms kompetentās iestādes veic pasākumus, lai rastu risinājumu situācijā, kad tirgus vairs nespēj nodrošināt vajadzīgo gāzes piegādi. Šiem ārkārtas pasākumiem būtu pilnībā jāatbilst Savienības tiesību aktiem, un par tiem būtu jāpaziņo Komisijai.
- (44) Tā kā gāzes piegādei no trešām valstīm ir centrāla loma Savienības drošībā gāzes piegādes jomā, Komisijai būtu jāsaņemas darbības attiecībā uz trešām valstīm, kopā ar trešām piegādes un tranzīta valstīm izstrādājot noteikumus krīzes situācijas pārvarēšanai un nemainīgas gāzes plūsmas nodrošināšanai uz Savienību. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai nosūtīt darba grupu, lai uzraudzītu gāzes plūsmu uz Savienību krīzes situācijās, apspriežoties ar iesaistītajām trešām valstīm, un, ja krīze izveidojas sarežģījumu trešās valstīs dēļ, darboties kā starpnieci un veicinātājai.
- (45) Ir svarīgi, lai piegāžu nosacījumi no trešām valstīm nekropļotu konkurenci un atbilstu iekšējā tirgus noteikumiem.
- (46) Ja ir iegūta ticama informācija par tādu situāciju ārpus Savienības, kas apdraud piegādes drošību vienā vai vairākās dalībvalstīs un kas var iedarbināt agrīnas brīdināšanas mehānismu starp Savienību un kādu trešo valsti, Komisijai nekavējoties būtu jābrīdina Gāzes koordinācijas grupu un Savienībai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai mēģinātu atvieglot situāciju.

⁽¹⁾ OV L 314, 1.12.2007., 9. lpp.

⁽²⁾ OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.

(47) Padome 2009. gada februārī secināja, ka pārredzamība un uzticamība būtu jāpalielina, nodrošinot mērķtiecīgu informācijas apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm par attiecībām ar trešām valstīm enerģētikas jomā, tostarp ilgtermiņa piegādes noteikumiem, vienlaikus saglabājot komerciāli svarīgu informāciju.

(48) Tā kā Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību noteikumi, jo īpaši noteikumi konkurences jomā, tiek piemēroti pakalpojumiem ar vispārēju ekonomikas nozīmi, ciktāl šo noteikumu piemērošana netraucē šādu pakalpojumu sniegšanu, dalībvalstīm ir plašas izvēles tiesības, paredzot, uzliekot un organizējot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības.

(49) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, nodrošināt gāzes piegādes drošību Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un to rīcības mēroga vai ietekmes dēļ var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

(50) Direktīva 2004/67/EK būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir paredzēti noteikumi gāzes piegādes drošības aizsardzībai, garantējot pareizu un nepārtrauktu iekšējā dabasgāzes ("gāzes") tirgus darbību, atļaujot ārkārtas pasākumus, kurus īsteno, kad tirgus vairs nevar nodrošināt pieprasīto gāzes daudzumu, un paredzot dabasgāzes pienākumu skaidru definīciju un noteikšanu dabasgāzes uzņēmumiem, dalībvalstīm un Savienībai saistībā gan ar preventīvu rīcību, gan ar pretpasākumiem konkrētiem piegādes traucējumiem. Turklāt, ievērojot solidaritāti, šajā regulā ir paredzēts pārredzams mehānisms plānošanas un reakcijas koordinēšanai ārkārtas situācijās dalībvalstu, reģionālajā un Savienības līmenī.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto Direktīvas 2009/73/EK, Regulas (EK) Nr. 713/2009 un Regulas (EK) Nr. 715/2009 definīcijas.

Izmanto arī šādas definīcijas:

1) "aizsargātie patērētāji" ir visi māsaimniecības patērētāji, kas ir pieslēgti gāzes sadales tīklam, turklāt, ja attiecīgā dalībvalstī tā izlemj, tie var būt arī:

a) mazie un vidējie uzņēmumi ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales tīklam, un būtisku sociālu pakalpojumu sniedzēji ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales vai transportēšanas tīklam, un ar noteikumu, ka visi šie papildu patērētāji neveido vairāk ka 20 % no galīgā gāzes patēriņa; un/vai

b) komunālās apkures iekārtas, ja tās piegādā siltumu māsaimniecību patērētājiem un patērētājiem, kas minēti a) apakšpunktā, ar noteikumu, ka šīs iekārtas nevar pārslēgt uz citu degvielu un ka tās ir pieslēgtas gāzes sadales vai transportēšanas tīklam.

Cik vien drīz iespējams, bet ne vēlāk kā 2011. gada 3. decembrī, dalībvalstis paziņo Komisijai, vai tās paredzējušas iekļaut a) un/vai b) apakšpunktu savā aizsargātu patērētāju definīcijā;

2) "kompetentā iestāde" ir katras dalībvalsts izraudzīta valsts iestāde vai valsts regulatīvā iestāde, kas ir atbildīga par šajā regulā noteikto pasākumu īstenošanu. Tas neskar dalībvalstu spēju atļaut kompetentajai iestādei deleģēt dažus īpašus šajā regulā paredzētus uzdevumus citām struktūrām. Šādus deleģētos uzdevumus veic kompetentās iestādes uzraudzībā un norāda 4. pantā minētajos plānos.

3. pants

Atbildība par gāzes piegādes drošību

1. Gāzes piegādes drošība ir dabasgāzes uzņēmumu, dalībvalstu, īpaši izmantojot to kompetentās iestādes, un Komisijas kopīga atbildība to attiecīgajā darbības un kompetences jomā. Šādi kopīgai atbildībai ir vajadzīga cieša minēto dalībnieku sadarbība.

2. Cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā 2011. gada 3. decembrī katra dalībvalsts izraugās kompetento iestādi, kas nodrošina šajā regulā paredzēto pasākumu īstenošanu. Vajadzības gadījumā, kamēr vēl nav oficiāli izraudzīta kompetentā iestāde, valsts struktūras, kas pašlaik ir atbildīgas par gāzes piegādes drošību, veic pasākumus, kas saskaņā ar šo regulu jāīsteno kompetentajai iestādei. Šie pasākumi ietver riska novērtējuma veikšanu, kas minēts 8. pantā, un, balstoties uz šo riska novērtēšanu, preventīva rīcības plāna un ārkārtas rīcības plāna izveidi un regulāru gāzes piegādes drošības uzraudzību valsts mērogā. Kompetentās iestādes savstarpēji sadarbojas,

lai censtos nepieļaut piegādes traucējumus un mazinātu kaitējumus šādā gadījumā. Nekas neattur dalībvalstis vajadzības gadījumā pieņemt īstenošanas tiesību aktus, lai izpildītu šīs regulas prasības.

3. Katra dalībvalsts nekavējoties paziņo Komisijai kompetentās iestādes nosaukumu, kad šī iestāde ir izraudzīta, un vajadzības gadījumā to par gāzes piegādes drošību atbildīgo valsts iestāžu nosaukumus, kas saskaņā ar 2. punktu darbojas kā pagaidu kompetentā iestāde. Katra dalībvalsts izraudzīto iestādi dara zināmu atklātībai.

4. Īstenojot šajā regulā paredzētos pasākumus, kompetentā iestāde nosaka dažādo iesaistīto pušu lomas un pienākumus tā, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota triju līmeņu pieeja, kas vispirms iekļauj attiecīgos dabasgāzes uzņēmumus un nozari, tad dalībvalstis valsts vai reģionālā līmenī un pēc tam Savienību.

5. Komisija vajadzības gadījumā saskaņo kompetentās iestādes darbības reģionālajā un Savienības mērogā, kā noteikts šajā regulā, *inter alia*, ar Gāzes koordinācijas grupas starpniecību, kas minēta 12. pantā, vai krīžu pārvarēšanas grupas starpniecību, kas minēta 11. panta 4. punktā, jo īpaši Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas situācijā, kā noteikts 11. panta 1. punktā.

6. Pasākumi piegādes drošības garantēšanai, kas iekļauti preventīvos un ārkārtas rīcības plānos, ir skaidri definēti, pārredzami, proporcionāli, nediskriminējoši un pārbaudāmi, nepamatoti nekropļo konkurenci un efektīvu dabasgāzes iekšējā tirgus darbību un neapdraud gāzes piegādes drošību citās dalībvalstīs vai Savienībā kopumā.

4. pants

Preventīva rīcības plāna un ārkārtas rīcības plāna izveide

1. Katras dalībvalsts kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar dabasgāzes uzņēmumiem, attiecīgajām organizācijām, kas pārstāv mājsaimniecības un rūpniecisko gāzes patērētāju intereses, un valsts regulatīvo iestādi, ja tā nav kompetentā iestāde, neskarot 3. punktu, valsts mērogā izveido:

- a) preventīvu rīcības plānu, kurā norādīti pasākumi identificēto risku novēršanai vai mazināšanai saskaņā ar riska novērtējumu, kas veikts saskaņā ar 9. pantu; un
- b) ārkārtas rīcības plānu, kurā norādīti pasākumi gāzes piegādes traucējumu radītās ietekmes novēršanai vai mazināšanai saskaņā ar 10. pantu.

2. Pirms valsts mēroga preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu pieņemšanas kompetentās iestādes līdz 2012. gada 3. jūnijam apmainās ar informāciju par preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu projektiem un savstarpēji apspriežas attiecīgajā reģionālajā mērogā un ar Komisiju, lai nodrošinātu, ka to plānu projekti un pasākumi nav pretrunā ar citas dalībvalsts preventīviem rīcības plāniem un ārkārtas rīcības plāniem un atbilst šai regulai un citiem Savienības tiesību aktiem. Šādu apspriešanos jo īpaši veic starp kaimiņos esošām dalībvalstīm, galvenokārt starp izolētām sistēmām, kas veido gāzes salas, un to kaimiņos esošajām dalībvalstīm, un tās var attiekties, piemēram, uz dalībvalstīm, kas norādītas IV pielikuma indikatīvajā sarakstā.

3. Balstoties uz 2. punktā minēto apspriešanos un varbūtējiem Komisijas ieteikumiem, attiecīgās kompetentās iestādes var pieņemt lēmumu papildus valsts mēroga plāniem izstrādāt kopīgus preventīvus rīcības plānus reģionālā līmenī ("kopīgi preventīvi rīcības plāni") un ārkārtas rīcības plānus reģionālā līmenī ("kopīgi ārkārtas rīcības plāni"). Kopīgu plānu gadījumā attiecīgās kompetentās iestādes vajadzības gadījumā cenšas noslēgt nolīgumus, lai īstenotu reģionālo sadarbību. Ja nepieciešams, dalībvalstis šos nolīgumus oficiāli apstiprina.

4. Izstrādājot un īstenojot preventīvus rīcības plānus un ārkārtas rīcības plānus valsts un/vai reģionālajā mērogā, kompetentā iestāde pienācīgi ņem vērā, lai vienmēr tiktu nodrošināta gāzes apgādes sistēmas droša ekspluatācija, un šajos plānos norāda un paredz tehniskos ierobežojumus, kas ietekmē tīkla darbību, tostarp tehniskos un drošības aspektus, kas ārkārtas situācijās var izraisīt plūsmas samazināšanos.

5. Ne vēlāk kā 2012. gada 3. decembrī preventīvi rīcības plāni un ārkārtas rīcības plāni, tostarp attiecīgos gadījumos kopīgie plāni, tiek pieņemti un darīti zināmi atklātībai. Šādus plānus nekavējoties paziņo Komisijai. Komisija informē Gāzes koordinācijas grupu. Kompetentās iestādes nodrošina šādu plānu īstenošanas regulāru uzraudzību.

6. Triju mēnešu laikā pēc tam, kad kompetentās iestādes paziņojušas par 5. punktā minētajiem plāniem:

- a) Komisija saskaņā ar b) punktu novērtē šos plānus. Lai to veiktu, Komisija par šiem plāniem apspriežas ar Gāzes koordinācijas grupu un pienācīgi ņem vērā tās viedokli. Komisija par tās veikto plānu novērtējumu ziņo Gāzes koordinācijas grupai; un

b) ja Komisija, balstoties uz šo apspriešanos,

i) secina, ka preventīvs rīcības plāns un ārkārtas rīcības plāns nav efektīvi, lai mazinātu riska novērtējumā identificētos riskus, tā var attiecīgajai kompetentajai iestādei vai attiecīgajām kompetentajām iestādēm ieteikt izdarīt grozījumus atbilstīgajā plānā;

ii) uzskata, ka preventīvs rīcības plāns vai ārkārtas rīcības plāns neatbilst citu dalībvalstu riska scenārijiem vai citas kompetentās iestādes plāniem, vai neatbilst šīs regulas vai citu Savienības tiesību aktu noteikumiem, tā pieprasa atbilstīgajā plānā izdarīt grozījumus;

iii) uzskata, ka preventīvs rīcības plāns apdraud gāzes piegādes drošību citās dalībvalstīs vai Savienībā kopumā, tā pieņem lēmumu pieprasīt, lai kompetentā iestāde pārskata preventīvu rīcības plānu, un var iesniegt konkrētus ieteikumus tā grozīšanai. Komisija precīzi pamato savu lēmumu.

7. Četru mēnešu laikā pēc 6. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētās Komisijas prasības paziņošanas attiecīgā kompetentā iestāde preventīvā rīcības plānā un ārkārtas rīcības plānā veic grozījumus un nosūta grozīto plānu Komisijai vai paziņo Komisijai iemeslus, kuru dēļ tā nepiekrīt prasībai. Domstarpību gadījumā Komisija divu mēnešu laikā pēc tam, kad kompetentās iestādes ir atbildējušas, var atsaukt prasību vai arī sasaukt attiecīgo kompetento iestāžu sanākumi, kā arī, ja Komisija to uzskata par vajadzīgu, ar Gāzes koordinācijas grupas sanākumi, lai apspriestu šo jautājumu. Komisija izklāsta precīzu pamatojumu prasībai veikt jebkurus grozījumus plānā. Kompetentā iestāde pilnībā ņem vērā Komisijas nostāju. Ja kompetentās iestādes galīgais lēmums atšķiras no Komisijas nostājas, kompetentā iestāde divu mēnešu laikā pēc Komisijas nostājas saņemšanas sniedz šāda lēmuma pamatojumu un dara to zināmu atklātībai kopā ar šo lēmumu un Komisijas nostāju. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde nekavējoties dara zināmu atklātībai grozīto plānu.

8. Triju mēnešu laikā pēc 6. punkta b) apakšpunkta iii) punktā minētā Komisijas lēmuma paziņošanas attiecīgā kompetentā iestāde veic grozījumus savā preventīvā rīcības plānā un paziņo par grozīto plānu Komisijai vai paziņo Komisijai iemeslus, kuru dēļ tā nepiekrīt lēmumam. Domstarpību gadījumā Komisija divu mēnešu laikā pēc kompetentās iestādes atbildes var nolemt grozīt vai atsaukt prasību. Ja Komisija saglabā savu prasību, attiecīgā kompetentā iestāde groza plānu divu mēnešu laikā pēc Komisijas lēmuma paziņošanas, maksimāli ņemot vērā 6. punkta b) apakšpunkta iii) punktā minēto Komisijas ieteikumu, un paziņo grozīto plānu Komisijai.

Komisija informē Gāzes koordinācijas grupu un pienācīgi ņem vērā tās ieteikumu, sagatavojot atzinumu par grozīto plānu, kas tiek iesniegts divu mēnešu laikā pēc kompetentās iestādes paziņojuma. Attiecīgā kompetentā iestāde maksimāli ņem vērā

Komisijas atzinumu un divu mēnešu laikā pēc Komisijas atzinuma saņemšanas pieņem un dara zināmu atklātībai galīgo grozīto plānu.

9. Tiek saglabāta konfidencialitāte attiecībā uz komerciāli svarīgu informāciju.

5. pants

Valsts un kopīgu preventīvu rīcības plānu saturs

1. Valsts un kopīgos preventīvos rīcības plānos iekļauj:

a) riska novērtējuma rezultātus, kā noteikts 9. pantā;

b) nepieciešamos pasākumus, apjomus, jaudas un grafiku, lai nodrošinātu atbilstību infrastruktūras un piegādes standartiem, kā noteikts 6. un 8. pantā, tostarp vajadzības gadījumā norādot arī to, kādā mērā pasākumi pieprasījuma jomā var pietiekami un laikus kompensēt piegādes traucējumus, kā minēts 6. panta 2. punktā, no vispārējo interešu viedokļa vienoto lielāko gāzes infrastruktūru 6. panta 3. punkta piemērošanas gadījumā un jebkuru paaugstinātu piegādes standartu saskaņā ar 8. panta 2. punktu;

c) dabasgāzes uzņēmumiem un citām atbilstīgām struktūrām noteiktos pienākumus, tostarp tos, kas saistīti ar gāzes sistēmas drošu ekspluatāciju;

d) citus preventīvus pasākumus, piemēram, tos, kuri saistīti ar nepieciešamību uzlabot starpsavienojumus starp kaimiņos esošajām dalībvalstīm un iespēju vajadzības gadījumā dažādot gāzes ceļus un piegādes avotus, identificēto risku novēršanai, lai iespēju robežās saglabātu gāzes piegādi visiem patērētājiem;

e) mehānismus sadarbībai ar citām dalībvalstīm, lai vajadzības gadījumā sagatavotu un īstenotu kopīgus preventīvus rīcības plānus un kopīgus ārkārtas rīcības plānus, kā minēts 4. panta 3. punktā;

f) informāciju par pašreizējo un turpmāko sadarbību, tostarp tādu, kas nodrošina piekļuvi Savienības gāzes apgādes tīklam, pārrobežu plūsmām, pārrobežu piekļuvi krātuvēm un fizisko jaudu gāzes transportēšanai abos virzienos ("divvirzienu jauda"), jo īpaši ārkārtas situācijās;

g) informāciju par visām sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām, kas saistītas ar gāzes piegādes drošību.

2. Valsts un kopīgos preventīvos rīcības plānos, jo īpaši darbības infrastruktūras standarta ievērošanai atbilstīgi 6. pantam, ņem vērā Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānu, kas jāizstrādā "ENTSO gāzei" saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 715/2009 8. panta 10. punktu.

3. Valsts un kopīgu preventīvu rīcības plānu pamatā galvenokārt ir tirgus pasākumi, un tajos ņem vērā ekonomisko ietekmi, efektivitāti un pieņemto pasākumu lietderību, to ietekmi uz iekšējā enerģētikas tirgus darbību, vidi un patērētājiem, un tie dabasgāzes uzņēmumiem nerada lieku apgrūtinājumu un negatīvi neietekmē iekšējā tirgus darbību attiecībā uz gāzi.

4. Valsts un kopīgus preventīvus rīcības plānus atjaunina ik pēc diviem gadiem, ja vien kādu apstākļu dēļ tas nav jāveic biežāk, un tajā atspoguļo atjauninātu riska novērtējumu. Apspriešanos starp kompetentajām iestādēm, kas paredzēta 4. panta 2. punktā, veic pirms atjauninātā plāna pieņemšanas.

6. pants

Infrastruktūras standarts

1. Dalībvalstis vai, ja kāda dalībvalsts tā paredzējusi, kompetentā iestāde nodrošina, ka nepieciešamie pasākumi tiek veikti tādejādi, lai ne vēlāk kā līdz 2014. gada 3. decembrim gadījumā, ja rodas traucējumi vienotajā lielākajā gāzes infrastruktūrā, pārējās infrastruktūras jauda, kas noteikta saskaņā ar formulu $N-1$, kā paredzēts I pielikuma 2. punktā, spēj, neskarot šā panta 2. punktu, piegādāt vajadzīgo gāzes daudzumu, lai apmierinātu kopējo gāzes pieprasījumu aprēķinātajā platībā vienas dienas laikā, kad ir ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums un ko statistiski novēro reizi 20 gados. Tas vajadzības gadījumā neskar sistēmu operatoru atbildību par atbilstīgo ieguldījumu veikšanu un pārvades sistēmu operatoru saistības, kā noteikts Direktīvā 2009/73/EK un Regulā (EK) Nr. 715/2009.

2. Saistības nodrošināt, ka pārējai infrastruktūrai ir jauda, kas spēj apmierināt kopējo pieprasījumu pēc gāzes, kā minēts 1. punktā, uzskata par ievērotām arī tad, ja kompetentā iestāde preventīvā rīcības plānā ir uzskatāmi parādījusi, ka piegādes traucējumus var pietiekami un laikus kompensēt ar attiecīgiem tirgus pasākumiem pieprasījuma jomā. Šajā nolūkā izmanto I pielikuma 4. punktā paredzēto formulu.

3. Vajadzības gadījumā saskaņā ar 9. pantā minēto riska novērtējumu attiecīgās kompetentās iestādes var nolemt, ka šā panta 1. punktā noteiktās saistības tiek īstenotas reģionālajā, nevis valsts līmenī. Šādā gadījumā tiek izstrādāti kopīgi preventīvi rīcības plāni saskaņā ar 4. panta 3. punktu. Piemēro I pielikuma 5. punktu.

4. Katra kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgajiem dabasgāzes uzņēmumiem Komisijai nekavējoties paziņo par 1. punktā noteikto saistību neievērošanu un informē Komisiju par šādas neatbilstības iemesliem.

5. Pārvades sistēmu operatori, cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā līdz 2013. gada 3. decembrim, nodrošina pastāvīgu divvirzienu jaudu visos pārrobežu starpsavienojumos starp dalībvalstīm, izņemot:

a) gadījumus, kad ir savienojumi ar ražošanas iekārtām, SDG iekārtām un sadales tīkliem; vai

b) ja piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 7. pantu.

Līdz 2013. gada 3. decembrim pārvades sistēmas operatori pielāgo pārvades sistēmu darbību daļēji vai kopumā, lai nodrošinātu fiziskas gāzes plūsmas abos virzienos pārrobežu starpsavienojumos.

6. Ja divvirzienu jauda jau pastāv vai tiek pašlaik veidota konkrētiem pārrobežu starpsavienojumiem, 5. punkta pirmajā daļā minētās saistības attiecībā uz šādu starpsavienojumu tiek uzskatītas par izpildītām, izņemot gadījumus, ja jaudas palielināšanu ir pieprasījusi viena vai vairākas dalībvalstis piegādes drošības iemeslu dēļ. Ja tiek veikts šāds jaudas palielināšanas pieprasījums, tiek piemērota 7. pantā noteiktā procedūra.

7. Dalībvalstis vai, ja kāda dalībvalsts tā paredzējusi, kompetentā iestāde nodrošina, ka pirmām kārtām vienmēr pārredzamā, precīzā un nediskriminējošā veidā tiek pārbaudīts tirgus, lai novērtētu, vai tirgus nosaka ieguldījumus infrastruktūrā, kas nepieciešama 1. un 5. punktā noteikto saistību izpildei.

8. Valstu regulatīvās iestādes, lai noteiktu piemērotu stimulu, pārredzami un precīzi fiksējot vai apstiprinot tarifus vai metodes saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 8. punktu un Regulas (EK) Nr. 715/2009 13. pantu, ņem vērā pamatoti radušās izmaksas, kas vajadzīgas, lai ievērotu 1. punktā paredzētās saistības un izmaksas, lai nodrošinātu pastāvīgu divvirzienu jaudu. Ciktāl tirgus apstākļi neprasa ieguldījumus divvirzienu jaudas īstenošanai un ja šādi ieguldījumi rada izmaksas vairāk nekā vienā dalībvalstī vai vienā dalībvalstī par labu vienai vai vairākām citām dalībvalstīm, pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas par ieguldījumiem visu attiecīgo dalībvalstu valsts regulatīvās iestādes kopīgi izlemj par izmaksu sadali. Izmaksu sadalē jo īpaši ņem vērā no ieguldījumu infrastruktūrā gūtā labuma proporciju attiecīgo dalībvalstu piegādes drošības palielināšanā. Piemēro Regulas (EK) Nr. 713/2009 8. panta 1. punktu.

9. Kompetentā iestāde nodrošina, ka jebkura jauna pārvades infrastruktūra veicina piegādes drošību, attīstot labi savienotu tīklu, tostarp vajadzības gadījumā ar pietiekamu pārrobežu ieplūdes un izplūdes punktu skaita palīdzību atbilstīgi tirgus pieprasījumam un konstatētajiem riskiem. Kompetentā iestāde vajadzības gadījumā riska novērtējumā norāda, vai pārvades sistēmā pastāv vājās vietas un vai valsts sistēmas ieplūdes jauda un infrastruktūras, jo īpaši pārvades tīkli, ir tādi, ka ir iespējams pielāgot gāzes plūsmas valsts iekšienē, ja rodas vienotās lielākās gāzes infrastruktūras traucējumi, kas noteikti riska novērtējumā.

10. Luksemburgai, Slovēnijai un Zviedrijai izņēmuma kārtā tas nav saistoši, bet tās cenšas pildīt šā panta 1. punktā paredzētās saistības, saskaņā ar 8. pantu nodrošinot gāzes piegādi aizsargātajiem patērētājiem. Šo izņēmumu piemēro, kamēr:

- a) Luksemburgai ir vismaz divi pieslēguma mezgli ar citām dalībvalstīm, vismaz divi dažādi piegādes avoti un tās teritorijā nav gāzes krātuves vai SDG iekārtas;
- b) Slovēnijai ir vismaz divi pieslēguma mezgli ar citām dalībvalstīm, vismaz divi dažādi piegādes avoti un tās teritorijā nav gāzes krātuves vai SDG iekārtas;
- c) Zviedrijai tās teritorijā nav gāzes tranzīta uz citām dalībvalstīm, gada iekšzemes bruto gāzes patēriņš nav mazāks par 2 miljoniem tonnu un mazāk par 5 % no kopējā enerģijas patēriņa netiek segti ar gāzi.

Šis trīs dalībvalstis nodrošina regulāru tirgus pārbaudīšanu pārredzamā, precīzā un nediskriminējošā veidā attiecība uz ieguldījumiem infrastruktūrā un dara zināmus atklātībai šo pārbaudīšanu rezultātus.

Pirmajā daļā minētās dalībvalstis informē Komisiju par jebkādam izmaiņām minētajā daļā norādītajos nosacījumos. Pirmajā daļā paredzēto izņēmumu vairs nepiemēro, ja vairs netiek izpildīts vismaz viens no šiem nosacījumiem.

Līdz 2018. gada 3. decembrim katru no pirmajā daļā minētajām dalībvalstīm nosūta Komisijai ziņojumu, kurā aprakstīta situācija attiecībā uz attiecīgajiem minētajā daļā norādītajiem nosacījumiem un izredzēm izpildīt saistības, kas noteiktas šā panta 1. punktā, ņemot vērā atbilstības infrastruktūrai saimniecisko ietekmi, tirgus pārbaudīšanas rezultātus un gāzes tirgus attīstību, un gāzes infrastruktūras projektus reģionā. Balstoties uz ziņojumu un ja šā punkta pirmajā daļā paredzētie attiecīgie nosacījumi ir joprojām izpildīti, Komisija var nolemt, ka izņēmumu, kas paredzēts pirmajā daļā, var turpināt piemērot vēl četrus gadus. Pozitīva lēmuma pieņemšanas gadījumā procedūru, kas norādīta šajā daļā, atkārtoti piemēro četriem gadiem.

7. pants

Procedūra divvirzienu jaudas ierīkošanai vai atbrīvojuma panākšanai

1. Attiecībā uz katru pārrobežu starpsavienojumu starp dalībvalstīm, izņemot tās, kurām saskaņā ar 6. panta 5. punkta a) apakšpunktu noteikts atbrīvojums, un izņemot gadījumus, kad divvirzienu jauda jau pastāv vai ir izstrādes stadijā un ne viena, ne vairākas dalībvalstis piegādes drošības iemeslu dēļ nav pieprasījušas uzlabojumus, pārvades sistēmu operatori, ne vēlāk kā 2012. gada 3. martā iesniedz to dalībvalstīm, vai, ja dalībvalstis tā paredz, to kompetentajām iestādēm vai to regulatīvajām iestādēm (kopā šajā pantā "attiecīgās iestādes"), un pēc apspriešanās ar visiem pārējiem attiecīgajiem pārvades sistēmu operatoriem:

- a) priekšlikumu divvirzienu jaudai attiecībā uz atpakaļgaitas virzienu ("atpakaļgaitas plūsmas jauda"); vai
- b) lūgumu atbrīvot no pienākuma ierīkot divvirzienu jaudu.

2. Priekšlikums attiecībā uz atpakaļgaitas plūsmas jaudu vai atbrīvojuma panākšanu, kas minēts 1. punktā, pamatojas uz novērtējumu par tirgus pieprasījumu, prognozēm par pieprasījumu un piedāvājumu, tehniskās īstenošanas iespējām, atpakaļgaitas plūsmas jaudas izmaksām, to skaitā ar to saistīto pārvades sistēmas nostiprināšanu, kā arī ieguvumiem piegāžu drošībai, vajadzības gadījumā ņemot vērā arī iespējamo ieguldījumu, ko atpakaļgaitas plūsmas jauda kopā ar citiem iespējamiem pasākumiem var dot 6. pantā noteiktā infrastruktūras standarta sasniegšanai tajās dalībvalstīs, kas gūst labumu no atpakaļgaitas plūsmas jaudas.

3. Attiecīgā iestāde, kas saņem priekšlikumu vai atbrīvojuma lūgumu, nekavējoties par priekšlikumu vai atbrīvojuma lūgumu paziņo to citu dalībvalstu attiecīgajām iestādēm, kuras saskaņā ar riska novērtējumu varētu gūt labumu no atpakaļgaitas plūsmas jaudas, un Komisijai. Minētā attiecīgā iestāde dod šim attiecīgajām iestādēm un Komisijai iespēju sniegt atzinumu četru mēnešu laikā pēc minētā paziņojuma saņemšanas.

4. Divu mēnešu laikā pēc 3. punktā minētā termiņa beigām attiecīgā iestāde, pamatojoties uz 2. punktā minētajiem kritērijiem un saskaņā ar 9. pantu veikto riska novērtējumu, kā arī maksimāli ņemot vērā saskaņā ar šā panta 3. punktu saņemtos atzinumus un ņemot vērā arī aspektus, kas nav tikai ekonomiskas dabas, piemēram, gāzes piegādes drošību un ieguldījumu iekšējā gāzes tirgus veidošanā, rīkojas šādi:

- a) piešķir atbrīvojumu, ja atpakaļgaitas plūsmas jauda būtiski neuzlabotu piegādes drošību kādā dalībvalstī vai reģionā vai arī ja ieguldījumu izmaksas ievērojami pārsniedz iespējamās ieguvumus no piegādes drošības; vai
- b) apstiprina priekšlikumu attiecībā uz atpakaļgaitas plūsmas jaudu; vai
- c) pieprasa, lai pārvades sistēmas operators grozītu priekšlikumu.

Attiecīgā iestāde nekavējoties paziņo savu lēmumu Komisijai, pievienojot visu attiecīgo informāciju, kas norāda lēmuma pamatojumu, to skaitā atzinumus, kas saņemti saskaņā ar šā panta 3. punktu. Attiecīgās iestādes cenšas nodrošināt, ka savstarpēji atkarīgi lēmumi, kas attiecas uz to pašu starpsavienojumu vai savstarpēji savienotiem cauruļvadiem, nav pretrunā cits ar citu.

5. Divu mēnešu laikā no minētā paziņojuma saņemšanas un ja pastāv atšķirības starp attiecīgās iestādes lēmumu un citu attiecīgo iestāžu atzinumiem, Komisija var prasīt, lai attiecīgā iestāde groza savu lēmumu. Minēto termiņu var pagarināt par vienu mēnesi, ja Komisija ir pieprasījusi papildu informāciju. Jebkurš Komisijas priekšlikums ar prasību grozīt attiecīgās iestādes lēmumu pamatojas uz elementiem un kritērijiem, kas noteikti 2. punktā un 4. punkta a) apakšpunktā, ņemot vērā attiecīgās iestādes lēmuma iemeslus. Attiecīgā iestāde izpilda prasību, grozot savu lēmumu četru nedēļu laikā. Ja Komisija šajā divu mēnešu laikā nav rīkojusies, uzskata, ka tai nav iebildumu pret attiecīgās iestādes lēmumu.

6. Ja saskaņā ar 9. pantu veikta riska novērtējuma rezultāti liecina, ka papildu atpakaļgaitas plūsmas jauda ir vajadzīga, pēc pārvades sistēmas operatora, attiecīgās iestādes vai Komisijas pieprasījuma 1. līdz 5. punktā noteikto procedūru atkārtoti.

7. Komisija un attiecīgā iestāde pastāvīgi saglabā konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli svarīgu informāciju.

8. pants

Piegādes standarts

1. Kompetentā iestāde pieprasa, lai dabasgāzes uzņēmumi, ko tā nosaka, veiktu pasākumus nolūkā nodrošināt gāzes piegādi dalībvalsts aizsargātajiem patērētājiem šādos gadījumos:

- a) galējas temperatūras septiņu dienu aukstākajā periodā, ko statistiski novēro reizi 20 gados;
- b) kad ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums ilgst vismaz 30 dienas, ko statistiski novēro reizi 20 gados; un
- c) uz vismaz 30 dienām, ja vienotas lielākās gāzes piegādes infrastruktūras traucējumi rodas vidējos ziemas apstākļos.

Kompetentā iestāde nosaka pirmajā daļā minētos dabasgāzes uzņēmumus vēlākais līdz 2012. gada 3. jūnijam.

2. Jebkurš palielināts piegādes standarts, kas pārsniedz 30 dienas 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajos laikposmos, vai arī jebkuras papildu saistības, kas uzliktas gāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ, pamatojas uz 9. pantā minēto riska novērtējumu, tiek atspoguļots preventīvā rīcības plānā un:

- a) atbilst 3. panta 6. punkta noteikumiem;
- b) nevajadzīgi neizkropļo konkurenci vai nekavē gāzes iekšējā tirgus darbību;
- c) negatīvi neietekmē jebkuras citas dalībvalsts spēju saskaņā ar šo pantu apgādāt tās aizsargātos patērētājus valsts, Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā; un
- d) atbilst 11. panta 5. punktā noteiktajiem kritērijiem Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā.

Savstarpēji solidarizējoties, kompetentā iestāde preventīvā rīcības plānā un ārkārtas rīcības plānā nosaka to, kā dabasgāzes uzņēmumiem noteiktu palielinātu piegādes standartu vai papildu saistības var īslaicīgi samazināt Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā.

3. Pēc laikposmiem, ko kompetentā iestāde noteikusi saskaņā ar 1. un 2. punktu, vai arī vēl smagākos apstākļos, nekā noteikti 1. punktā, kompetentā iestāde un dabasgāzes uzņēmumi cenšas pēc iespējas saglabāt gāzes piegādi, jo īpaši aizsargātajiem patērētājiem.

4. Pienākumi, kas uzlikti dabasgāzes uzņēmumiem, lai izpildītu piegādes standartus, kuri noteikti šajā pantā, ir nediskriminējoši un nerada nesamērīgu slogu šiem uzņēmumiem.

5. Attiecīgā gadījumā dabasgāzes uzņēmumiem ļauj izpildīt šos pienākumus reģionālā vai Savienības mērogā. Kompetentā iestāde nepieprasa, lai standarti, kas paredzēti šajā pantā, tiktu ievēroti, pamatojoties uz infrastruktūru, kas atrodas tikai tās teritorijā.

6. Kompetentā iestāde nodrošina, ka nosacījumi par piegādi aizsargātajiem patērētājiem tiek izveidoti, neskarot pareizu iekšējā gāzes tirgus darbību, un par tādu cenu, kas atbilst piegāžu tirgus vērtībai.

9. pants

Riska novērtējums

1. Līdz 2011. gada 3. decembrim, pamatojoties uz šādiem kopīgiem elementiem, katra kompetentā iestāde veic pilnīgu to risku novērtējumu, kas ietekmē gāzes piegādes drošību tās dalībvalstī:

a) izmantojot 6. un 8. pantā norādītos standartus, parādot N-1 formulas aprēķināšanu, izmantotos pieņēmumus, to skaitā pieņēmumus N-1 formulas aprēķināšanai reģionālā līmenī, un šādu aprēķinu veikšanai nepieciešamos datus;

b) ņemot vērā visus attiecīgos valsts un reģionālos apstākļus, jo īpaši tirgus lielumu, tīkla konfigurāciju, faktiskās plūsmas, to skaitā izejošās plūsmas no attiecīgās dalībvalsts, fizisku gāzes plūsmu abos virzienos iespēju, tostarp ar to saistīto nepieciešamību nostiprināt pārvades sistēmu, ražošanas un uzglabāšanas esamību un gāzes nozīmi dažādo enerģijas veidu kopumā, jo īpaši attiecībā uz komunālo apkuri, elektroenerģijas izstrādi un ražošanas nodrošināšanu, kā arī drošības un gāzes kvalitātes apsvērumus;

c) izstrādājot dažādus sevišķi liela gāzes pieprasījuma un piegādes traucējumu scenārijus, piemēram, galvenās pārvades infrastruktūras, uzglabāšanas sistēmu vai SDG termināļu darbības kļūme un piegādes traucējumi no trešo valstu piegādātājiem, ņemot vērā to rašanās vēsturi, varbūtību, gadalaiku, biežumu un norises ilgumu, kā arī attiecīgā gadījumā ģeopolitiskos riskus, un novērtējot šo scenāriju iespējamās sekas;

d) identificējot risku mijiedarbību un saistību ar citām dalībvalstīm, tostarp attiecībā uz starpsavienojumiem, pārrobežu

piegādi, pārrobežu piekļuvi uzglabāšanas sistēmām un divvirzienu jaudu;

e) ņemot vērā katra ieplūdes un izplūdes robežpunkta maksimālo starpsavienojuma jaudu.

2. Ja piemēro 4. panta 3. punktu, attiecīgās kompetentās iestādes veic arī kopīgu riska novērtējumu reģionālā līmenī.

3. Dabasgāzes uzņēmumi, gāzes rūpnieciskie patērētāji, attiecīgās organizācijas, kas pārstāv mājsaimniecības un gāzes rūpniecisko patērētāju intereses, kā arī dalībvalstis un valsts regulatīvā iestāde, ja tā nav kompetentā iestāde, sadarbojas ar kompetento iestādi un pēc pieprasījuma sniedz riska novērtēšanai vajadzīgo informāciju.

4. Riska novērtējumu pirmo reizi atjaunina vēlākais 18 mēnešus pēc 4. pantā minēto preventīvo rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu pieņemšanas un pēc tam ik pēc diviem gadiem līdz attiecīgā gada 30. septembrim, ja vien kādu apstākļu dēļ tas nav jāveic biežāk. Riska novērtējumā ņem vērā progresu saistībā ar ieguldījumiem 6. pantā noteikto infrastruktūras standartu nodrošināšanā un valstu specifiskās grūtības, kas radušās, īstenojot jaunus alternatīvus risinājumus.

5. Riska novērtējumu, tostarp atjauninātās versijas, nekavējoties dara pieejamu Komisijai.

10. pants

Ārkārtas rīcības plāni un krīzes līmeņi

1. Valstu un kopīgi ārkārtas rīcības plāni atbilst šādiem kritērijiem:

a) tos izstrādā, balstoties uz krīzes līmeņiem, kas noteikti 3. punktā;

b) tajos definē dabasgāzes uzņēmumu un gāzes rūpniecisko patērētāju, to skaitā attiecīgo elektroenerģijas ražotāju, lomu un pienākumus, ņemot vērā dažādo pakāpi, kādā tos skar gāzes piegāžu pārtraukumi, un to sadarbību ar kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā ar valstu regulatīvajām iestādēm katrā no 3. punktā noteiktajiem krīzes līmeņiem;

c) tajos definē kompetento iestāžu un citu struktūru, kurām ir deleģēti uzdevumi, kā minēts 2. panta 2. punktā, lomu un pienākumus katrā no krīzes līmeņiem, kas definēti šā panta 3. punktā;

- d) ar tiem nodrošina, ka dabasgāzes uzņēmumiem un rūpnieciskiem gāzes patērētājiem ir dota pietiekama iespēja reaģēt katrā krīzes līmenī;
- e) ar tiem vajadzības gadījumā nosaka veicamos pasākumus un darbības, lai mazinātu gāzes piegādes traucējumu iespējamo ietekmi uz komunālo apkuri un elektroenerģijas piegādi, ko ražo, izmantojot gāzi;
- f) tajos ir minētas sīki izstrādātas procedūras un pasākumi, kas jāievēro attiecībā uz katru krīzes līmeni, tostarp atbilstīgās shēmas par informācijas plūsmām;
- g) tajos ir norādīta persona vai grupa, kas atbild par riska pārvaldību, un definēta tās loma;
- h) tajos ir identificēts tirgus pasākumu, īpaši to, kas uzskaitīti II pielikumā, ieguldījums, novēršot trauksmes stāvokļa līmeņa situāciju un mazinot ārkārtas stāvokļa līmeņa situāciju;
- i) tajos ir identificēts ārpustirgus pasākumu, kuri plānoti vai kuru īsteno ārkārtas stāvokļa līmenī, īpaši to, kas uzskaitīti III pielikumā, ieguldījums un izvērtēts, cik lielā mērā krīzes pārvarēšanai ir jāizmanto šādi ārpustirgus pasākumi, izvērtēta to ietekme un definētas procedūras to īstenošanai, ņemot vērā faktu, ka ārpustirgus pasākumi jāizmanto tikai tad, kad tirgus mehānismi vien vairs nevar nodrošināt piegādes, jo īpaši aizsargātiem patērētājiem;
- j) tajos ir raksturoti mehānismi, ko izmanto, lai sadarbotos ar citām dalībvalstīm saistībā ar katru krīzes līmeni;
- k) tajos ir precizēti ziņošanas pienākumi, kas noteikti dabasgāzes uzņēmumiem trauksmes un ārkārtas stāvokļa līmeņos;
- l) tajos ir uzskaitītas iepriekšēji noteiktas darbības gāzes piegādes nodrošināšanai ārkārtas situācijā, tostarp tirdzniecības nolīgumi starp šādās darbībās iesaistītajām pusēm un attiecīgā gadījumā kompensācijas mehānismi dabasgāzes uzņēmumiem, pienācīgi ņemot vērā svarīgu datu konfidencialitāti. Šādas darbības var ietvert pārrobežu nolīgumus starp dalībvalstīm un/vai dabasgāzes uzņēmumiem.
2. Valsts un kopīgus ārkārtas plānus atjaunina ik pēc diviem gadiem, ja vien kādu apstākļu dēļ tas nav jāveic biežāk, un tajos atspoguļo atjauninātu riska novērtējumu. Regulas 4. panta 2. punktā paredzētās apspriešanās starp kompetentajām iestādēm tiek veikta pirms atjaunināto plānu pieņemšanas.
3. Trīs galvenie krīzes līmeņi ir šādi:
- a) savlaicīgas brīdināšanas līmenis (savlaicīga brīdināšana): ja ir pieejama konkrēta, nopietna un ticama informācija par to, ka var izveidoties situācija, kas varētu būtiski pasliktināt piegādes stāvokli un varētu novest pie trauksmes līmeņa vai ārkārtas stāvokļa līmeņa rašanās; savlaicīgas brīdināšanas līmeni var aktivizēt savlaicīgas brīdināšanas mehānisms;
- b) trauksmes līmenis (trauksme): kad novēro piegādes traucējumus vai ārkārtīgi lielu gāzes pieprasījumu, kas būtiski pasliktina piegādes stāvokli, bet tirgus joprojām spēj pārvaldīt šo traucējumu vai pieprasījumu un nav nepieciešams izmantot ārpustirgus pasākumus;
- c) ārkārtas stāvokļa līmenis (ārkārtas stāvoklis): ārkārtīgi liela gāzes pieprasījuma vai būtisku piegādes traucējumu gadījumā vai arī citādi būtiski pasliktinoties piegādes situācijai, un ja visi attiecīgie tirgus pasākumi jau ir īstenoti, bet gāzes piegāde nav pietiekama, lai apmierinātu atlikušo gāzes pieprasījumu, un tāpēc papildus jāievieš ārpustirgus pasākumi, lai jo īpaši nodrošinātu gāzes piegādes aizsargātiem patērētājiem saskaņā ar 8. pantu.
4. Valsts un kopīgi ārkārtas rīcības plāni nodrošina, ka pārrobežu piekļuve infrastruktūrai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2009 tiek uzturēta ārkārtas stāvokļa gadījumā, ciktāl tas tehniski un drošības ziņā iespējams. Plāni atbilst šīs regulas 3. panta 6. punktam, un tajos neparedz nekādu pasākumu, kas nepamatoti ierobežo gāzes plūsmu pāri valstu robežām.
5. Ja kompetentā iestāde izsludina kādu no 3. punktā minētajiem krīzes līmeņiem, tā nekavējoties informē Komisiju un sniedz tai visu vajadzīgo informāciju, jo īpaši informāciju par paredzēto rīcību. Ārkārtas stāvokļa gadījumā, kad var rasties vajadzība lūgt palīdzību Savienībai vai dalībvalstīm, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde nekavējoties informē Komisijas Civilās aizsardzības uzraudzības un informācijas centru.
6. Ja kompetentā iestāde izsludina ārkārtas stāvokli, tā veic iepriekš noteiktu darbību atbilstīgi tās ārkārtas rīcības plānam un nekavējoties informē Komisiju, jo īpaši par tām darbību, ko tā gatavojas veikt saskaņā ar 1. punktu. Pietiekami pamatotos ārkārtas apstākļos kompetentā iestāde var veikt darbību, kas nav paredzētas ārkārtas rīcības plānā. Kompetentā iestāde nekavējoties informē Komisiju par jebkādu šādu darbību un sniedz tai pamatojumu.

7. Dalībvalstis un jo īpaši kompetentās iestādes nodrošina, ka:

- a) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas kādā brīdī nepamatoti ierobežo gāzes plūsmu iekšējā tirgū;
- b) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas varētu nopietni apdraudēt gāzes piegādes situāciju citā dalībvalstī; un
- c) pārrobežu piekļuve infrastruktūrai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2009 tiek uzturēta, ciktāl tas tehniski un drošības ziņā iespējams, saskaņā ar ārkārtas rīcības plānu.

8. Komisija, cik drīz vien iespējams, bet jebkurā gadījumā piecu dienu laikā, kopš saņemta informācija no 5. punktā minētās kompetentās iestādes, pārbauda, vai ārkārtas stāvokļa izsludināšana ir pamatota saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu un vai veiktie pasākumi pēc iespējas precīzi atbilst ārkārtas plānā minētajai darbībai un nerada nesamērīgu slogu dabasgāzes uzņēmumiem, un ir saskaņā ar 7. punktu. Komisija pēc kompetentās iestādes vai dabasgāzes uzņēmumu pieprasījuma vai pēc savas ierosmes var prasīt, lai kompetentā iestāde grozītu pasākumus, ja tie ir pretrunā 7. punktā un šā punkta pirmajā teikumā minētajiem nosacījumiem. Komisija var arī prasīt, lai kompetentā iestāde atsauktu paziņojumu par ārkārtas stāvokli, ja Komisija uzskata, ka šāds paziņojums nav vai vairs nav pamatots saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu.

Triju dienu laikā pēc Komisijas prasības paziņošanas kompetentā iestāde maina pasākumus un paziņo par to Komisijai vai arī informē Komisiju par iemesliem, kuru dēļ tā nepiekrīt prasībai. Šādā gadījumā Komisija triju dienu laikā var grozīt vai atcelt savu prasību vai arī, lai apspriestu šo jautājumu, sasaukt kompetentās iestādes vai, attiecīgā gadījumā, attiecīgo kompetento iestāžu sanāksmi un, ja Komisija to uzskata par vajadzīgu, Gāzes koordinācijas grupas sanāksmi. Pieprasot jebkādas izmaiņas darbībā, Komisija izklāsta tam detalizētu pamatojumu. Kompetentā iestāde pilnībā ņem vērā Komisijas nostāju. Ja kompetentās iestādes galīgais lēmums atšķiras no Komisijas nostājas, kompetentā iestāde sniedz šāda lēmuma pamatojumu.

11. pants

Savienības un reģionāla mēroga ārkārtas pasākumi

1. Pēc kādas kompetentās iestādes pieprasījuma, kas ir izsludinājis ārkārtas stāvokli, un pēc 10. panta 8. punktā minētās pārbaudes veikšanas Komisija var izsludināt Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokli attiecībā uz īpaši skartiem ģeogrāfiskajiem reģioniem. Pēc vismaz divu kompetento iestāžu pieprasījuma, kas ir izsludinājušas ārkārtas stāvokli, un pēc 10. panta 8. punktā minētās pārbaudes veikšanas, un ja šo ārkārtas stāvokļu iemesli ir saistīti, Komisija izsludina attiecīgā gadījumā Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokli. Visos gadī-

jumos Komisija ar situācijai vispiemērotākajiem saziņas līdzekļiem apkopo viedokļus un pienācīgi ņem vērā visu attiecīgo informāciju, ko sniegušas citas kompetentās iestādes. Kad tā uzskata, ka Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokļa pamatojums vairs neattiecināms ārkārtas stāvokļa izsludināšanu, Komisija paziņo Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokļa beigas. Visos gadījumos Komisija sniedz pamatojumu un informē Padomi par savu lēmumu.

2. Tiklīdz Komisija ir izsludinājusi Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokli, tā sasauk Gāzes koordinācijas grupas sanāksmi. Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokļa laikā pēc vismaz triju dalībvalstu pieprasījuma Komisija var ierobežot dalībvalstu un kompetento iestāžu pārstāvju dalību Gāzes koordinācijas grupas sanāksmēs vai atsevišķās to daļās.

3. Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokļa gadījumā, kā minēts 1. punktā, Komisija koordinē kompetento iestāžu darbību, pilnībā ņemot vērā atbilstīgo informāciju, kas saņemta no Gāzes koordinācijas grupas, un ar to rīkotās apspriešanās rezultātus. Komisija jo īpaši:

- a) nodrošina informācijas apmaiņu;
- b) nodrošina dalībvalsts vai reģionālā mēroga pasākuma saskaņotību un efektivitāti saistībā ar Savienības mērogu;
- c) koordinē darbības saistībā ar trešām valstīm.

4. Komisija var sasaukt krīzes pārvaldības grupas sanāksmi, kurā piedalās 10. panta 1. punkta g) apakšpunktā minētās par krīzes pārvaldību atbildīgās personas no dalībvalstīm, uz kurām attiecas ārkārtas stāvoklis. Komisija, vienojoties ar personām, kas atbildīgas par krīzes pārvaldību, var uzaicināt piedalīties arī citas ieinteresētās personas. Komisija nodrošina, ka Gāzes koordinācijas grupa regulāri tiek informēta par darbu, ko veic krīzes pārvaldības grupa.

5. Dalībvalstis un jo īpaši kompetentās iestādes nodrošina, ka:

- a) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas kādā brīdī nepamatoti ierobežotu gāzes plūsmu iekšējā tirgū; jo īpaši gāzes plūsmu uz skartajiem tirgiem;

b) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas varētu nopietni apdraudēt gāzes piegādes situāciju citā dalībvalstī; un

c) pārrobežu piekļuve infrastruktūrai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2009 tiek nodrošināta, ciktāl tas tehniski un drošības ziņā iespējams, saskaņā ar ārkārtas rīcības plānu.

6. Ja pēc kompetentās iestādes vai dabasgāzes uzņēmuma pieprasījuma vai arī pati pēc savas iniciatīvas Komisija uzskata, ka Savienības vai reģionāla mēroga ārkārtas stāvokļa gadījumā kādas dalībvalsts vai kompetentās iestādes rīcība vai dabasgāzes uzņēmuma darbība ir pretrunā ar 5. punktu, Komisija pieprasa, lai dalībvalsts vai kompetentā iestāde mainītu savu rīcību vai veiktu pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību 5. punktam, informējot Komisiju par attiecīgajiem iemesliem. Pienācīgi ņem vērā nepieciešamību gāzes sistēmai pastāvīgi darboties droši.

Triju dienu laikā pēc Komisijas prasības paziņošanas dalībvalsts vai kompetentā iestāde maina pasākumus un paziņo par to Komisijai, vai paskaidro, kāpēc tā nepiekrīt prasībai. Šādā gadījumā Komisija triju dienu laikā var grozīt vai atcelt prasību vai arī sasaukt dalībvalsts vai kompetentās iestādes sanākumi, kā arī, ja Komisija to uzskata par vajadzīgu, Gāzes koordinācijas grupas sanākumi, lai apspriestu šo jautājumu. Pieprasot jebkādas izmaiņas darbībā, Komisija izklāsta tam detalizētu pamatojumu. Dalībvalsts vai kompetentā iestāde pilnībā ņem vērā Komisijas nostāju. Ja kompetentās iestādes vai dalībvalsts galīgais lēmums atšķiras no Komisijas nostājas, kompetentā iestāde vai dalībvalsts sniedz šāda lēmuma pamatojumu.

7. Komisija pēc apspriešanās ar Gāzes koordinācijas grupu izveido pastāvīgu rezerves sarakstu attiecībā uz uzraudzības darba grupu, kurā ir nozares eksperti un Komisijas pārstāvji. Uzraudzības darba grupu vajadzības gadījumā var izvietot ārpus Savienības, un tā uzrauga un ziņo par gāzes plūsmu uz Savienību, sadarbojoties ar piegādes un trešām tranzīta valstīm.

8. Kompetentā iestāde Komisijas Civilās aizsardzības uzraudzības un informācijas centram sniedz informāciju par nepieciešamo palīdzību. Civilās aizsardzības uzraudzības un informācijas centrs novērtē vispārējo situāciju un sniedz atzinumu par palīdzību, kas būtu jāsniedz visvairāk skartajām dalībvalstīm un, vajadzības gadījumā, trešām valstīm.

12. pants

Gāzes koordinācijas grupa

1. Gāzes koordinācijas grupu izveido, lai atvieglotu to pasākumu koordinēšanu, kas attiecas uz gāzes piegādes drošību.

Grupā ir dalībvalstu, jo īpaši to kompetento iestāžu, kā arī aģentūras, "ENTSO gāzei" pārstāvji un attiecīgo nozari un attiecīgos patērētājus pārstāvošas organizācijas. Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, pieņem lēmumu par grupas sastāvu, nodrošinot, ka tā ir pilnībā reprezentatīva. Komisija vada grupas sanāksmes. Grupa pieņem savu reglamentu.

2. Saskaņā ar šo regulu apspriežas ar Gāzes koordinācijas grupu, un tā palīdz Komisijai, jo īpaši par šādiem jautājumiem:

a) gāzes piegādes drošība ikdienā un, konkrētāk, ārkārtas stāvokļa gadījumā;

b) informācija, kas attiecas uz gāzes piegādes drošību valsts, reģionālā un Savienības mērogā;

c) paraugprakse un iespējamās pamatnostādnes visām iesaistītajām pusēm;

d) piegādes drošības līmenis, kritēriji un novērtējuma metodoloģijas;

e) valsts, reģiona un Savienības scenāriji un sagatavotības līmeņu pārbaudīšana;

f) preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu novērtēšana un šajos plānos paredzēto pasākumu ieviešana;

g) pasākumu koordinēšana ārkārtas stāvokļa risināšanai Savienībā, ar trešām valstīm, kas ir Enerģētikas kopienas līguma Līgumslēdzējas puses, un ar citām trešām valstīm;

h) palīdzība, kas nepieciešama visvairāk skartajām dalībvalstīm.

3. Komisija regulāri sasauk Gāzes koordinācijas grupas sanāksmes un apmainās ar kompetento iestāžu sniegto informāciju, vienlaikus saglabājot konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli svarīgu informāciju.

13. pants

Informācijas apmaiņa

1. Ja dalībvalstīs ir spēkā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, kas attiecas uz gāzes piegādes drošību, dalībvalstis tās dara zināmas atklātībai līdz 2011. gada 3. janvārim. Jebkādu turpmākus atjauninājumus vai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas papildu saistības, kas attiecas uz gāzes piegādes drošību, arī dara zināmas atklātībai tūlīt pēc to pieņemšanas dalībvalstīs.

2. Ārkārtas stāvokļa laikā attiecīgie dabasgāzes uzņēmumi katru dienu dara pieejamu kompetentajai iestādei jo īpaši šādu informāciju:

- a) par ikdienas gāzes pieprasījuma un piegādes prognozēm turpmākajām trijām dienām;
- b) par gāzes plūsmu diennaktī visos pārrobežu ieplūdes un izplūdes punktos, kā arī visos punktos, kas savieno ieguves sistēmu, uzglabāšanas sistēmu vai SDG termināli ar tīklu miljonus m³ dienā;
- c) par laikposmu, kas izteikts dienās, attiecībā uz kuru ir pamats uzskatīt, ka var nodrošināt gāzes piegādi aizsargātajiem patērētājiem.

3. Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas stāvokļa gadījumā Komisijai ir tiesības pieprasīt, lai kompetentā iestāde nekavējoši sniedz vismaz:

- a) informāciju, kas norādīta 2. punktā;
- b) informāciju par pasākumiem, ko kompetentā iestāde plāno veikt un jau īstenojusi, lai mazinātu ārkārtas stāvokli, un informāciju par to efektivitāti;
- c) informāciju par prasībām pēc papildu pasākumiem, kas jāveic citām kompetentajām iestādēm;
- d) informāciju par pasākumiem, kas īstenoti pēc citu kompetento iestāžu pieprasījuma.

4. Kompetentās iestādes un Komisija saglabā konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli svarīgu informāciju.

5. Pēc ārkārtas stāvokļa pārvarēšanas kompetentā iestāde, cik drīz vien iespējams un ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc ārkārtas

stāvokļa atcelšanas, iesniedz Komisijai detalizētu novērtējumu par ārkārtas stāvokli un īstenoto pasākumu efektivitāti, tostarp novērtējumu par ārkārtas stāvokļa ekonomisko ietekmi, ietekmi uz elektroenerģijas nozari un par palīdzību, kas sniegta un/vai saņemta no Savienības un dalībvalstīm. Šādu novērtējumu dara pieejamu Gāzes koordinācijas grupai un to atspoguļo preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu atjauninājumos.

Komisija izvērtē kompetento iestāžu sniegtos novērtējumus un iesniedz izvērtējuma rezultātu apkopojumu dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Gāzes koordinācijas grupai.

6. Lai Komisija varētu novērtēt situāciju piegādes drošības jomā Savienības mērogā:

a) vēlākais līdz 2011. gada 3. decembrim dalībvalstis informē Komisiju par spēkā esošiem starpvaldību nolīgumiem, kas noslēgti ar trešām valstīm un kam ir ietekme uz gāzes infrastruktūras attīstību un gāzes piegādi. Slēdzot jaunus starpvaldību nolīgumus ar trešām valstīm, kam ir šāda ietekme, dalībvalstis par to paziņo Komisijai;

b) par esošiem līgumiem vēlākais līdz 2011. gada 3. decembrim, kā arī par jauniem līgumiem vai izmaiņām esošajos līgumos dabasgāzes uzņēmumi attiecīgajām kompetentajām iestādēm paziņo šādu informāciju par līgumiem, kuru ilgums pārsniedz vienu gadu un kuri noslēgti ar piegādātājiem no trešām valstīm:

i) līgumu termiņi;

ii) līgumā norādītais kopējais ikgadējais daudzums un vidējais daudzums mēnesī;

iii) trauksmes vai ārkārtas situācijā – līgumā norādīto maksimālo dienas daudzumu;

iv) līgumā norādītie piegādes punkti.

Kompetentā iestāde šos datus apkopotā veidā paziņo Komisijai. Jaunu līgumu noslēgšanas gadījumā vai ja tiek veiktas izmaiņas esošajos līgumos, visu datu kopumu no jauna paziņo apkopotā veidā un regulāri. Kompetentā iestāde un Komisija nodrošina informācijas konfidencialitāti.

14. pants

Komisijas veiktā uzraudzība

Komisija nepārtraukti uzrauga gāzes piegādes drošības pasākumus un ziņo par tiem, īpaši izmantojot ikgadēju novērtējumu par Direktīvas 2009/73/EK 5. pantā minētajiem ziņojumiem, kā arī informāciju saistībā ar minētās direktīvas 11. panta un 52. panta 1. punkta īstenošanu, un, ja iespējams, informāciju, kas sniegta riska novērtējumā un preventīvos rīcības plānos un ārkārtas rīcības plānos, kuri jāizstrādā saskaņā ar šo regulu.

Vēlākais līdz 2014. gada 3. decembrim Komisija, pamatojoties uz 4. panta 6. punktā minēto ziņojumu un pēc apspriešanās ar Gāzes koordinācijas grupu:

- a) izdara secinājumus par varbūtējām iespējām uzlabot piegādes drošību Savienības mērogā, izvērtē iespēju veikt riska novērtējumus un izstrādāt preventīvus rīcības plānus un ārkārtas rīcības plānus Savienības mērogā un ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas īstenošanu, *inter alia*, arī par panākto progresu attiecībā uz tirgu savienojamību; un
- b) ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dalībvalstu preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu vispārējo atbilstību, kā arī to ieguldījumu attiecībā uz solidaritāti un sagatavotību no Savienības viedokļa.

Vajadzības gadījumā ziņojumā iekļauj ieteikumus šīs regulas uzlabošanai.

15. pants

Atcelšana

Neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz Direktīvas 2004/67/EK transponēšanas un piemērošanas termiņiem, minētā direktīva ir atcelta no 2010. gada 2. decembra, izņemot minētās direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu, kurus piemēro līdz brīdim, kamēr attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar šīs regulas 2. panta 1. punktu ir definējusi aizsargātos patērētājus un saskaņā ar šīs regulas 8. panta 1. punktu ir noteikusi dabasgāzes uzņēmumus.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2010. gada 20. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Neatkarīgi no šā panta pirmās daļas Direktīvas 2004/67/EK 4. panta 1. un 2. punktu vairs nepiemēro pēc 2012. gada 3. jūnija.

16. pants

Atkāpe

Šī regula neattiecas uz Maltu un Kipru, kamēr uz to attiecīgajām teritorijām nenotiek gāzes piegāde. Maltai un Kiprai termiņus, kas noteikti 2. panta otrās daļas 1. punktā un 3. panta 2. punktā, 4. panta 2. punktā, 4. panta 5. punktā, 6. panta 1. punktā, 6. panta 5. punktā, 8. panta 1. punktā, 9. panta 1. punktā un 13. panta 6. punkta a) un b) apakšpunktā, piemēro šādi:

- a) 2. panta otrās daļas 1. punkts, 3. panta 2. punkts, 9. panta 1. punkts un 13. panta 6. punkta a) un b) apakšpunkts: 12 mēneši;
- b) 4. panta 2. punkts un 8. panta 1. punkts: 18 mēneši;
- c) 4. panta 5. punkts: 24 mēneši;
- d) 6. panta 5. punkts: 36 mēneši;
- e) 6. panta 1. punkts: 48 mēneši,

no dienas, kad gāze ir pirmoreiz piegādāta to attiecīgajās teritorijās.

17. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 6. panta 8. punktu, 10. panta 4. punkta pirmo teikumu un 7. punkta c) apakšpunktu un 11. panta 5. punkta c) apakšpunktu piemēro no 2011. gada 3. marta.

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. CHASTEL

I PIELIKUMS

N-1 FORMULAS APRĒĶINĀŠANA

1. N-1 formulas definīcija

N-1 formula raksturo gāzes infrastruktūras tehnisko spēju apmierināt gāzes kopējo pieprasījumu aprēķinātajā platībā, ja rodas traucējumi vienotajā lielākajā gāzes infrastruktūrā dienā, kad ir ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums, kas statistiski iespējams reizi 20 gados.

Gāzes infrastruktūra ir gāzes pārvades tīkls, to skaitā starpsavienojumi, kā arī ar aprēķināto platību savienotas ieguves, sašķidrīnātas dabasgāzes un uzglabāšanas sistēmas.

Vienotās lielākās gāzes infrastruktūras darbības traucējumu gadījumā visas pārējās pieejamās gāzes infrastruktūras tehniskajai jaudai ⁽¹⁾ vajadzētu būt vismaz līdzvērtīgai aprēķinātās platības kopējam ikdienas gāzes pieprasījumam dienā, kad ir ārkārtīgi liels pieprasījums un kas statistiski iespējams reizi 20 gados.

N-1 formulas rezultātam (skatīt aprēķina formulu) vajadzētu būt vienādam vismaz ar 100 %.

2. N-1 formulas aprēķināšanas metode

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. N-1 formulas parametru definīcijas:

“Aprēķinātā platība” ir kompetentās iestādes noteikta ģeogrāfiska platība, kurai aprēķināta N-1 formula.

Ar pieprasījumu saistītās definīcijas

“D_{max}” – kopējais ikdienas gāzes pieprasījums (miljonos m³ dienā) aprēķinātajā platībā dienā, kad ir ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums, kas statistiski iespējams reizi 20 gados.

Ar piegādi saistītās definīcijas

“EP_m” – ietilpības punktu (izņemot ieguves, SDG un uzglabāšanas sistēmas, uz kurām attiecas P_m, S_m un SDG_m) tehniskā jauda (miljonos m³ dienā) ir tehniskās jaudas summa visos ietilpības robežpunktos, pa kuriem var piegādāt gāzi aprēķinātajai platībai;

“P_m” – maksimālā tehniskā ieguves spēja (miljonos m³ dienā) ir visu gāzes ieguves iekārtu kopējā maksimālā tehniskā ikdienas ieguves spēja, kuru var piegādāt ietilpības punktiem aprēķinātajā platībā;

“S_m” – uzglabāšanas sistēmu maksimālā tehniskā piegādājamā spēja (miljonos m³ dienā) ir visu to uzglabāšanas sistēmu maksimālā tehniskā dienas atdeves jauda, kuru var piegādāt ietilpības punktiem aprēķinātajā platībā, ņemot vērā to attiecīgos fiziskos raksturlielumus;

“SDG_m” – maksimālā SDG iekārtas tehniskā jauda (miljonos m³ dienā) ir visu aprēķinātās platības sašķidrīnātas dabasgāzes iekārtu kopējā maksimālā ikdienas tehniskā jauda palaist gāzi sistēmā, ņemot vērā kritiskos elementus, piemēram, sašķidrīnātas dabasgāzes izņemšanu, papildpakalpojumus, uzglabāšanu uz laiku un regazifikāciju, kā arī tehniskās iespējas palaist gāzi sistēmā;

“I_m” – tās vienotās lielākās gāzes infrastruktūras tehniskā jauda (miljonos m³ dienā), kam ir lielākā jauda apgādāt aprēķināto platību. Ja vairākas gāzes infrastruktūras ir savienotas un nav darbināmas atsevišķi no iepriekšējā posma vai turpmākā posma gāzes infrastruktūras, tās uzskata par vienu vienotu gāzes infrastruktūru.

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 715/2009 2. panta 1. punkta 18. apakšpunktu “tehniskā jauda” ir maksimāli iespējamā konstantā jauda, ko pārvades sistēmas operators var piedāvāt tīkla lietotājiem, ņemot vērā sistēmas viengabalainību un pārvades tīkla vadīšanas prasības.

4. N-1 formulas aprēķināšana, izmantojot pieprasījuma jomas pasākumus

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Ar pieprasījumu saistīta definīcija

“ D_{eff} ” – ir daļa (miljonos m^3 dienā) no D_{max} kuru piegādes traucējumu gadījumā pietiekami un savlaicīgi var nodrošināt ar pieprasījuma jomas tirgus pasākumiem saskaņā ar 5. panta 1. punktu b) apakšpunktu un 6. panta 2. punktu.

5. N-1 formulas aprēķināšana reģionālā līmenī

Aprēķināto platību, kas minēta 3. punktā, attiecīgos gadījumos paplašina līdz atbilstīgam reģionālam līmenim, kā to nosaka attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes. N-1 formulas aprēķināšanai reģionālā līmenī izmanto vienoto lielāko gāzes infrastruktūru, attiecībā uz kuru ir vispārējas intereses. Vienotā lielākā gāzes infrastruktūra, attiecībā uz kuru ir reģiona vispārējas intereses, ir reģiona lielākā gāzes infrastruktūra, kas tieši vai netieši nodrošina gāzes piegādi dalībvalstīm minētajā reģionā, un to nosaka kopīgajā preventīvā rīcības plānā.

N-1 formulas aprēķināšana reģionālā līmenī var aizstāt valsts līmeņa N-1 formulas aprēķināšanu tikai tad, ja saskaņā ar kopīgu riska novērtējumu vispārējas intereses vienotā lielākā gāzes infrastruktūra ir ļoti svarīga visu attiecīgo dalībvalstu gāzes piegādei.

II PIELIKUMS

TIRGUS PASĀKUMU SARAKSTS GĀZES PIEGĀDES DROŠĪBAI

Izstrādājot preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu, kompetentā iestāde ņem vērā orientējošu un neizsmeļošu pasākumu sarakstu, kas sniegts šajā pielikumā. Izstrādājot preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu, kompetentā iestāde pienācīgi ņem vērā ierosināto pasākumu ietekmi uz vidi un, cik vien tas iespējams, dod priekšroku pasākumiem, kuri vismazāk ietekmē vidi, vienlaikus ņemot vērā piegādes drošības aspektus.

Piegādes jomas pasākumi:

- lielāka ieguves elastība,
- lielāka importa elastība,
- veicināšanas pasākumi no atjaunīgiem enerģijas avotiem iegūtas gāzes iekļaušanai gāzes tīkla infrastruktūrā,
- komerciālās gāzes uzglabāšanas sistēmas – atdeves jauda un glabāšanā esošās gāzes tilpums,
- SDG termināla jauda un maksimālā palaišanas jauda,
- gāzes piegādes un gāzes ceļu dažādošana,
- atpakaļgaitas plūsmas,
- koordinēta nosūtīšana, ko veic pārvades sistēmas operatori,
- ilgtermiņa un īstermiņa līgumu izmantošana,
- ieguldījumi infrastruktūrā, ietverot divvirzienu jaudu,
- līgumsaistības gāzes piegādes drošības nodrošināšanai.

Pieprasījuma jomas pasākumi:

- pārtraucamu līgumu izmantošana,
  - kurināmā aizstāšanas iespējas, to skaitā alternatīva rezerves kurināmā izmantošana rūpnieciskajās un enerģijas ražošanas iekārtās,
  - jaudas brīvprātīga samazināšana uzņēmumos,
  - lielāka efektivitāte,
  - atjaunīgo enerģijas avotu plašāka izmantošana.
-

III PIELIKUMS

ĀRPUSTIRGUS PASĀKUMU SARAKSTS GĀZES PIEGĀDES DROŠĪBAI

Izstrādājot preventīvu rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu, kompetentā iestāde ņem vērā šādu orientējošu un neizsmeļošā sarakstā uzskaitītu pasākumu lietderību tikai ārkārtas stāvokļa gadījumā.

Piegādes jomas pasākumi:

- stratēģisko gāzes glabātavu izmantošana,
- alternatīva kurināmā krājumu piespiedu izmantošana (piemēram, saskaņā ar Padomes Direktīvu 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves ⁽¹⁾),
- elektroenerģijas piespiedu izmantošana, kas saražota, izmantojot citus avotus, nevis gāzi,
- gāzes ieguves apjoma piespiedu palielināšana,
- krājumu piespiedu izmantošana.

Pieprasījuma jomas pasākumi:

- Dažādi pasākumi pieprasījuma piespiedu samazināšanai, to skaitā:
  - kurināmā aizstāšana piespiedu kārtā,
  - pārtraucamu līgumu piespiedu izmantošana, ja tie pilnībā jau nav izmantoti kā daļa no tirgus pasākumiem,
  - jaudas piespiedu samazināšana uzņēmumos.

⁽¹⁾ OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.

IV PIELIKUMS

REĢIONĀLĀ SADARBĪBA

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. pantu un kā uzsvērts Direktīvas 2009/73/EK 6. pantā un Regulas (EK) Nr. 715/2009 12. pantā, reģionālā sadarbība ir solidaritātes principa izpausmes veids un šīs regulas pamats. Reģionālā sadarbība ir jo īpaši vajadzīga, lai izstrādātu riska novērtējumu (9. pants), preventīvas un ārkārtas rīcības plānus (4., 5. un 10. pants), izveidotu infrastruktūru un noteiktu piegādes standartus (6. un 8. pants), kā arī lai izstrādātu noteikumus Savienības un reģionāla mēroga rīcībai ārkārtas situācijā (11. pants).

Saskaņā ar šo regulu īstenojamās reģionālās sadarbības pamatā ir pašreizējā reģionālā sadarbība, kurā, lai papildus citiem mērķiem veicinātu piegādes drošību un iekšējā enerģētikas tirgus integrāciju, ir iesaistīti dabasgāzes uzņēmumi, dalībvalstis un valstu regulatīvās iestādes, piemēram, trīs reģionālie gāzes tirgi saistībā ar Gāzes reģionālo iniciatīvu, Gāzes platforma, Baltijas Enerģētikas tirgus starpsavienojuma plāna augsta līmeņa grupa un Enerģētikas kopienas Piegādes drošības koordinācijas grupa. Tomēr īpašas prasības attiecībā uz piegādes drošību var veidot pamatu jaunai sadarbības sistēmai, un sadarbības pašreizējās jomas būs jāpielāgo, lai nodrošinātu vislielāko efektivitāti.

Ņemot vērā, ka arvien pieaug tirgu savstarpējā saistība un savstarpējā atkarība, un ņemot vērā iekšējā gāzes tirgus izveidi, sadarbība starp turpmāk minētajām dalībvalstīm, piemēram un cita starpā, to skaitā starp kaimiņos esošu dalībvalstu daļām, var veicināt šo valstu atsevišķo un kopējo gāzes piegādes drošību:

— Polija un trīs Baltijas valstis (Igaunija, Latvija un Lietuva),

— Ibērijas pussala (Spānija un Portugāle) un Francija,

— Īrija un Apvienotā Karaliste,

— Bulgārija, Grieķija un Rumānija,

— Dānija un Zviedrija,

— Slovēnija, Itālija, Austrija, Ungārija un Rumānija,

— Polija un Vācija,

— Francija, Vācija, Beļģija, Nīderlande un Luksemburga,

— Vācija, Čehijas Republika un Slovākija,

— citas valstis.

Ja vajadzīgs un ir atbilstīgi, reģionālo sadarbību starp dalībvalstīm var paplašināt, lai veicinātu sadarbību ar kaimiņvalstīm, jo īpaši gadījumā, ja veidojas gāzes salas, īpaši, lai uzlabotu starpsavienojumus. Dalībvalstis var piedalīties arī dažādās sadarbības kopās.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 995/2010**(2010. gada 20. oktobris),****ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzi-
numu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Meži nodrošina daudzus dažādus vides, ekonomikas un sociālus labumus, tostarp izstrādājumus no kokmateriāliem – un ne tikai kokmateriāliem – kā arī cilvēcei izšķiroši svarīgus vides pakalpojumus, piemēram, bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmas funkcionēšanas saglabāšanu un klimata sistēmas aizsargāšanu.
- (2) Ņemot vērā to, ka visā pasaulē aug pieprasījums pēc kokmateriāliem un koka izstrādājumiem, tas līdz ar daudzu kokmateriālu ražotāju valstu mežsaimniecības nozares organizatoriskām un pārvaldes nepilnībām izraisa to, ka nelikumīga mežizstrāde un ar to saistītā tirdzniecība ir kļuvušas par aizvien problemātiskiem jautājumiem.
- (3) Nelikumīga mežizstrāde ir izplatīta, un tā rada nopietnas starptautiska mēroga problēmas. Tā būtiski apdraud mežus, jo veicina atmežošanu un meža degradāciju, un rada aptuveni 20 % pasaules CO₂ emisiju, apdraud bioloģisko daudzveidību un kaitē mežu ilgtspējīgai apsaimniekošanai un attīstībai, kā arī tādu nozares uzņēmēju pastāvēšanai, kuri darbojas saskaņā ar spēkā esošiem tiesību

aktiem. Tā rosina arī tuksnešu veidošanos un augsnes eroziju un var radīt ārkārtējus laika apstākļus un plūdus. Turklāt tā rada arī sociālas, politiskas un ekonomiskas sekas, bieži kavējot labas pārvaldības mērķu sasniegšanu un apdraudot vietējo, no mežu resursiem atkarīgo kopienu iztiku, kā arī var vērot tās saistību ar bruņotiem konfliktiem. Tiek sagaidīts, ka efektīva nelikumīgas mežizstrādes problēmas novēršana, īstenojot šo regulu, sniegs rentablu ieguldījumu Savienības klimata pārmaiņu seku mazināšanas centienos, un tā būtu uzskatāma par papildinājumu Savienības darbībai un saistībām ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām kontekstā.

- (4) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1600/2002/EK (2002. gada 22. jūlijs), ar kuru ievieša Sesto vides rīcības programmu ⁽³⁾, par prioritāru darbību ir noteikts izpētīt iespējas rīkot aktīvus pasākumus, lai novērstu un apkarotu nelikumīgi iegūtu kokmateriālu tirdzniecību un turpinātu Savienības un dalībvalstu aktīvu dalību, īstenojot globālus un reģionālus lēmumus un nolīgumus jautājumos, kas saistīti ar mežiem.
- (5) Komisijas 2003. gada 21. maija Paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei "Tiesību aktu ieviešana, pārvaldība un tirdzniecība mežsaimniecības jomā (FLEGT): ES Rīcības plāna priekšlikums" ir ierosināts pasākumu kopums, atbalstot starptautiskus centienus cīņā pret nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistītu tirdzniecību, kas ir saistīts ar Savienības vispārējiem centieniem nodrošināt mežu ilgtspējīgu izmantošanu.
- (6) Eiropas Parlaments un Padome atzinīgi novērtēja minēto paziņojumu un atzina, ka Savienībai ir jāatbalsta pasaules mēroga centieni risināt nelikumīgas mežizstrādes problēmu.
- (7) Saskaņā ar paziņojumā ieskicēto mērķi – proti, nodrošināt, lai Savienībā ievestu tikai tādus koka izstrādājumus, kas būtu ražoti saskaņā ar attiecīgās kokmateriālu ražotājas valsts tiesību aktiem – Savienība ir risinājusi sarunas ar kokmateriālu ražotājam valstīm (partnervalstīm) par brīvprātīgiem partnerattiecību nolīgumiem (FLEGT VPA), kas līgumslēdzējām pusēm uzliek juridisku pienākumu ieviest licencēšanas sistēmas un reglamentēt minētajos FLEGT VPA uzskaitīto kokmateriālu un koka izstrādājumu tirdzniecību.

⁽¹⁾ OV C 318, 23.12.2009., 88. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 22. aprīļa nostāja (OV C 184 E, 8.7.2010., 145. lpp.), Padomes 2010. gada 1. marta nostāja pirmajā lasījumā (OV C 114 E, 4.5.2010., 17. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2010. gada 7. jūlija nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta).⁽³⁾ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

- (8) Ņemot vērā problēmas nopietnību un steidzamību, ir aktīvi jāatbalsta cīņa pret nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistītu tirdzniecību, jāpapildina un jāstiprina *FLEGT* VPA iniciatīva un jāuzlabo tādu politikas jomu sinerģijas, kuras tiecas saglabāt mežus un nodrošināt labu vides aizsardzību, tostarp klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma apkarošanu.
- (9) Būtu jāatzīst tādu valstu centieni, kuras ar Savienību ir noslēgušas *FLEGT* VPA, un tajos iekļautie principi, jo īpaši likumīgi iegūtu kokmateriālu definīcija, kā arī turpmāk jāmudina valstis noslēgt *FLEGT* VPA. Būtu jāņem vērā arī tas, ka saskaņā ar *FLEGT* licencēšanas sistēmu uz Savienību eksportē tikai tādus kokmateriālus, kas ir iegūti saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, un koka izstrādājumus, kas izgatavoti no šādiem kokmateriāliem. Tādēļ kokmateriāli, kas izmantoti koka izstrādājumos, kuri minēti II un III pielikumā Padomes Regulai (EK) Nr. 2173/2005 (2005. gada 20. decembris) par *FLEGT* licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā⁽¹⁾ un ir izgatavoti Regulas (EK) Nr. 2173/2005 I pielikumā minētajās partnervalstīs, būtu jāuzskata par likumīgi iegūtiem, ja šie kokmateriāli atbilst minētajai regulai un attiecīgiem īstenošanas noteikumiem.
- (10) Būtu jāņem vērā arī tas, ka Starptautiskajā apdraudētu savvaļas dzīvnieku un augu sugu tirdzniecības konvencijā (*CITES*) ir paredzēts, ka konvencijas pusēm *CITES* eksporta atļauju piešķir tikai tad, ja *CITES* uzskaitīto sugu dzīvnieki ir iegūti, *inter alia*, ievērojot eksportētājas valsts tiesību aktus. Tāpēc kokmateriāli no koku sugām, kas ir minētas A, B un C pielikumā Padomes Regulai (EK) Nr. 338/97 (1996. gada 9. decembris) par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību⁽²⁾, būtu jāuzskata par likumīgi iegūtiem, ja šie kokmateriāli atbilst minētajai regulai un attiecīgiem īstenošanas noteikumiem.
- (11) Paturot prātā to, ka būtu jāveicina otrreizējā pārstrādē iegūtu kokmateriālu un koka izstrādājumu izmantošana un ka šādu izstrādājumu iekļaušana šīs regulas darbības jomā radītu nesamērīgu slogu tirgus dalībniekiem, šīs regulas darbības jomā nedrīkstētu iekļaut otrreizējā pārstrādē iegūtus kokmateriālus un koka izstrādājumus, kam kalpošanas laiks ir beidzies un ko citos apstākļos iznīcinātu kā atkritumus.
- (12) Vienam no šīs regulas noteiktajiem pasākumiem vajadzētu būt aizliegumam pirmo reizi laist iekšējā tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koka izstrādājumus, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem. Ņemot vērā to, ka nelikumīgu mežizstrādi izraisa sarežģīti faktori, kā arī tās cēloņus un sekas, būtu jāveic īpaši pasākumi, piemēram, pasākumi, kas ietekmētu tirgus dalībnieku rīcību.
- (13) Saistībā ar *FLEGT* rīcības plānu Komisija un attiecīgos gadījumos dalībvalstis var atbalstīt un veikt pētījumus par nelikumīgās mežizstrādes apmēru un veidiem dažādās valstīs un darīt šo informāciju pieejamu sabiedrībai, kā arī atbalstīt to, ka tirgus dalībniekiem mežrūpniecības valstīs tiek sniegtas praktiskas vadlīnijas par piemērojamo likumdošanu.
- (14) Ņemot vērā to, ka nav starptautiski atzītas definīcijas, nelikumīgas mežizstrādes definīcijas pamatā vajadzētu būt tās valsts tiesību aktiem, kurā kokmateriāli ir iegūti, tostarp normatīvajiem aktiem un tam, kā šī valsts īsteno attiecīgas starptautiskās konvencijas, kuru puse tā ir.
- (15) Daudzus koka izstrādājumus vairākkārt dažādi apstrādā pirms un pēc pirmās laišanas iekšējā tirgū. Lai novērstu nevajadzīgu administratīvo slogu, vienīgi tirgus dalībniekiem, kas pirmo reizi laiž iekšējā tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus, būtu jāpiemēro likumības pārbaudes sistēma, vienlaikus prasot, lai piegādes ķēdes tirgotājs sniegtu pamatinformāciju par tā piegādātāju un pircēju, lai nodrošinātu kokmateriālu un koka izstrādājumu izsekojamību.
- (16) Tirgus dalībniekiem, kas kokmateriālus un koka izstrādājumus iekšējā tirgū laiž pirmo reizi, sistemātiski būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek laisti nelikumīgi iegūti kokmateriāli un koka izstrādājumi, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem. Tāpēc tirgus dalībniekiem būtu jāveic likumības pārbaudes, izmantojot pasākumu un procedūru sistēmu, lai mazinātu iespējamību, ka iekšējā tirgū laiž nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un no šādiem kokmateriāliem izgatavotus koka izstrādājumus.
- (17) Likumības pārbaudes sistēmā ir trīs elementi, kas ir raksturīgi risku regulācijai – piekļuve informācijai, riska novērtējums un apzināto risku mazināšana. Likumības pārbaudes sistēmai būtu jānodrošina piekļuve informācijai par iekšējā tirgū pirmo reizi laistu kokmateriālu un koka izstrādājumu izcelsmes avotiem un piegādātājiem, kā arī attiecīgai informācijai par spēkā esošo tiesību aktu ievērošanu, ieguves valsti, koku sugu nosaukumiem un izstrādes apjomiem un, attiecīgā gadījumā, valstī ietilpstošo reģionu un izstrādes koncesiju. Izmantojot minēto informāciju, tirgus dalībniekiem būtu jāveic iespējamo risku novērtējums. Kad riski ir apzināti, tirgus dalībniekiem tie būtu jāmazina samērīgi ar apzināto risku apjomu, lai novērstu to, ka iekšējā tirgū laiž nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un no šādiem kokmateriāliem izgatavotus koka izstrādājumus.

(1) OV L 347, 30.12.2005., 1. lpp.

(2) OV L 61, 3.3.1997., 1. lpp.

- (18) Lai izvairītos no lieka administratīvā sloga, tirgus dalībniekiem, kas jau lieto sistēmas vai procedūras, kuras atbilst šīs regulas prasībām, nevajadzētu likt veidot jaunas sistēmas.
- (19) Lai konstatētu paraugpraksi mežsaimniecības nozarē, riska novērtēšanas procedūrā var izmantot sertifikāciju vai citus trešo personu pārbaudītus modeļus, pie kuriem pieder spēkā esošo tiesību aktu ievērošanas pārbaudes.
- (20) Kokrūpniecības nozare ir ļoti nozīmīga Savienības ekonomikā. Tirgus dalībnieku organizācijas ir svarīgi nozares elementi, jo tās visnotaļ pārstāv tirgus dalībnieku intereses un sadarbojas ar plašu ieinteresēto personu loku. Šīm organizācijām ir arī vajadzīgā lietpratība un spēja analizēt attiecīgos tiesību aktus un veicināt, lai to biedri ievērotu noteikumus, taču tās nedrīkstētu izmantot šīs zināšanas, lai dominētu tirgū. Lai sekmētu šīs regulas īstenošanu un veicinātu paraugprakses attīstību, ir lietderīgi atzīt organizācijas, kas ir izstrādājušas likumības pārbaūžu sistēmas, kuras atbilst šīs regulas prasībām. Pārraudzības organizāciju atzīšana un šīs atzīšanas atsaukšana būtu jāveic taīsnīgi un pārredzami. Šādu atzīto organizāciju saraksts būtu jāpublisko, lai tirgus dalībnieki varētu izmantot atzītās pārraudzības organizācijas.
- (21) Kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāpārbauda pārraudzības organizācijas, lai pārlicinātos, ka tās efektīvi pilda šajā regulā noteiktos pienākumus. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu jācenšas veikt pārbaudes, ja to rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp informācija par trešo personu pamatotām bažām.
- (22) Kompetentajām iestādēm būtu jāpārtrauga tas, lai tirgus dalībnieki faktiski pildītu šīs regulas uzliktos pienākumus. Tādēļ kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā saskaņā ar plānu būtu jāveic oficiālas pārbaudes, kas var ietver arī pārbaudes tirgus dalībnieku telpās un revīzijas uz vietas, un tām vajadzētu būt iespējai prasīt, lai tirgus dalībnieki veic attiecīgas korektīvas darbības. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu jācenšas veikt pārbaudes, ja to rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp informācija par trešo personu pamatotām bažām.
- (23) Kompetentajām iestādēm būtu jāglabā pārbaūžu dati un jādara pieejama svarīgākā informācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai⁽¹⁾.
- (24) Ņemot vērā nelikumīgas mežizstrādes un ar to saistītas tirdzniecības starptautisku izplatību, kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbojas savā starpā un ar trešo valstu administratīvām iestādēm un Komisiju.
- (25) Lai veicinātu to, ka tirgus dalībnieki, kas laiž iekšējā tirgū kokmateriālus vai koka izstrādājumus, spēj izpildīt šīs regulas prasības, ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu stāvokli, dalībvalstis ar Komisijas atbalstu vajadzības gadījumā var sniegt tirgus dalībniekiem tehnisku un cita veida palīdzību un veicināt informācijas apmaiņu. Šādi palīdzībai nebūtu jāatbrīvo tirgus dalībnieki no pienākuma veikt likumības pārbaudes.
- (26) Tirgotājiem un pārraudzības organizācijām būtu jāatturas no pasākumiem, kas varētu apdraudēt šīs regulas mērķa sasniegšanu.
- (27) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka par šīs regulas pārkāpumiem, tostarp tādiem, ko izdara tirgus dalībnieki, tirgotāji un pārraudzības organizācijas, piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas. Valstu tiesību normas var noteikt, ka pēc tam, kad piemērotas iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par pārkāpumiem pret aizliegumu laist iekšējā tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koka izstrādājumus, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem, šādi kokmateriāli un koka izstrādājumi nav obligāti jāiznīcina, bet tos var sabiedrības interesēs izmantot vai apglabāt.
- (28) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu attiecībā uz pārraudzības organizāciju atzīšanas un atzīšanas atsaukšanas procedūrām, citiem attiecīgiem risku novērtēšanas kritērijiem, kas var būt vajadzīgi, lai papildinātu šajā regulā paredzētos kritērijus, un attiecībā uz kokmateriālu un koka izstrādājumu uzskaitījumu, uz kuriem attiecas šī regula. Īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, atbilstīgi apspriestos, tostarp ekspertu līmenī.
- (29) Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai tā pieņemtu sīki izstrādātus noteikumus par to, cik bieži un kādā veidā kompetentajām iestādēm jāveic pārraudzības organizāciju un likumības pārbaūžu sistēmu pārbaudes, izņemot gadījumus, kas attiecas uz turpmākiem attiecīgo risku novērtēšanas kritērijiem. Saskaņā ar LESD 291. pantu noteikumi un pamatprincipi attiecībā uz to, kā dalībvalstis kontrolē Komisijai piešķirto pilnvaru īstenošanu, ir jānosaka iepriekš, pieņemot regulu saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Līdz jaunās regulas

(1) OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.

pieņemšanai turpina piemērot Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁽¹⁾, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, kuru nepiemēro.

- (30) Tirgus dalībniekiem un kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina pietiekams laiks, lai sagatavotos šīs regulas prasību izpildei.
- (31) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, apkarot nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistītu tirdzniecību – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minētās rīcības mēroga dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka pasākumus attiecībā uz tirgus dalībniekiem, kas pirmo reizi iekšējā tirgū laiž kokmateriālus un koka izstrādājumus, kā arī nosaka tirgotāju pienākumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) “kokmateriāli un koka izstrādājumi” ir pielikumā minētie kokmateriāli un koka izstrādājumi, izņemot koka izstrādājumus vai tādu izstrādājumu sastāvdaļas, kas ražotas no tādiem kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem, kam kalpošanas laiks ir beidzies un ko citos apstākļos iznīcinātu kā atkritumus, kā noteikts 3. panta 1. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem⁽²⁾;
- b) “laišana tirgū” ir jebkāda kokmateriālu un koka izstrādājumu piegāde iekšējā tirgū, kas notiek pirmo reizi, lai tos par samaksu vai bez maksas izplatītu vai izmantotu komerciālās darbībās. Tā ietver arī piegādi ar distancālās saziņas līdzekļiem, kā tie definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direk-

tīvā 97/7/EK (1997. gada 20. maijs) par patērētāju aizsardzību saistībā ar distances līgumiem⁽³⁾. Tādu koka izstrādājumu piegādāšana iekšējā tirgū, kuri iegūti no kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem, kas jau ir laisti iekšējā tirgū, nav “laišana tirgū”;

- c) “tirgus dalībnieks” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū kokmateriālus vai koka izstrādājumus;
- d) “tirgotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas, veicot saimniecisko darbību, pārdod vai pērk iekšējā tirgū kokmateriālus vai koka izstrādājumus, kuri jau ir laisti iekšējā tirgū;
- e) “ieguves valsts” ir valsts vai teritorija, kurā ir iegūti kokmateriāli vai koka izstrādājumos izmantoti kokmateriāli;
- f) “likumīgi iegūti” ir iegūti saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā ieguves valstī;
- g) “nelikumīgi iegūti” ir iegūti, pārkāpjot tiesību aktus, kas ir spēkā ieguves valstī;
- h) “spēkā esošie tiesību akti” ir tiesību akti, kas ir spēkā kokmateriālu ieguves valstī un ar ko reglamentētas šādas jomas:

- tiesības iegūt kokmateriālus likumīgi publiskotās robežās,
- maksājumi par ieguves tiesībām un kokmateriāliem, tostarp nodevas, kas ir saistītas ar kokmateriālu ieguvu,
- kokmateriālu ieguve, tostarp tiesību akti vides un mežsaimniecības jomā, tostarp attiecībā uz mežu apsaimniekošanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ja tie tieši saistīti ar kokmateriālu ieguvu,
- tādas trešo personu leģitīmas lietojuma tiesības un īpašumtiesības, kuras ietekmē kokmateriālu ieguve, un
- tirdzniecība un muiža, ciktāl tas attiecas uz mežsaimniecības nozari.

3. pants

Tādu kokmateriālu un koka izstrādājumu statuss, uz kuriem attiecas FLEGT un CITES

Regulas (EK) Nr. 2173/2005 II un III pielikumā uzskaitītajos koka izstrādājumos izmantotie kokmateriāli, kuru izcelsme ir Regulas (EK) Nr. 2173/2005 I pielikumā uzskaitītajās partnervalstīs un kuri atbilst minētajai regulai un tās īstenošanas noteikumiem, šīs regulas piemērošanas nolūkā uzskatāmi par likumīgi iegūtiem.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽²⁾ OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.

⁽³⁾ OV L 144, 4.6.1997., 19. lpp.

Kokmateriālus no Regulas (EK) Nr. 338/97 A, B un C pielikumā uzskaitītajām koku sugām, kuri atbilst minētajai regulai un tās īstenošanas noteikumiem, šīs regulas piemērošanas nolūkā uzskata par likumīgi iegūtiem.

4. pants

Tirgus dalībnieku pienākumi

1. Ir aizliegts laist tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus vai koka izstrādājumus, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem.

2. Tirgus dalībnieki, laižot tirgū kokmateriālus vai koka izstrādājumus, veic likumības pārbaudes. Lai to nodrošinātu, viņi izmanto procedūru un pasākumu sistēmu (turpmāk "likumības pārbaūžu sistēma"), kā izklāstīts 6. pantā.

3. Katrs tirgus dalībnieks uztur un regulāri izvērtē likumības pārbaūžu sistēmu, ko tas izmanto, ja vien tirgus dalībnieks neizmanto likumības pārbaūžu sistēmu, ko ir izveidojusi kāda no 8. pantā minētajām pārraudzības organizācijām. Par pamatu likumības pārbaūžu sistēmai var izmantot pastāvošās dalībvalstu tiesību aktos noteiktās uzraudzības sistēmas un jebkuru brīvprātīgu uzraudzības mehānismu, kas atbilst šīs regulas prasībām.

5. pants

Pienākums nodrošināt izsekojamību

Tirgotājiem visā piegādes ķēdē jāvar noteikt:

- a) tirgus dalībniekus vai tirgotājus, kas piegādājuši kokmateriālus un koka izstrādājumus; un
- b) attiecīgos gadījumos, tirgotājus, kam viņi piegādājuši kokmateriālus un koka izstrādājumus.

Tirgotāji saglabā šā panta pirmajā daļā minēto informāciju vismaz piecus gadus un pēc pieprasījuma sniedz šo informāciju kompetentajām iestādēm.

6. pants

Likumības pārbaūžu sistēmas

1. Šīs regulas 4. panta 2. punktā minētajās likumības pārbaūžu sistēmās ir šādi elementi:

- a) pasākumi un procedūras, kas dod pieeju šādai informācijai par tirgus dalībnieka tirgū laistiem kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem:

— koku sugas apraksts, arī izstrādājuma tirdzniecības nosaukums un tips, kā arī ikdienā lietots koka sugas

nosaukums un, vajadzības gadījumā pilns zinātniskais nosaukums,

— ieguves valsts un, vajadzības gadījumā:

i) attiecīgās valsts reģions, kur kokmateriāli iegūti; un

ii) ieguves koncesija;

— daudzums (apjoms, svars vai vienību skaits),

— tā piegādātāja nosaukums vai vārds un adrese, kurš ir piegādājis materiālus attiecīgam tirgus dalībniekam,

— tā tirgotāja nosaukums un adrese, kuram šie kokmateriāli un koka izstrādājumi ir piegādāti,

— dokumenti vai cita informācija, kas apliecina tādu kokmateriālu un koka izstrādājumu atbilstību spēkā esošiem tiesību aktiem;

- b) risku novērtējumi, kas tirgus dalībniekiem ļauj analizēt un izvērtēt risku, ka tirgū tiek laisti nelegāli iegūti kokmateriāli vai no šādiem kokmateriāliem izgatavoti koka izstrādājumi.

Šādās procedūrās tiek ņemta vērā a) apakšpunktā minētā informācija, kā arī attiecīgi riska novērtēšanas kritēriji, tostarp:

— apliecinājums, ka ir ievēroti spēkā esošie tiesību akti, un tas var ietvert trešo personu veiktu sertifikāciju vai citus pārbaudītus modeļus, kas attiecas uz spēkā esošu tiesību aktu ievērošanu,

— tas, ka konkrētu sugu koki tiek iegūti galvenokārt nelegāli,

— tas, ka kokmateriālu ieguves valstī un/vai precīzā ieguves valsts reģionā ieguve vai prakse ir galvenokārt nelegāla, tostarp apsvērums par bruņotu konfliktu,

— ANO Drošības padomes vai Eiropas Savienības Padomes noteiktās sankcijas attiecībā uz kokmateriālu importu vai eksportu,

— koka un koka izstrādājumu piegādes ķēdes sarežģītība;

- c) izņemot gadījumus, kad b) apakšpunktā minētajos risku novērtējumos apzinātie riski ir maznozīmīgi – risku mazināšanas procedūras, kuras ir piemērotas un samērīgas pasākumu un procedūru kopums, ar ko efektīvi mazina šos riskus, un kuras var prasīt arī papildu informāciju vai dokumentus un/vai trešo personu veiktas pārbaudes.

2. Sīki izklāstītus noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu 1. punkta vienādu īstenošanu, izņemot šā panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā teikumā minētos citus attiecīgos risku novērtējumu kritērijus, pieņem saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru. Šos noteikumus pieņem līdz 2012. gada 3. jūnijam.

3. Ņemot vērā tirgus attīstību un šīs regulas īstenošanā gūto pieredzi, jo īpaši to, kas apzināta ar 13. pantā minēto informācijas apmaiņu un 20. panta 3. punktā minētajiem ziņojumiem, Komisija var pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz citiem attiecīgiem risku novērtējumu kritērijiem, kas var būt vajadzīgi, lai papildinātu šā panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā teikumā minētos kritērijus, lai nodrošinātu likumības pārbaūžu sistēmas efektivitāti.

Šajā punktā minētajiem deleģētajiem aktiem piemēro 15., 16. un 17. pantā noteiktās procedūras.

7. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas atbild par šīs regulas piemērošanu.

Dalībvalstis līdz 2011. gada 3. jūnijam dara Komisijai zināmus kompetento iestāžu nosaukumus un adreses. Dalībvalstis informē Komisiju par visām kompetento iestāžu nosaukumu un adrešu maiņām.

2. Komisija publisko, tostarp internetā, kompetento iestāžu sarakstu. Sarakstu regulāri atjaunina.

8. pants

Pārraudzības organizācijas

1. Pārraudzības organizācija:

a) uztur un regulāri izvērtē likumības pārbaūžu sistēmu, kā izklāstīts 6. pantā, un dod tirgus dalībniekiem tiesības to izmantot;

b) pārbauda, vai tirgus dalībnieki pareizi izmanto likumības pārbaūžu sistēmu;

c) attiecīgi rīkojas, ja tirgus dalībnieks likumības pārbaudes sistēmu nelieto pareizi, kā arī informē kompetentās iestādes, ja tirgus dalībnieks pieļauj būtisku vai atkārtotu pārkāpumu.

2. Organizācija var lūgt to atzīt par pārraudzības organizāciju, ja tā atbilst šādām prasībām:

a) tā ir juridiska persona un ir likumīgi izveidota Savienībā;

b) tai ir atbilstošas speciālās zināšanas un pietiekama spēja, lai veiktu 1. punktā minētās funkcijas; un

c) tā nodrošina, ka netiek pieļauts nekāds interešu konflikts, veicot tās funkcijas.

3. Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām dalībvalstīm atzīst par pārraudzības organizāciju pieteikuma iesniedzēju, kas atbilst 2. punktā izklāstītajām prasībām.

Lēmumu atzīt pārraudzības organizāciju Komisija paziņo kompetentajām iestādēm visās dalībvalstīs.

4. Kompetentās iestādes regulāri pārbauda, vai pārraudzības organizācijas, kas darbojas kādu kompetento iestāžu jurisdikcijā, joprojām veic 1. punktā uzskaitītās funkcijas un atbilst 2. punktā uzskaitītajām prasībām. Pārbaudes var veikt arī gadījumos, kad dalībvalsts kompetentās iestādes rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp par trešo personu pamatotām bažām, vai arī ja kompetentā iestāde ir pamanījusi nepilnības, tirgus dalībniekiem īstenojot pārraudzības organizācijas noteikto likumības pārbaūžu sistēmu. Ziņojumu par pārbaudēm dara pieejamu saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK.

5. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka pārraudzības organizācija vai nu vairs nepilda 1. punktā uzskaitītās funkcijas, vai arī vairs neatbilst 2. punktā uzskaitītajām prasībām, tā tūlīt informē Komisiju.

6. Komisija atsauc pārraudzības organizācijas atzīšanu, ja tā, jo īpaši pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar 5. punktu, konstatē, ka pārraudzības organizācija vairs nepilda 1. punktā uzskaitītās funkcijas vai vairs neatbilst 2. punktā noteiktajām prasībām. Pirms Komisija atsauc pārraudzības organizācijas atzīšanu, tā informē attiecīgās dalībvalstis.

Lēmumu atsaukt pārraudzības organizācijas atzīšanu Komisija paziņo kompetentajām iestādēm visās dalībvalstīs.

7. Lai papildinātu procedūras noteikumus par to, kā atzīt pārraudzības organizācijas un kā atsauc to atzīšanu, kā arī lai tādus noteikumus grozītu, ja praksē tas izrādās vajadzīgs, Komisija var pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, vienlaikus nodrošinot, ka atzīšanu un tās atsaukšanu veic taisnīgi un pārredzami.

Šajā punktā minētajiem deleģētajiem aktiem piemēro 15. līdz 17. pantā izklāstītās procedūras. Šos aktus pieņem līdz 2012. gada 3. martam.

8. Tādus sīki izklāstītus noteikumus par 4. punktā minēto pārbaudžu biežumu un būtību, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu pārraudzības organizāciju efektīvu uzraudzību un minētā punkta vienādu īstenošanu, pieņem saskaņā ar 18. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru. Šos noteikumus pieņem līdz 2012. gada 3. jūnijam.

9. pants

Pārraudzības organizāciju saraksts

Komisija publicē pārraudzības organizāciju sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā* un dara to pieejamu savā interneta vietnē. Sarakstu regulāri atjaunina.

10. pants

Tirgus dalībnieku pārbaudes

1. Kompetentās iestādes veic pārbaudes, lai pārlicinātos par to, vai tirgus dalībnieki ievēro 4. un 6. pantā izklāstītās prasības.

2. Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes veic saskaņā ar regulāri pārskatītu plānu, kura pamatā ir pieeja, kas balstīta riska analizē. Turklāt pārbaudes var veikt, ja kompetentās iestādes rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp, pamatojoties uz trešo personu pamatotām bažām, par tirgus dalībnieka atbilstību šīs regulas prasībām.

3. Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes var ietvert, *inter alia*:

a) likumības pārbaudžu sistēmas, tostarp riska novērtēšanas un riska mazināšanas procedūru, pārbaudi;

b) tādu dokumentu un uzskaites pārbaudi, kas apliecina likumības pārbaudžu sistēmas un procedūru pareizu darbību;

c) izlases veida pārbaudes, tostarp revīzijas uz vietas.

4. Tirgus dalībnieki sniedz visu vajadzīgo palīdzību, lai atvieglotu 1. punktā minētās pārbaudes, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi telpām un iepazīstināšanu ar dokumentiem vai uzskaiti.

5. Neskarot 19. pantu, ja 1. punktā minēto pārbaudžu laikā konstatē trūkumus, kompetentās iestādes var sniegt paziņojumu, ka attiecīgam tirgus dalībniekam ir jāveic korektīvas darbības. Turklāt atkarībā no konstatēto trūkumu veida dalībvalstis var veikt tūlītējus pagaidu pasākumus, kas ietver, *inter alia*:

a) kokmateriālu un koka izstrādājumu konfiskāciju;

b) kokmateriālu un koka izstrādājumu tirdzniecības aizliegumu.

11. pants

Pārbaudžu dokumentēšana

1. Kompetentās iestādes glabā dokumentāciju par 10. panta 1. punktā minētajām pārbaudēm līdz ar konkrētām norādēm par to būtību un rezultātiem, kā par visiem paziņojumiem attiecībā uz korektīvām darbībām, kas sniegti saskaņā ar 10. panta 5. punktu. Visu pārbaudžu dokumentāciju glabā vismaz piecus gadus.

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju dara pieejamu saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK.

12. pants

Sadarbība

1. Lai nodrošinātu šīs regulas ievērošanu, kompetentās iestādes sadarbojas savā starpā, ar trešo valstu administratīvajām iestādēm un ar Komisiju.

2. Kompetentās iestādes ar citu valstu kompetentajām iestādēm un ar Komisiju apmainās ar informāciju par nopietniem trūkumiem, kas konstatēti 8. panta 4. punktā un 10. panta 1. punktā minētajās pārbaudēs, un par to, kāda veida sankcijas piemērotas saskaņā ar 19. pantu.

13. pants

Tehniskā palīdzība, norādījumi un informācijas apmaiņa

1. Neskarot tirgus dalībnieku pienākumu veikt likumības pārbaudes saskaņā ar 4. panta 2. punktu, dalībvalstis – vajadzības gadījumā ar Komisijas palīdzību – ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu stāvokli, var sniegt tirgus dalībniekiem tehnisko un cita veida palīdzību un norādījumus, lai veicinātu šīs regulas prasību izpildi, jo īpaši attiecībā uz likumības pārbaudžu sistēmas īstenošanu saskaņā ar 6. pantu.

2. Dalībvalstis – vajadzības gadījumā ar Komisijas palīdzību – var veicināt attiecīgas informācijas apmaiņu un izplatīšanu par nelikumīgu mežizstrādi, jo īpaši lai palīdzētu tirgus dalībniekiem novērtēt risku, kā izklāstīts 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un informāciju par paraugpraksi šīs regulas īstenošanā.

3. Palīdzību sniedz tā, lai neapdraudētu kompetento iestāžu pienākumu izpildi un saglabātu to neatkarību šīs regulas izpildē.

14. pants

Grozījumi pielikumā

Lai ņemtu vērā, no vienas puses, šīs regulas īstenošanā gūto pieredzi, jo īpaši to, kas apzināta ar 20. panta 3. un 4. punktā minētajiem ziņojumiem un 13. pantā minēto informācijas apmaiņu, un, no otras puses, izmaiņas attiecībā uz tehniskiem parametriem, kokmateriālu un koka izstrādājumu tiešiem lietotājiem un ražošanas procesiem, Komisija var pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, izdarot grozījumus pielikumā ietvertajā kokmateriālu un koka izstrādājumu sarakstā un to papildinot. Šādi akti nerada nesamērīgu slogu tirgus dalībniekiem.

Šajā punktā minētajiem deleģētajiem aktiem piemēro 15., 16. un 17. pantā izklāstītās procedūras.

15. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Šīs regulas 6. panta 3. punktā, 8. panta 7. punktā un 14. pantā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņiem gadiem no 2010. gada 2. decembra. Komisija sniedz ziņojumu par deleģētajām pilnvarām ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms ir beidzies trīs gadu laikposms pēc šīs regulas piemērošanas dienas. Pilnvaru deleģēšanu automātiski pagarina uz tikpat ilgiem laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome to neatsauc saskaņā ar 16. pantu.

2. Līdzko Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, tā par to vienlaikus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot 16. un 17. pantā paredzētos nosacījumus.

16. pants

Deleģēšanas atsaukšana

1. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 3. punktā, 8. panta 7. punktā un 14. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu.

2. Iestāde, kura ir sākusi iekšēju procedūru, lai pieņemtu lēmumu par pilnvaru atsaukšanu, pirms galīgā lēmuma pieņemšanas cenšas par to laikus informēt otru iestādi un Komisiju, norādot, kuras deleģētās pilnvaras var tikt atsauktas, un iespējamās atsaukšanas iemeslus.

3. Lēmums par atsaukšanu izbeidz attiecīgajā lēmumā minēto pilnvaru deleģēšanu. Tas stājas spēkā tūlīt vai vēlākā dienā, kas norādīta lēmumā. Tas neietekmē jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esamību. To publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

17. pants

Iebildumi pret deleģētiem aktiem

1. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu divos mēnešos no tā paziņošanas dienas. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo termiņu pagarina par diviem mēnešiem.

2. Ja līdz minētā termiņa beigām ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus pret deleģēto aktu, to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un deleģētais akts stājas spēkā dienā, kas tajā norādīta.

Deleģēto aktu var publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas var stāties spēkā pirms minētā termiņa beigām, ja gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus.

3. Ja Eiropas Parlaments vai Padome izsaka iebildumus pret deleģēto aktu, akts nestājas spēkā. Iestāde, kas izsaka iebildumus pret deleģēto aktu, norāda šādu iebildumu iemeslus.

18. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz Meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (FLEGT) komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 2173/2005 11. pantu.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

19. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu.

2. Paredzētajām sankcijām ir jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām, un tās var ietvert, *inter alia*:

a) sodanaudu, kas ir samērīga ar vides kaitējumu, attiecīgo kokmateriālu vai koka izstrādājumu vērtību un pārkāpuma radītajiem nodokļu zaudējumiem, un ekonomisko kaitējumu, šādas sodanaudas aprēķinot tā, lai nodrošinātu, ka, neskarot pārkāpēju leģitīmās tiesības strādāt šajā profesijā, viņi faktiski zaudē ekonomiskos ieguvumus, kas izriet no viņu nopietnajiem pārkāpumiem, un pakāpeniski palielinot šādas sodanaudas par atkārtoti izdarītiem nopietniem pārkāpumiem;

b) attiecīgo kokmateriālu un koka izstrādājumu konfiskāciju;

c) tirdzniecības atļaujas tūlītēju apturēšanu.

3. Dalībvalstis minētos noteikumus dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai visus turpmākos grozījumus, kas tos ietekmē.

20. pants

Ziņojumi

1. Dalībvalstis reizi divos gados pēc 2013. gada 3. marta līdz 30. aprīlim iesniedz Komisijai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu iepriekšējos divos gados.

2. Pamatojoties uz minētajiem ziņojumiem, Komisija sagatavo ziņojumu, kas reizi divos gados ir jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei. Gatavojot ziņojumu, Komisija ņem vērā to, cik daudz sasniegts FLEGT VPA noslēgšanā un darbībā atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 2173/2005, un to, cik lielā mērā tie ir palīdzējuši mazināt nelikumīgi iegūtu kokmateriālu un koka izstrādājumu, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem, nonākšanu iekšējā tirgū.

3. Līdz 2015. gada 3. decembrim un pēc tam reizi sešos gados Komisija, pamatojoties uz ziņojumiem par šīs regulas piemērošanu un ņemot vērā gūto pieredzi, pārskata šīs regulas darbību un efektivitāti, tostarp attiecībā uz to, kā tiek novērsts, ka tirgū tiek laisti nelikumīgi iegūti kokmateriāli vai koka izstrādājumi, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem. Tā jo īpaši izskata, kādas administratīvās sekas tiek radītas maziem un vidējiem uzņēmumiem un aptvertajiem izstrādājumiem. Vajadzības gadījumā ziņojumiem var pievienot attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus.

4. Pirmajā no 3. punktā minētajiem ziņojumiem iekļauj izvērtējumu par pašreizējo Savienības ekonomikas un tirdzniecības stāvokli attiecībā uz izstrādājumiem, kas uzskaitīti Kombinētās nomenklatūras 49. nodaļā, jo īpaši ņemot vērā attiecīgo nozaru konkurētspēju, lai apsvērtu minēto izstrādājumu iespējamu iekļaušanu šīs regulas pielikumā ietvertajā kokmateriālu un koka izstrādājumu sarakstā.

Šā punkta pirmajā daļā minētajā ziņojumā iekļauj arī izvērtējumu par to, cik efektīvs bijis aizliegums laist tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koka izstrādājumus, kas ražoti no šādiem kokmateriāliem, kā izklāstīts 4. panta 1. punktā, kā arī par 6. pantā paredzēto likumības pārbaudes sistēmu efektivitāti.

21. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2013. gada 3. marta. Tomēr 6. panta 2. punktu, 7. panta 1. punktu un 8. panta 7. un 8. punktu piemēro no 2010. gada 2. decembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2010. gada 20. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. CHASTEL

PIELIKUMS

Kokmateriāli un koka izstrādājumi, kas ir klasificēti Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87⁽¹⁾ I pielikuma kombinētajā nomenklatūrā un uz ko attiecas šī regula

- 4401 Apaļkoku, pagaļu, zaru, žaģaru saišķu malka – vai līdzīga; koka šķeldas vai skaidas; zāģu skaidas un koksnes atlikumi, aglomerēti vai neaglomerēti briketēs, granulās vai līdzīgi
- 4403 Neapstrādāti kokmateriāli, arī bez mizas vai aplievas, vai četrskaldņu bruses
- 4406 Dzelzceļa vai tramvaja gulšņi no koka
- 4407 Garumā zāģēti vai šķeldoti kokmateriāli, drāzti vai lobīti, ēvelēti vai neēvelēti, slīpēti vai neslīpēti, gareniski ar ķīļtapām saudzēti vai nesaaudzēti, biezāki par 6 mm
- 4408 Loksnes finierēšanai (arī loksnes, kas iegūtas, sadalot koka saklātņus) un saplākšņu loksnes vai loksnes citādiem saklātņiem un citi garumā zāģēti kokmateriāli, lobīti vai mizoti, arī ēvelēti, slīpēti, garumā savienoti vai saudzēti, biezumā līdz 6 mm
- 4409 Kokmateriāli (arī nesamontēti parketa dēļi un joslas) ar nepārtrauktu profilu (ar ierievjiem, gropēm, izciļņiem, ierobēm, fāzēm, noapaļojumiem vai līdzīgi) kādā malā vai virsmā, ēvelēti vai neēvelēti, slīpēti vai neslīpēti, garumā saudzēti vai nesaaudzēti
- 4410 Kokskaidu plātnes, orientētās kokskaidu plātnes (OSB) un tamlīdzīgas plātnes (piemēram, vafelplātnes) no koksnes vai citiem koksneida materiāliem, aglomerētiem vai neaglomerētiem ar sveķiem vai citām organiskām saistvielām
- 4411 Koka šķiedru vai citādu koksnes materiālu plātnes, neatkarīgi no tā, vai tām ir pievienoti sveķi vai citas organiskas vielas
- 4412 Saplākšņi, finierētas plātnes un līdzīgi laminēti koka izstrādājumi
- 4413 00 00 Blīvināti kokmateriāli klučos, plātnēs, listēs vai profilētos izstrādājumos
- 4414 00 Gleznu, fotogrāfiju, spoguļu un līdzīgu priekšmetu koka ietvari
- 4415 Koka lādes, kastes, redeļu kastes, mucas un līdzīga tara; kabeļu spoles no koka; koka paliktņi, kastu paliktņi un citas kravu plātnes; paliktņu apmales no koka

(Kas nav iesaiņojuma materiāli, ko lieto tikai kā iesaiņojuma materiālus, ar ko saturēt, aizsargāt vai pārnēsāt citus tirgū laistus ražojumus.)
- 4416 00 00 Mucas, mucīņas, kubli, toveri un citādi mucinieku darinājumi un to daļas no koka, arī mucu dēļi
- 4418 Namdaru un būvgaldnieku darinājumi, ieskaitot šūnveida koka paneļus, salikti grīdas dēļi, jumstiņi un lubas

⁽¹⁾ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

-
- kombinētās nomenklatūras 47. un 48. nodaļā minētā pulpa un papīrs, ko neražo un nepārstrādā no bambusa (atkritumiem un atlikumiem)

  - 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 un 9403 90 30 Koka mēbeles

  - 9406 00 20 Saliekamas būvkonstrukcijas
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 996/2010

(2010. gada 20. oktobris)

**par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ
Direktīvu 94/56/EK**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

un Padomes Direktīvas 2003/42/EK (2003. gada 13. jūnijs) attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā ⁽⁴⁾ pārskatīšanu.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

(4) Drošības izmeklēšanas būtu jāveic ar vienu vienīgu nolūku – novērst nelaimes gadījumu un incidentu atkārtotošanās nākotnē – un nevis lai noteiktu vainīgo vai liktu uzņemties atbildību.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

(5) Būtu jāņem vērā 1944. gada 7. decembrī Čikāgā parakstītā Konvencija par starptautisko civilo aviāciju ("Čikāgas konvencija"), kas paredz vajadzīgo pasākumu ieviešanu, lai nodrošinātu gaisa kuģu drošu ekspluatāciju. Īpaši būtu jāņem vērā Čikāgas konvencijas 13. pielikums ar tā turpmākajiem grozījumiem, ar ko nosaka starptautiskos standartus un ieteicamo praksi gaisa kuģu nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanā, kā arī izskaidro tajā lietotos terminus "reģistrācijas valsts", "ekspluatācijas valsts", "projektēšanas valsts", "ražošanas valsts" un "notikuma valsts".

ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Eiropas civilajā aviācijā būtu jāgarantē augsts vispārīgās drošības līmenis un būtu jāpieliek visas pūles, lai samazinātu nelaimes gadījumu un incidentu skaitu un nodrošinātu sabiedrības uzticēšanos gaisa transportam.

(6) Atbilstīgi starptautiskajiem standartiem un ieteicamajai praksei, kas izklāstīta Čikāgas konvencijas 13. pielikumā, par nelaimes gadījuma un nopietna incidenta izmeklēšanu atbildīga ir valsts, kurā nelaimes gadījums vai nopietns incidents ir noticis, vai reģistrācijas valsts, ja nav iespējams precīzi noteikt vietu nevienas valsts teritorijā, kurā nelaimes gadījums vai nopietns incidents noticis. Valsts var uzticēt uzdevumu veikt izmeklēšanu citai valstij vai lūgt tās palīdzību. Līdzīgā veidā būtu jāveic drošības izmeklēšanas Savienībā.

(2) Ja civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu drošības izmeklēšana norit raiti, tas uzlabo aviācijas drošību un palīdz novērst nelaimes gadījumus un incidentus.

(3) Lai uzlabotu lidojumu drošību, ir būtiski svarīgi ziņot, analizēt un izplatīt informāciju par incidentiem, kuri saistīti ar drošību. Tādēļ Komisijai līdz 2011. gada 31. decembrim būtu jāiesniedz priekšlikums par Eiropas Parlamenta

(7) Pieredzi, kas gūta, īstenojot Padomes Direktīvu 94/56/EK (1994. gada 21. novembris), ar ko nosaka civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas pamatprincipus ⁽⁵⁾, vajadzētu izmantot, lai uzlabotu civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas un novēršanas sistēmu efektivitāti Savienībā.

⁽¹⁾ 2010. gada 27. maija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* nav vēl publicēts).

⁽²⁾ OV C 132, 21.5.2010., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2010. gada 21. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* nav vēl publicēta) un Padomes 2010. gada 11. oktobra lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 167, 4.7.2003., 23. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 319, 12.12.1994., 14. lpp.

- (8) Kopš Direktīvas 94/56/EK pieņemšanas un jo īpaši pēc Eiropas Aviācijas drošības aģentūras ("EASA") izveides iestāžu sistēmā un noteikumos, kas reglamentē civilās aviācijas drošību Savienībā, ir notikušas izmaiņas, kuras būtu jāņem vērā. Tā kā aviācijas drošību arvien lielākā mērā reglamentē Savienības līmenī, būtu jāņem vērā arī drošības rekomendāciju Savienības dimensija.
- (9) EASA dalībvalstu vārdā pilda projektēšanas, ražošanas un reģistrācijas valsts funkcijas, ja tas saistīts ar konstrukcijas apstiprinājumu, kā tas noteikts Čikāgas konvencijā un tās pielikumos. Tāpēc atbilstīgi Čikāgas konvencijas 13. pielikumam EASA būtu jāaicina piedalīties drošības izmeklēšanā, lai aģentūra savu kompetenču robežās uzlabotu izmeklēšanas efektivitāti un nodrošinātu gaisa kuģu konstrukciju drošību, neietekmējot izmeklēšanas neatkarīgo statusu. Līdzīgi drošības izmeklēšanās būtu jāaicina piedalīties arī valstu civilās aviācijas iestādes.
- (10) Ņemot vērā to pienākumus drošības jomā, EASA, kā arī valstu civilās aviācijas iestāžu norīkotajām personām vajadzētu būt piekļuvei informācijai, kas nepieciešama drošības prasību efektivitātes novērtēšanai.
- (11) Lai nodrošinātu labāku aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu novēršanu, EASA sadarbībā ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm arī būtu jāpiedalās informācijas apmaiņā un analizē saistībā ar notikumu ziņošanas sistēmām saskaņā ar Direktīvu 2003/42/EK, tomēr izvairoties no interešu konfliktiem. Šī informācija būtu attiecīgi jāaižsargā pret neatļautu izmantošanu vai izpaušanu.
- (12) Ir atzīts, ka EASA un dalībvalstu kompetento iestāžu piedalīšanās tās informācijas apmaiņā un analizē, uz kuru attiecas Direktīva 2003/42/EK, varētu veicināt drošības izmeklēšanas, izmantojot tiešsaistes piekļuvi svarīgai ar drošību saistītai informācijai, kas atrodama centrālajā informācijas repositoriņā par notikumiem civilajā aviācijā.
- (13) Drošības izmeklēšanu darbības joma būtu jānosaka atbilstīgi tam, kādu mācību to rezultātā var gūt aviācijas drošības uzlabošanai, īpaši ņemot vērā nepieciešamību izmantot Savienības izmeklēšanas resursus tādā veidā, kas izmaksu ziņā būtu visefektīvākais.
- (14) Lai izvairītos no jebkāda interešu konflikta un jebkādas iespējamās ārējas iejaukšanās izmeklējamu notikumu cēloņu noteikšanā, civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšana būtu jāveic vai jākontrolē neatkarīgai drošības izmeklēšanas iestādei.
- (15) Drošības izmeklēšanas iestādēm ir galvenā nozīme drošības izmeklēšanas procesā. Šo iestāžu darbs ir ļoti nozīmīgs, lai noteiktu nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta cēloņus. Tādēļ ir svarīgi, lai tās būtu spējīgas veikt savas izmeklēšanas pilnīgi neatkarīgi, kā arī lai to rīcībā būtu finanšu un cilvēkresursi, kas nepieciešami, lai veiktu efektīvu un pilnvērtīgu izmeklēšanu.
- (16) Būtu jānostiprina dalībvalstu drošības izmeklēšanas iestāžu jauda, un ir nepieciešams nodrošināt šo iestāžu sadarbību, lai uzlabotu civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas un novēršanas efektivitāti Savienībā.
- (17) Drošības izmeklēšanas iestāžu koordinēšanas funkcijas būtu jāatzīst un jāpastiprina Eiropas kontekstā, lai radītu reālu pievienoto vērtību aviācijas drošībā, ņemot par pamatu jau pastāvošo sadarbību starp šādām iestādēm un dalībvalstīs pieejamos izmeklēšanas resursus, kas būtu jāizmanto visefektīvākajā veidā. Minētā atzīšana un pastiprināšana vislabāk būtu panākama, izveidojot Eiropas Civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāžu tīklu ("tīklu") ar skaidri noteiktu lomu un uzdevumiem.
- (18) Tiklam pārskatāmā un neatkarīgā veidā būtu jāturpina koordinēšanas darbības, saņemot aktīvu Savienības atbalstu.
- (19) Šajā regulā izvirzītos mērķus var labāk sasniegt, sadarbojoties ar trešām valstīm, kurām varētu ļaut piedalīties tīkla darbā kā novērotājiem.
- (20) Tā kā ir svarīgi nodrošināt skaidras tiesības drošības izmeklēšanai, dalībvalstīm atbilstīgi spēkā esošajiem tiesību aktiem par to iestāžu pilnvarām, kas ir atbildīgas par tiesas izmeklēšanu, un, attiecīgā gadījumā, ciešā sadarbībā ar šīm iestādēm būtu jānodrošina, ka drošības izmeklēšanas iestādēm aviācijas drošības interesēs tiek ļauts veikt savu darbu vislabākajos iespējamajos apstākļos. Drošības izmeklēšanas iestādēm tādēļ būtu jāpiesķir tūlītēja un neierobežota piekļuve nelaimes gadījuma vietai un būtu jādara tām pieejami visi elementi, kas nepieciešami drošības izmeklēšanas prasību izpildei, nekādā gadījumā negatīvi neietekmējot tiesas izmeklēšanas mērķus.

- (21) Pilnvērtīga drošības izmeklēšana ir iespējama tikai tad, ja pienācīgi tiek saglabāti svarīgi pierādījumu elementi.
- (22) Civilās aviācijas drošības sistēmu pamatā ir atgriezeniskā saite un mācība, kas gūta no nelaimes gadījumiem un incidentiem, kam nepieciešama strikta konfidencialitātes noteikumu piemērošana, lai nodrošinātu vērtīgu informācijas avotu pieejamību nākotnē. Šajā sakarā sensitīva drošības informācija būtu attiecīgi jāaizsargā.
- (23) Nelaimes gadījums aktualizē daudzas atšķirīgas un reizēm konfliktējošas sabiedrības intereses, piemēram, turpmāku nelaimes gadījumu novēršanu un pareizu tiesvedību. Šīs intereses ir plašākas par iesaistīto pušu individuālajām interesēm un par konkrēto notikumu. Pareizais līdzsvars starp visām interesēm ir nepieciešams, lai garantētu vispārējo sabiedrības interešu ievērošanu.
- (24) Civilās aviācijas sistēmai būtu vienlīdz jāsekmē neresīvas vides izveide, kas veicinātu brīvprātīgu ziņošanu par notikumiem un tādējādi palīdzētu attīstīt "taisnīguma kultūras" principu.
- (25) Informācija, ko privātpersona sniegusi saistībā ar drošības izmeklēšanu, nebūtu jāizmanto pret šo personu, pilnībā ievērojot konstitucionālos principus un valstu tiesību aktus.
- (26) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ierobežot gadījumus, kad lēmums par drošības izmeklēšanas laikā iegūtas informācijas izpaušanu varētu tikt pieņemts, neietekmējot tiesu sistēmas nevainojamu darbību.
- (27) Lai nelaimes gadījumus un incidentus varētu novērst, ir svarīgi pēc iespējas īsākā laikā paziņot attiecīgo informāciju, tostarp jo īpaši ziņojumus un drošības rekomendācijas, kas izriet no drošības izmeklēšanām.
- (28) Kompetentajai iestādei vienmēr būtu jāizvērtē drošības rekomendācijas, kas izriet no nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu izmeklēšanām vai nāk no citiem avotiem, piemēram, drošības pētījumiem, un attiecīgā gadījumā tās būtu jāievēro, lai nodrošinātu civilās aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu atbilstīgu novēršanu.
- (29) Vajadzētu veicināt progresu pētījumos gan attiecībā uz gaisa kuģu reālo atrašanās vietu, gan uz piekļuves iespēju informācijai lidojuma parametru reģistratoros, kad fiziska piekļuve lidojuma parametru reģistratoram nav iespējama, lai uzlabotu izmeklētāju rīcībā esošos rīkus, nosakot nelaimes gadījuma cēloņus, un uzlabotu profilakses līmeni, lai novērstu incidentu atkārtošanos. Šādi sasniegumi būtu ievērojams solis uz priekšu aviācijas drošības jomā.
- (30) Gūtā pieredze liecina par to, ka dažkārt ir grūti operatīvā veidā iegūt uzticamus to personu sarakstus, kas atrodas gaisa kuģī, bet pieredze rāda arī, ka ir svarīgi noteikt termiņu, kurā aviosabiedrībai var pieprasīt sagatavot šādu sarakstu. Turklāt šādos sarakstos iekļautā informācija būtu jāaizsargā pret neatļautu tās izmantošanu vai izpaušanu. Tāpat ir nepieciešams piekļūt informācijai par bīstamām kravām, kas atrodas nelaimes gadījumā iesaistītā gaisa kuģī, lai samazinātu drošības izmeklētāju risku notikuma vietā.
- (31) Pēc gaisa satiksmes nelaimes gadījuma nav viegli ātri identificēt attiecīgo kontaktpersonu, lai informētu par pasažiera klātbūtni gaisa kuģī. Tāpēc pasažieriem vajadzētu piedāvāt iespēju norādīt kontaktpersonu.
- (32) Būtu atbilstīgi jāprecizē palīdzība gaisa satiksmes nelaimes gadījumu upuriem un viņu tuviniekiem.
- (33) Būtiski svarīgs ir veids, kā dalībvalstis un aviosabiedrības risina jautājumus saistībā ar nelaimes gadījumu un tā sekām. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt ārkārtas plānam, kas nodrošina jo īpaši lidostas glābšanas dienestu darbību, kā arī palīdzību civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem. Aviosabiedrībām arī vajadzētu būt plānam, kā palīdzēt civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš atbalsta sniegšanai un saziņai ar cietušajiem un viņu tuviniekiem, kā arī ar viņu apvienībām.
- (34) Savienības tiesību aktu noteikumi par piekļuvi datiem, datu apstrādi un privātpersonu aizsardzību būtu pilnībā jāievēro, piemērojot šo regulu.
- (35) Sankcijām jo īpaši vajadzētu būt tādām, kas ļautu sodīt jebkuru personu, kura pretēji šai regulai izpauž informāciju, ko aizsargā ar šo regulu, traucē drošības izmeklēšanas iestādes darbu, neļaujot izmeklētājiem veikt savus pienākumus vai atsakoties sniegt izmeklēšanā noderīgus ierakstus, būtisku informāciju un dokumentus, tos slēpjot, sagrozot vai iznīcinot, vai, zinot par notikušu nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, neinformējot par to attiecīgās iestādes.

(36) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izstrādāt kopīgus noteikumus civilās aviācijas drošības izmeklēšanas jomā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka Eiropas mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

(37) Tāpēc Direktīva 94/56/EK būtu jāatceļ.

(38) Ministru deklarācija par Gibraltāra lidostu, par ko vienošanās panākta Kordovā 2006. gada 18. septembrī, pirmoreiz sanākot ministriem saistībā ar dialoga forumu par Gibraltāru, aizstās Kopīgo deklarāciju par Gibraltāra lidostu, kas pasludināta Londonā 1987. gada 2. decembrī, un pilnīga atbilstība jaunajai deklarācijai tiks uzskatīta par atbilstību 1987. gada deklarācijai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

1. Šīs regulas nolūks ir uzlabot aviācijas drošību, garantējot, ka Eiropas civilās aviācijas drošības izmeklēšanu efektivitātes, izpildes un kvalitātes līmenis ir augsts un ka šo izmeklēšanu vienīgais mērķis ir novērst nelaimes gadījumus un incidentus nākotnē, nevis noteikt vainīgo vai likt uzņemties atbildību, tostarp izveidojot Eiropas Civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāžu tīklu. Regulā ir arī paredzēti noteikumi par savlaicīgu informācijas pieejamību attiecībā uz visām personām un bīstamām precēm, kas atradušās nelaimes gadījumā iesaistītā gaisa kuģī. Regulas mērķis ir arī uzlabot palīdzību gaisa nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem.

2. Šīs regulas piemērošana Gibraltāra lidostai neskar attiecīgas Spānijas Karalistes un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes juridiskās nostājas domstarpībās par tās teritorijas suverenitāti, kurā atrodas minētā lidosta.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "nelaimes gadījums" ir ar gaisa kuģa izmantošanu saistīts notikums, kas pilotējama gaisa kuģa gadījumā ir noticis laikā starp brīdi, kad jebkura persona iekāpj gaisa kuģī ar

mērķi lidot, līdz brīdim, kad visas šādas personas ir no gaisa kuģa izkāpušas, vai bezpilota gaisa kuģu gadījumā – no brīža, kad gaisa kuģis ir gatavs uzsākt kustību ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad tas apstājas pēc lidojuma un kad primārā dzinējsistēma ir izslēgta, un kura laikā:

a) persona ir guvusi nāvējošus miesas bojājumus vai nopietnus miesas bojājumus, kuri ir saistīti ar:

— atrašanos gaisa kuģī, vai

— tiešu saskari ar kādu no gaisa kuģa daļām, tostarp ar tām, kuras ir atdalījušās no šā gaisa kuģa, vai

— reaktīvā dzinēja gāzu strūkļas tiešu iedarbību,

izņemot gadījumus, kad miesas bojājumi iegūti dabiskā ceļā, persona tos ir nodarījusi sev pati vai tos nodarījušas citas personas vai ja miesas bojājumi ir radušies personām, kas nesankcionēti iekļuvušas lidmašīnā un slēpjas ārpus nodalījumiem, kuri parasti ir pieejami pasažieriem un apkalpei; vai

b) gaisa kuģis gūst bojājumus vai tā konstrukcija bojāta tā, ka rezultātā konstrukcijas stiprība pazeminās, pasliktinās gaisa kuģa tehniskie un aerodinamiskie raksturojumi un normālā gadījumā ir nepieciešams liels remonts vai bojātā elementa nomaiņa, izņemot dzinēja atceices vai bojājuma gadījumus, kad bojāts tikai viens dzinējs (tostarp pārsegi vai palīgagregāti), propelleri, spārnu gali, antenas, zondes, lāpstīņas, riepas, bremžu iekārtas, riteņi, pārsegi, paneļi, šasijas lūkas, priekšējie stikli, gaisa kuģa apšuvums (piemēram, nelieli iespaidumi vai caurumi) vai kad nedaudz bojātas galvenā propellera lāpstīņas, astes propellera lāpstīņas, šasija un kad bojājumi radušies no krusas vai putnu ietriekšanās, tostarp caurumi antenas plūdpārsēgā; vai

c) gaisa kuģis ir pazudis bez vēsts vai ir pilnīgi nepieejams;

2) "akreditēts pārstāvis" ir attiecīgi kvalificēta persona, kuru valsts izraudzījusi, lai tā piedalītos citas valsts vadītā drošības izmeklēšanā. Dalībvalsts nozīmētais akreditētais pārstāvis ir no drošības izmeklēšanas iestādes;

3) "padomdevējs" ir attiecīgi kvalificēta persona, kuru valsts iecēlusi, lai tā drošības izmeklēšanas gaitā palīdzētu šīs valsts akreditētajam pārstāvim;

- 4) "cēloņi" ir darbība, bezdarbība, notikumi, apstākļi vai arī to kombinācija, kā rezultātā ir noticis attiecīgais nelaimes gadījums vai incidents; noskaidrojot cēloņus, netiek attiecināta vaina vai noteikta administratīvā, civilā vai kriminālatbildība;
- 5) "nāvējošs miesas bojājums" ir miesas bojājums, ko persona gūst nelaimes gadījumā un kā rezultātā trīsdesmit dienu laikā pēc nelaimes gadījuma dienas iestājas šīs personas nāve;
- 6) "lidojuma parametru reģistrators" ir jebkura tipa pašrakstītājaparāts, kas uzstādīts gaisa kuģī ar nolūku atvieglot nelaimes gadījumu vai incidentu drošības izmeklēšanas;
- 7) "incidents" ir ar gaisa kuģa ekspluatāciju saistīts notikums, kas nav nelaimes gadījums, bet kas ietekmē vai varētu ietekmēt ekspluatācijas drošību;
- 8) "starptautiski standarti un ieteicamā prakse" ir starptautiski standarti un ieteicamā prakse gaisa kuģa nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanā, kuri pieņemti saskaņā ar Čikāgas konvencijas 37. pantu;
- 9) "atbildīgais izmeklētājs" ir persona, kam, pamatojoties uz tās kvalifikāciju, uzticēta atbildība par drošības izmeklēšanas organizēšanu, vadīšanu un kontroli;
- 10) "ekspluatants" ir ikviena fiziska vai juridiska persona, kas ekspluatē vai piedāvā ekspluatēt vienu vai vairākus gaisa kuģus;
- 11) "iesaistītā persona" ir nelaimes gadījumā vai nopietnā incidentā iesaistītā gaisa kuģa īpašnieks, apkalpes loceklis, ekspluatants; jebkura persona, kas iesaistīta šā gaisa kuģa apkopē, konstruēšanā, ražošanā vai tā apkalpes apmācībā; jebkura cita persona, kas iesaistīta gaisa satiksmes vadības, lidojuma informācijas vai lidostas pakalpojumu sniegšanā, apkalpojot gaisa kuģi; valsts civilās aviācijas iestādes personāls vai EASA personāls;
- 12) "iepriekšējs ziņojums" ir ziņojums, lai nekavējoties izplatītu datus, kas iegūti izmeklēšanas sākuma posmos;
- 13) "tuvinieki" ir nelaimes gadījumā cietušā tuvākie ģimenes locekļi un/vai tālākie radinieki, un/vai jebkura cita ar cietušo cieši saistīta persona, kā noteikts cietušā valsts tiesību aktos;
- 14) "drošības izmeklēšana" ir process, kuru drošības izmeklēšanas iestāde veic ar nolūku novērst nelaimes gadījumus un incidentus un kura gaitā tiek vākta un analizēta informācija, izdarīti secinājumi, noteikts cēlonis (cēloņi) un/vai veicītošie faktori un attiecīgā gadījumā sniegtas drošības rekomendācijas;
- 15) "drošības rekomendācija" ir nelaimes gadījumu vai incidentu novēršanas nolūkā pausts drošības izmeklēšanas iestādes priekšlikums, kura pamatā ir drošības izmeklēšanas rezultātā gūtā informācija vai informācija, kas gūta no citiem avotiem, piemēram, no pētījumiem drošības jomā;
- 16) "nopietns incidents" ir incidents, pēc kura norises apstākļiem var spriest, ka pastāv liela varbūtība, ka varēja notikt negadījums, un kurš ir saistīts ar gaisa kuģa darbību, kas pilotējama gaisa kuģa gadījumā notiek starp brīdi, kad jebkura persona iekāpj gaisa kuģī ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad visas personas ir no gaisa kuģa izkāpušas, vai bezpilota gaisa kuģa gadījumā – no brīža, kad gaisa kuģis ir gatavs uzsākt kustību ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad tas apstājas pēc lidojuma un galvenā dzinējsistēma ir izslēgta. Nopietnu incidentu piemēri minēti pielikumā ietvertajā sarakstā;
- 17) "smags miesas bojājums" ir miesas bojājums, ko persona gūst nelaimes gadījumā un kā rezultātā:
- a) ir vajadzīga hospitalizācija uz laiku, kas pārsniedz 48 stundas, kura sākas septiņu dienu laikā pēc miesas bojājumu iegūšanas;
  - b) ir radies jebkura kaula lūzums (izņemot vienkāršus roku un kāju pirkstu vai deguna lūzumus);
  - c) ir radušās plēstas brūces, kas izraisa nopietnu asiņošanu, nervu, muskuļu vai cīpslu bojājumus;
  - d) ir bojāts kāds no iekšējiem orgāniem;
  - e) radušies otrās vai trešās pakāpes apdegumi vai jebkuri apdegumi, kas skāruši vairāk nekā 5 % no ķermeņa virsmas;

- f) notikusi pierādīta pakļaušana infekciozu vielu vai bīstamas radiācijas iedarbībai.

3. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro tādu nelaimes gadījumu un nopietnu incidentu drošības izmeklēšanai:

- a) kas notikuši dalībvalstu teritorijās, uz kurām attiecas Līgumi, un ņemot vērā dalībvalstu starptautiskās saistības;
- b) kuros iesaistīts kādā dalībvalstī reģistrēts gaisa kuģis vai gaisa kuģis, kuru ekspluatē uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, un kuri notikuši ārpus dalībvalstu teritorijām, uz kurām attiecas Līgumi, ja šādu izmeklēšanu neveic trešā valsts;
- c) saistībā ar ko dalībvalstij saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi ir tiesības izraudzīties akreditētu pārstāvi, lai tas piedalītos kā reģistrācijas, ekspluatācijas, projektēšanas, ražošanas valsts vai kā tās valsts pārstāvis, kas nodrošina informāciju, telpas vai ekspertus pēc tās trešās valsts pieprasījuma, kas veic izmeklēšanu;
- d) kuros trešā valsts, kas veic izmeklēšanu, ļauj iecelt savu ekspertu tai dalībvalstij, kura ir īpaši ieinteresēta šajā izmeklēšanā tāpēc, ka attiecīgajā nelaimes gadījumā ir gājuši bojā vai smagus miesas bojājumus guvuši tās pilsoņi.

2. Šo regulu piemēro arī jautājumiem, kas attiecas uz savlaicīgu tādas informācijas pieejamību, kura saistīta ar visām personām un bīstamām kravām, kas atrodas nelaimes gadījumā iesaistītā gaisa kuģī, un uz palīdzību gaisa satiksmes nelaimes gadījumā cietušajiem un viņu tuviniekiem.

3. Šo regulu nepiemēro drošības izmeklēšanai nelaimes gadījumiem un nopietniem incidentiem, kuros iesaistīti gaisa kuģi, ko izmanto militārām, muitas, policijas vai līdzīgām darbībām, ja vien attiecīgā dalībvalsts to nenosaka saskaņā ar 5. panta 4. punktu un valsts tiesību aktiem.

4. pants

Civīlās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāde

1. Katra dalībvalsts gādā par to, lai drošības izmeklēšanas veiktu vai pārraudzītu – bez ārējas iejaukšanās – pastāvīga valsts civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāde ("drošības izmek-

lēšanas iestāde"), kas ir spējīga pati vai vienojoties ar citām drošības izmeklēšanas iestādēm neatkarīgi veikt pilnīgu drošības izmeklēšanu.

2. Šī drošības izmeklēšanas iestāde ir funkcionāli neatkarīga, konkrēti, no aviācijas iestādēm, kas atbildīgas par lidojumerīgumu, sertifikāciju, lidojumu nodrošināšanu, gaisa kuģu apkopi, licencēšanu, gaisa satiksmes vadību vai lidostu ekspluatāciju, un vispār no jebkuras citas puses vai struktūras, kuras intereses vai uzdevumi varētu būt pretrunā ar drošības izmeklēšanas iestādei uzticēto uzdevumu vai kura ietekmētu šīs iestādes objektivitāti.

3. Drošības izmeklēšanas iestāde, veicot drošības izmeklēšanu, ne no viena neprasa un ne no viena nesāņem norādījumus, un tai ir neierobežota kontrole attiecībā uz drošības izmeklēšanu norisi.

4. Drošības izmeklēšanas iestādei uzticētās darbības var ietvert arī ar aviācijas drošību saistītas informācijas vākšanu un analīzi, jo īpaši nelaimes gadījumu novēršanas nolūkā, ciktāl šīs darbības neietekmē minētās struktūras neatkarību un neuzliek atbildību saistībā ar normatīviem, administratīviem jautājumiem vai standartu prasībām.

5. Lai informētu sabiedrību par vispārējo aviācijas drošības līmeni, valsts līmenī katru gadu publicē pārskatu par drošību. Šajā analīzē nenorāda konfidenciālas informācijas avotus.

6. Attiecīgā dalībvalsts drošības izmeklēšanas iestādei piešķir līdzekļus, kas nepieciešami, lai tā spētu neatkarīgi veikt savus pienākumus, un šajā nolūkā tā var saņemt pietiekamus resursus. Konkrēti:

- a) drošības izmeklēšanas iestādes vadītājam un/vai daudznozaru iestādes gadījumā – aviācijas nozares vadītājam ir tāda pieredze un kompetence civilās aviācijas drošības jautājumos, lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu un valsts tiesību aktiem;
- b) tās izmeklētājiem piešķir statusu, kas garantē vajadzīgo neatkarību;
- c) drošības izmeklēšanas iestādē ir vismaz viens pieejams izmeklētājs, kas, notiekot smagam aviācijas nelaimes gadījumam, spēj veikt atbildīgā izmeklētāja funkcijas;
- d) drošības izmeklēšanas iestādei tiek piešķirts budžets, kas tai dod iespēju pildīt savas funkcijas;

e) vai nu tieši vai izmantojot 6. pantā minēto sadarbību, vai arī vienojoties ar citām valsts iestādēm vai organizācijām, drošības izmeklēšanas iestādes rīcībā ir kvalificēts personāls un piemērotas telpas, tostarp biroji un angāri, lai tajos varētu novietot gaisa kuģus, to saturu vai atlūzas un veikt to eksperimenti.

5. pants

Pienākums veikt izmeklēšanu

1. Drošības izmeklēšanu veic dalībvalstī, kuras teritorijā nelaimes gadījums vai nopietns incidents noticis, visiem civilās aviācijas nelaimes gadījumiem vai incidentiem, kuros iesaistīti gaisa kuģi, kuri nav Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi⁽¹⁾ II pielikumā precizētie gaisa kuģi.

2. Ja dalībvalstī reģistrēts gaisa kuģis, kas nav precizēts Regulas (EK) Nr. 216/2008 II pielikumā, ir iesaistīts nelaimes gadījumā vai nopietnā incidentā, kura atrašanās vietu nav iespējams precīzi noteikt kā notikušu kādas dalībvalsts teritorijā, drošības izmeklēšanu veic tās dalībvalsts drošības izmeklēšanas iestāde, kurā gaisa kuģis reģistrēts.

3. To, kāds ir 1., 2. un 4. punktā minētās drošības izmeklēšanas apjoms un saskaņā ar kādu procedūru tā jāveic, nosaka drošības izmeklēšanas iestāde, ņemot vērā secinājumus, ko tā šādas izmeklēšanas rezultātā paredz izdarīt aviācijas drošības uzlabošanas nolūkā, tostarp attiecībā uz gaisa kuģiem, kuru maksimālā pacelšanās masa ir mazāka vai vienāda ar 2 250 kg.

4. Saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem drošības izmeklēšanas iestādes var pieņemt lēmumu izmeklēt incidentus, kas nav 1. un 2. punktā minētie incidenti, kā arī nelaimes gadījumus vai nopietnus incidentus cita veida gaisa kuģiem, ja vien tās uzskata, ka šīs izmeklēšanas rezultātā var izdarīt secinājumus, kas skar drošības aspektus.

5. Šā panta 1., 2. un 4. punktā minētās drošības izmeklēšanas nekādā gadījumā nav saistītas ar vainas noteikšanu vai atbildības uzlikšanu. Tās notiek neatkarīgi, atsevišķi, un neskarot jebkādas tiesas vai administratīvas procedūras vainas noteikšanai vai atbildības uzlikšanai.

6. pants

Sadarbība starp drošības izmeklēšanas iestādēm

1. Vienas valsts drošības izmeklēšanas iestāde var lūgt citas valsts drošības izmeklēšanas iestādes palīdzību. Ja drošības izmeklēšanas iestāde pēc šāda lūguma saņemšanas piekrīt sniegt palīdzību, to, ciktāl iespējams, sniedz bez maksas.

2. Drošības izmeklēšanas iestāde drīkst deleģēt nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta izmeklēšanu citai drošības izmeklēšanas iestādei, savstarpēji vienojoties, un tādā gadījumā atviegolina minētās citas iestādes veikto izmeklēšanas procesu.

7. pants

Eiropas Civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāžu tīkls

1. Dalībvalstis nodrošina, ka to drošības izmeklēšanas iestādes savstarpēji izveido Eiropas Civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāžu tīklu ("tīkls"), kurā piedalās katras dalībvalsts drošības izmeklēšanas iestādes vadītājs un/vai multimodālas iestādes gadījumā – tās aviācijas nozares vadītājs vai viņu pārstāvji, tostarp no viņu vidus uz trim gadiem izvēlēts priekšsēdētājs.

Priekšsēdētājs, cieši apspriežoties ar tīkla locekļiem, sagatavo tīkla ikgadējo darba programmu, kura atbilst attiecīgi 2. un 3. punktā izklāstītajiem mērķiem un pienākumiem. Komisija nosūta darba programmu Eiropas Parlamentam un Padomei. Priekšsēdētājs izstrādā arī tīkla sanāksmju darba kārtību.

2. Tīkls cenšas uzlabot drošības izmeklēšanas iestāžu veikto izmeklēšanu kvalitāti un stiprināt to neatkarību. Jo īpaši tas veicina augstu standartu ieviešanu izmeklēšanas metodēs un izmeklētāju apmācībā.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, tīkls ir atbildīgs jo īpaši par:

a) priekšlikumu sagatavošanu un Savienības iestāžu konsultēšanu par Savienības politikas un noteikumu izstrādes un īstenošanas aspektiem attiecībā uz drošības izmeklēšanām un nelaimes gadījumu un incidentu novēršanu;

b) tādas informācijas apmaiņas veicināšanu, kas nodrošina aviācijas drošības uzlabošanai, un strukturētas sadarbības aktīvu veicināšanu starp drošības izmeklēšanas iestādēm, Komisiju, EASA un valstu civilās aviācijas iestādēm;

⁽¹⁾ OV L 79, 19.3.2008., 1. lpp.

- c) salīdzinošu pārskatu, attiecīgu apmācības pasākumu un izmeklētājiem paredzētu prasmju pilnveidošanas programmu koordinēšanu un organizēšanu;
- d) labākās drošības izmeklēšanas prakses veicināšanu nolūkā izstrādāt kopēju Savienības drošības izmeklēšanas metodoloģiju un sagatavo šādas prakses pasākumu sarakstu;
- e) drošības izmeklēšanas iestāžu izmeklēšanas jaudu palielināšanu, jo īpaši izveidojot un pārvaldot resursu apmaiņas sistēmu;
- f) attiecīgas palīdzības nodrošināšanu pēc drošības izmeklēšanas iestāžu pieprasījuma, lai piemērotu 6. pantu, tostarp, bet ne tikai, sniedzot citās dalībvalstīs pieejamo izmeklētāju, aprīkojuma un iespēju sarakstu, ko potenciāli var izmantot iestāde, kura veic izmeklēšanu;
- g) piekļuvi informācijai, kas glabājas 18. pantā minētajā datubāzē, un tajā ietvertu drošības rekomendāciju analīzi, lai apzinātu visai Savienībai svarīgas drošības rekomendācijas.

4. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par tīkla darbību. Eiropas Parlaments tiek arī informēts, ja Padome vai Komisija iesniedz tīklam prasības.

5. Tīkla locekļi neprasa un nesāņem norādījumus ne no vienas struktūras, kas varētu ietekmēt drošības izmeklēšanu neatkarīgo statusu.

6. Vajadzības gadījumā EASA tiek aicināta uz tīkla sanāksmēm novērotāja statusā. Tīkls uz savām sanāksmēm var uzaiicināt arī novērotājus no trešo valstu drošības izmeklēšanas iestādēm, kā arī citus vajadzīgos ekspertus.

7. Komisija ir cieši saistīta ar tīkla darbu un saņem nepieciešamo tīkla atbalstu par attiecīgiem aspektiem, kas saistīti ar Savienības civilās aviācijas nelaimes gadījumu izmeklēšanas attīstību un novēršanas politiku un regulējumu. Komisija sniedz tīklam vajadzīgo atbalstu, tostarp, bet ne tikai, palīdzību attiecībā uz sanāksmju sagatavošanu un organizēšanu, kā arī gada ziņojuma publicēšanu par tīkla darbību. Komisija nosūta gada ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

8. pants

EASA un valstu civilās aviācijas iestāžu dalība drošības izmeklēšanā

1. Drošības izmeklēšanas iestādes – ar noteikumu, ka ir izpildīta prasība izvairīties no interešu konflikta, – aicina EASA un attiecīgo dalībvalstu civilās aviācijas iestādes savas attiecīgās kompetences jomā iecelt pārstāvi, kurš piedalās:

- a) kā atbildīgā izmeklētāja padomdevējs visās atbilstīgi 5. panta 1. un 2. punktam veiktajās drošības izmeklēšanās, kas notiek kādas dalībvalsts teritorijā vai vietā, kas minēta 5. panta 2. punktā, atbildīgā izmeklētāja vadībā un pēc viņa ieskatiem;
- b) kā padomdevējs, kas iecelts saskaņā ar šo regulu, lai palīdzētu dalībvalstu akreditētajiem pārstāvjiem piedalīties visās drošības izmeklēšanās, kas notiek kādā trešā valstī, kurā drošības izmeklēšanas iestāde ir aicināta izraudzīties akreditētu pārstāvi saskaņā ar starptautiskiem standartiem un ieteicamo praksi gaisa kuģa nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanai akreditētā pārstāvja uzraudzībā.

2. Šā panta 1. punktā minētajiem dalībniekiem ir tiesības jo īpaši:

- a) apmeklēt nelaimes gadījuma vietu un veikt atlūzu ekspertīzi;
- b) ierosināt tematus, par kuriem būtu jāuzdod jautājumi, un iegūt liecinieku informāciju;
- c) saņemt visu atbilstīgo dokumentu kopijas un iegūt attiecīgu informāciju par faktiem;
- d) piedalīties datu nesējos ierakstīto datu nolasišanā, izņemot pilota kabīnes audio un video ierakstus;
- e) piedalīties izmeklēšanas darbā, kas noris ārpus nelaimes gadījuma vietas, proti, detaļu ekspertīzē, testos un simulācijās, tehniskajās apspriedēs un izmeklēšanas norises gaitas sanāksmēs, izņemot gadījumus, kad šo sanāksmju nolūks ir izdarīt slēdzienus par cēloņiem vai formulēt drošības rekomendācijas.

3. EASA un valstu civilās aviācijas iestādes atbalsta izmeklēšanu, kurā tās piedalās, nodrošinot pieprasīto informāciju, padomdevējus un aprīkojumu atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei.

9. pants

Pienākums ziņot par nelaimes gadījumiem un nopietniem incidentiem

1. Ikviens iesaistītā persona, kas zina par notikušu nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, par to nekavējoties ziņo tās dalībvalsts kompetentajai drošības izmeklēšanas iestādei, kuras teritorijā nelaimes gadījums vai nopietns incidents noticis.

2. Drošības izmeklēšanas iestāde saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi nekavējoties ziņo Komisijai, EASA, Starptautiskajai Civilās aviācijas organizācijai (ICAO), dalībvalstīm un attiecīgajām trešām valstīm par visiem notikušajiem nelaimes gadījumiem un nopietnajiem incidentiem, par kuriem tā ir tikusi informēta.

10. pants

Dalībvalstu dalība drošības izmeklēšanā

1. Dalībvalstis, kuras ir gaisa kuģa reģistrācijas valstis, ekspluatācijas valstis, projektēšanas valstis un ražošanas valstis, saņēmušas kādas citas dalībvalsts vai trešās valsts paziņojumu par notikušu nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, pēc iespējas drīz informē to dalībvalsti vai trešo valsti, kuras teritorijā noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, par to, vai tās saskaņā ar starptautiskiem standartiem un ieteicamo praksi ir paredzējušas iecelt akreditētu pārstāvi. Ja šāds akreditētais pārstāvis ir iecelts, tiek paziņots arī viņa vārds un kontaktinformācija, kā arī paredzētais ierašanās datums, ja akreditētais pārstāvis plāno doties uz valsti, kas nosūtījusi paziņojumu.

2. Projektēšanas valsts akreditētos pārstāvjus izraugās iestāde, kura atbild par drošības izmeklēšanām dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgā gaisa kuģa vai dzinēju grupas tipa projekta sertifikāta turētāja galvenā uzņēmējdarbības vieta.

11. pants

Drošības izmeklētāju statuss

1. Kad drošības izmeklēšanas iestāde ir izraudzījusies atbildīgo izmeklētāju, neskarot jebkādu tiesas izmeklēšanu, atbildīgajam izmeklētājam ir pilnvaras veikt nepieciešamos pasākumus, lai garantētu drošības izmeklēšanas prasību izpildi.

2. Neatkarīgi no Savienības vai valsts tiesību aktu noteiktiem pienākumiem attiecībā uz konfidencialitāti atbildīgajam izmeklētājam jo īpaši ir tiesības:

a) nekavējoties brīvi un netraucēti piekļūt nelaimes gadījuma vai incidenta vietai, kā arī gaisa kuģim, tā saturam vai tā atlūzām;

b) nekavējoties veikt pierādījumu uzskaiti un gaisa kuģa atlieku vai detaļu kontrolētu paņemšanu ekspertīzes vai analīzes nolūkā;

c) tūlītēji piekļūt lidojuma parametru reģistratoriem, to saturam un jebkādiem citiem svarīgiem ierakstiem, kā arī tos kontrolēt;

d) pieprasīt un veicināt nāvējoši ievainotu personu mirstīgo atlieku pilnīgu autopsiju, kā arī tūlītēji piekļūt ekspertīzes vai paņemto paraugu pārbaužu rezultātiem;

e) pieprasīt gaisa kuģa ekspluatācijā iesaistīto personu medicīnisko ekspertīzi vai pieprasīt, lai tiktu veiktas no šādām personām paņemto paraugu analīzes, kā arī tūlītēju piekļuvi šādu ekspertīžu vai analīžu rezultātiem;

f) izsaukt un noplatināt lieciniekus, kā arī pieprasīt, lai tie sniedz vai sagatavo informāciju vai liecību, kas attiecas uz drošības izmeklēšanu;

g) brīvi piekļūt visai atbilstīgajai informācijai vai ierakstiem, kas atrodas gaisa kuģa īpašnieka, gaisa kuģa tipa projekta sertifikāta turētāja, par gaisa kuģa tehnisko apkopi atbildīgās organizācijas, apmācības organizācijas, gaisa kuģa ekspluatanta vai ražotāja vai arī to iestāžu, kas atbild par civilo aviāciju un EASA, kā arī gaisa navigācijas pakalpojumu sniedzēju vai lidlauka ekspluatantu rīcībā.

3. Atbildīgais izmeklētājs attiecina 2. punktā minētās tiesības uz saviem ekspertiem un padomdevējiem, kā arī uz akreditētajiem pārstāvjiem, viņu ekspertiem un padomdevējiem, ciktāl tas nepieciešams, lai tie varētu pilnvērtīgi piedalīties drošības izmeklēšanā. Šīs tiesības neskar to izmeklētāju un ekspertu tiesības, kurus izraudzījusies par tiesas izmeklēšanu atbildīgā iestāde.

4. Jebkura persona, kas piedalās drošības izmeklēšanās, veic savus pienākumus neatkarīgi un neprasa un nesāņem norādes ne no viena cita kā tikai no atbildīgā izmeklētāja vai akreditētā pārstāvja.

12. pants

Izmeklēšanu koordinācija

1. Ja ir sākti arī tiesas izmeklēšana, atbildīgais izmeklētājs par to tiek informēts. Šādā gadījumā atbildīgais izmeklētājs nodrošina lidojuma parametru reģistratoru un jebkuru lietisko pierādījumu izsekojamību, un tie paliek viņa pārziņā. Tiesas iestāde var iecelt kādu no saviem ierēdņiem, lai tas pavadītu lidojuma parametru reģistratorus vai lietiskos pierādījumus līdz vietai, kur tos nolasīs vai apstrādās. Ja ekspertīze vai analīze šādus lietiskos pierādījumus var izmainīt, sagrozīt vai iznīcināt, pieprasa iepriekšēju attiecīgās tiesu iestādes piekrišanu, neskarot valsts tiesību aktus. Ja šāda piekrišana saskaņā ar 3. punktā minēto iepriekšējo vienošanos nav saņemta pieņemamā laikā un ne vēlāk kā divas nedēļas pēc pieprasījuma, tas nekavē atbildīgo izmeklētāju veikt ekspertīzes vai analīzes. Ja tiesu iestāde ir pilnvarota konfiscēt jebkuru pierādījumu, atbildīgajam izmeklētājam ir tūlītēja un neierobežota piekļuve šādiem pierādījumiem, kā arī tiesības tos izmantot.

2. Ja drošības izmeklēšanas gaitā drošības izmeklēšanas iestādei kļūst zināms vai rodas aizdomas, ka nelaimes gadījums vai incidents ir noticis nelikumīgas iejaukšanās dēļ, kā noteikts valsts tiesību aktos, piemēram, valsts tiesību aktos par nelaimes gadījumu izmeklēšanu, atbildīgais izmeklētājs par to nekavējoties paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Piemērojot 14. pantu, drošības izmeklēšanas gaitā savāktu attiecīgo informāciju nekavējoties dara zināmu šīm iestādēm, un šīm iestādēm pēc to pieprasījuma var nosūtīt arī attiecīgo materiālu. Apmaiņa ar minēto informāciju un minētajiem materiāliem neskar drošības izmeklēšanas iestādes tiesības turpināt drošības izmeklēšanu, to koordinējot ar iestādēm, kurām var būt nodota notikuma vietas kontrole.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka drošības izmeklēšanas iestādes, no vienas puses, un citas iestādes, kuras, visticamāk, varētu tikt iesaistītas pasākumos saistībā ar drošības izmeklēšanu, piemēram, tiesas, civilās aviācijas, meklēšanas un glābšanas iestādes, no otras puses, sadarbojas savā starpā, noslēdzot iepriekšējas vienošanās.

Šādas iepriekšējas vienošanās respektē drošības izmeklēšanas iestādes neatkarību un ļauj rūpīgi un efektīvi veikt tehnisko izmeklēšanu. Iepriekšējās vienošanās, cita starpā, tiek iekļauti šādi elementi:

- a) piekļuve nelaimes gadījuma vietai;
- b) pierādījumu saglabāšana un piekļuve tiem;
- c) sākotnēja un turpmāka pārskatu sniegšana par katra procesa stāvokli;

- d) informācijas apmaiņa;
- e) drošības informācijas attiecīga izmantošana;
- f) konfliktu atrisināšana.

Dalībvalstis par šīm vienošanām paziņo Komisijai, kura pārsūta šo informāciju tīkla priekšsēdētājam, Eiropas Parlamentam un Padomei.

13. pants

Pierādījumu saglabāšana

1. Dalībvalsts, kuras teritorijā ir noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, ir atbildīga par saudzīgas attieksmes nodrošināšanu attiecībā uz visiem pierādījumiem un par visu saprātīgu pasākumu veikšanu šādu pierādījumu aizsardzībai, kā arī par gaisa kuģa, tā satura un tā atlūzu aizturēšanu drošā vietā uz laika posmu, kāds var būt nepieciešams drošības izmeklēšanai. Pierādījumu aizsardzība ietver jebkura pierādījuma, ko varētu pārvietot, izdzēst, pazaudēt vai iznīcināt, saglabāšanu fotogrāfiju vai citā veidā. Uzglabāšana drošā vietā nozīmē aizsardzību pret papildu bojājumiem, pret neatļautu personu piekļuvi, zādzībām un bojājumiem.

2. Kamēr nav ieradušies drošības izmeklētāji, neviens nedrīkst izmainīt nelaimes gadījuma vietas stāvokli, nedrīkst ņemt tajā paraugus, pārvietot gaisa kuģi, tā saturu vai atlūzas, ņemt no tā paraugus vai to aizvērt, izņemot gadījumus, kad šāda rīcība var būt nepieciešama drošības apsvērumu dēļ vai tādēļ, lai sniegtu palīdzību ievainotām personām, vai ja par notikuma vietu atbildīgās iestādes ir devušas īpašu atļauju, un, ja iespējams, apspriežoties ar drošības izmeklēšanas iestādi.

3. Jebkura iesaistītā persona dara visu, kas nepieciešams, lai saglabātu ar attiecīgo notikumu saistītos dokumentus, materiālus un ierakstus, jo īpaši lai novērstu iespēju, ka sarunu un trauksmes ziņojumu ieraksti pēc lidojuma varētu tikt izdzēsti.

14. pants

Konfidenciālas ar drošību saistītas informācijas aizsardzība

1. Šādus ierakstus drīkst izpaust vai izmantot tikai un vienīgi drošības izmeklēšanas nolūkā:

- a) visas personu sniegtās liecības, kuras drošības izmeklēšanas iestāde apkopojusi drošības izmeklēšanas gaitā;
- b) dokumentus, kas atklāj to personu identitāti, kuras liecinājušas drošības izmeklēšanā;

- c) drošības izmeklēšanas iestādes apkopoto informāciju, kas ir īpaši sensitīva un privāta, tostarp informāciju par personu veselību;
- d) materiālus, kas izveidojušies izmeklēšanas gaitā, piemēram, pierakstus, uzmetumus, izmeklētāju rakstveidā izteiktos viedokļus, viedokļus, kas izteikti, analizējot informāciju, tostarp lidojuma parametru reģistratora informāciju;
- e) informāciju un pierādījumus, kurus snieguši izmeklētāji no citām dalībvalstīm vai trešām valstīm saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi, ja to pieprasījuši viņu drošības izmeklēšanas iestāde;
- f) iepriekšējā vai nobeiguma ziņojuma vai starpposma ziņojumu projektus;
- g) pilotu kabīnes audio un video ierakstus un to atšifrējumus, kā arī gaisa satiksmes vadības vienību savstarpējo sarunu ierakstus, nodrošinot arī, ka informāciju, kas neattiecas uz drošības izmeklēšanu, īpaši informāciju par privāto dzīvi, atbilstīgi aizsargā, neskarot 3. punktu.

2. Šādus ierakstus drīkst izpaust vai izmantot tikai un vienīgi drošības izmeklēšanas nolūkā vai tādos citos nolūkos, kuru mērķis ir aviācijas drošības uzlabošana:

- a) visu saziņu starp personām, kas piedalījušās gaisa kuģa ekspluatācijā;
- b) rakstiskus vai elektroniskus gaisa satiksmes vadības vienību ierakstus un šo ierakstu atšifrējumus, tostarp ziņojumus un rezultātus, kas sagatavoti iekšējai lietošanai;
- c) drošības rekomendāciju pavadvēstules, ko drošības izmeklēšanas iestādes nosūtījušas attiecīgajam saņēmējam, ja to pieprasa par izmeklēšanu atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde, kas izdevusi attiecīgo rekomendāciju;
- d) notikuma ziņojumus, kas apkopoti saskaņā ar Direktīvu 2003/42/EK.

Lidojuma parametru reģistratora ierakstus drīkst izpaust un izmantot tikai drošības izmeklēšanas, lidojumderīguma un apkopes nolūkā, izņemot, ja tādi ieraksti ir padarīti anonīmi vai atklāti, izmantojot drošības procedūras.

3. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta tiesvedības vai administratīva iestāde vai iestāde, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu par ierakstu atklāšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, var nolemt, ka ieguvumi, izpaužot 1. un 2. punktā minēto informāciju arī citos likumīgos nolūkos, ir lielāki nekā negatīvās sekas, kas šādai rīcībai varētu būtu gan valsts, gan starptautiskā mērogā attiecībā uz šo vai uz jebkuru citu drošības izmeklēšanu nākotnē. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu ierobežot gadījumus, kad drīkst pieņemt šādu lēmumu par atklāšanu, vienlaikus ievērojot Savienības tiesību aktus.

Ierakstus, kas minēti 1. un 2. punktā, var atļaut nodot citai dalībvalstij citu iemeslu dēļ, nevis drošības izmeklēšanas dēļ un kā papildinājumu attiecībā uz 2. punktu nolūkos, kas nav vērsti uz aviācijas drošības uzlabošanu, tiktāl, cik to atļauj paziņotājais dalībvalsts tiesību akti. Saņēmējas dalībvalsts iestādes drīkst apstrādāt vai atklāt ierakstus, kas saņemti šādas nodošanas ceļā, tikai pēc iepriekšējas konsultēšanās ar iesniedzēju dalībvalsti un atbilstīgi saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem.

4. Atklāt drīkst tikai tos datus, kas tiešām nepieciešami 3. punktā minētajos nolūkos.

15. pants

Informācijas paziņošana

1. Atbildīgās drošības izmeklēšanas iestādes personāls vai jebkura cita persona, kas uzaicināta piedalīties un līdzdarboties drošības izmeklēšanā, ievēro piemērojamos tiesību aktus dienesta noslēpumu jomā, tostarp attiecībā uz to personu anonimitāti, kuras iesaistītas nelaimes gadījumā vai incidentā, saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.

2. Neskarot 16. un 17. pantā noteiktos pienākumus, atbildīgās drošības izmeklēšanas iestādes vadītājs informāciju, ko tas uzskata par atbilstīgu nelaimes gadījumam vai nopietnu incidentu novēršanai, paziņo personām, kas atbild par gaisa kuģu vai gaisa kuģu aprīkojuma ražošanu vai apkopi, kā arī privātpersonām vai tiesību subjektiem, kas atbild par gaisa kuģu ekspluatāciju vai personāla apmācību.

3. Neskarot 16. un 17. pantā minētos pienākumus, atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde un 8. pantā minētais(-ie) akreditētais(-ie) pārstāvis(-ji) nodod EASA un valsts civilās aviācijas iestādēm būtisku informāciju par faktiem, kura iegūta drošības izmeklēšanas laikā, izņemot informāciju, kas minēta 14. panta 1. punktā vai kas rada interešu konfliktu. Informāciju, ko saņemusi EASA un valsts civilās aviācijas iestādes, aizsargā saskaņā ar 14. pantu un piemērojamiem Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem.

4. Atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei ir atļauts informēt cietušos un viņu tuviniekus vai viņu apvienības un publiskot jebkuru informāciju par faktu novērojumiem, procedūrām šīs drošības izmeklēšanas gaitā, iespējamiem iepriekšējiem ziņojumiem vai slēdzieniem un/vai drošības rekomendācijām ar noteikumu, ka tas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķu sasniegšanu un pilnībā atbilst piemērojamiem tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.

5. Pirms 4. punktā minētās informācijas publicēšanas atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde nosūta šo informāciju cietušajiem un viņu tuviniekiem vai viņu apvienībām tādā veidā, kas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķus.

16. pants

Izmeklēšanas ziņojums

1. Katras drošības izmeklēšanas nobeigumā sagatavo ziņojumu atbilstīgi tam, kāda veida nelaimes gadījums vai nopietns incidents ir noticis un cik tas bijis nopietns. Ziņojumā norāda, ka drošības izmeklēšanas vienīgais nolūks ir novērst nelaimes gadījumu un incidentu atkārtosanos nākotnē un nevis noteikt vainīgo vai uzlikt atbildību. Ziņojumā attiecīgā gadījumā ietver drošības rekomendācijas.

2. Ziņojumā tiek aizsargāta visu nelaimes gadījumā vai nopietnā incidentā iesaistīto personu anonimitāte.

3. Ja ziņojumus sagatavo, kamēr vēl nav pabeigta drošības izmeklēšana, pirms to publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde var lūgt attiecīgām iestādēm, tostarp EASA, un ar šo iestāžu starpniecību – projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus. To pienākums ir ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu.

4. Pirms nobeiguma ziņojuma publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde lūdz attiecīgajām iestādēm, tostarp EASA, un ar to starpniecību – projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus, un to pienākums ir ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu. Lūdzot šos komentārus, drošības izmeklēšanas iestāde ievēro starptautiskos standartus un ieteikto praksi.

5. Informāciju, uz kuru attiecas 14. pants, iekļauj ziņojumā tikai tad, ja tā attiecas uz nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta analīzi. Netiek izpausta informācija vai tās elementi, kas uz šo analīzi neattiecas.

6. Drošības izmeklēšanas iestāde nobeiguma ziņojumu publisko cik vien drīz iespējams un, ja iespējams, 12 mēnešu laikā pēc nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta dienas.

7. Ja nobeiguma ziņojumu minēto 12 mēnešu laikā publiskot nav iespējams, drošības izmeklēšanas iestāde sniedz starpposma ziņojumu vismaz katrā nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta gadadienā, tajā detalizēti izklāstot, kā virzās izmeklēšana un kādi jautājumi saistībā ar drošību ir aktualizēti.

8. Drošības izmeklēšanas iestāde pēc iespējas drīz nosūta nobeiguma ziņojuma un drošības rekomendāciju kopiju:

a) attiecīgo valstu drošības izmeklēšanas iestādēm un civilās aviācijas iestādēm un ICAO, ievērojot starptautiskos standartus un ieteicamo praksi;

b) ziņojumā iekļauto drošības rekomendāciju adresātiem;

c) Komisijai un EASA, izņemot, ja ziņojums publiski pieejams elektroniski; šādā gadījumā drošības izmeklēšanas iestāde tikai attiecīgi par to informē.

17. pants

Drošības rekomendācijas

1. Jebkurā drošības izmeklēšanas posmā drošības izmeklēšanas iestāde pēc pienācīgas apspriešanās ar atbilstīgajām pusēm ar datētu pavadvēstuli nosūta attiecīgajām iestādēm, arī tām, kas atrodas citās dalībvalstīs vai trešās valstīs, ieteikumus jebkurai preventīvai rīcībai, ko tā uzskata par nepieciešamu veikt neka vējoties, lai paaugstinātu aviācijas drošību.

2. Drošības izmeklēšanas iestāde var nākt klajā ar drošības rekomendācijām, arī pamatojoties uz pētījumiem un analīzi, kas veikta saistībā ar vairākām izmeklēšanām vai jebkurām citām darbībām saskaņā ar 4. panta 4. punktu.

3. Drošības rekomendācija nekādā gadījumā nav pieņemums par kāda vainu vai atbildību attiecīgajā nelaimes gadījumā, nopietnā incidentā vai incidentā.

18. pants

Drošības rekomendāciju ievērošanas kontrole un drošības rekomendāciju datubāze

1. Drošības rekomendācijas adresāts 90 dienu laikā pēc pavadvēstules saņemšanas nosūta saņemšanas apstiprinājumu un informē drošības izmeklēšanas iestādi, kas attiecīgo drošības rekomendāciju ir izdevusi, par īstenotiem vai plānotiem pasākumiem un attiecīgā gadījumā par laiku, kas tam vajadzīgs šo pasākumu pabeigšanai, un, ja pasākumi nav veikti, norāda iemeslus.

2. Drošības izmeklēšanas iestāde 60 dienu laikā pēc atbildes vēstules saņemšanas informē adresātu par to, vai pēc tās ieskatiem atbilde ir vai nav adekvāta, un attiecīgi pamato, ja tā nepiekrīt lēmumam neveikt nekādus pasākumus.

3. Visas drošības izmeklēšanas iestādes ievieš procedūras, lai reģistrētu pasākumus, kas īstenoti, atbildot uz to izdotajām drošības rekomendācijām.

4. Drošības rekomendācijas adresāts, tostarp iestādes, kas atbild par civilās aviācijas drošību dalībvalsts un Savienības līmenī, ievieš procedūras, lai pārraudzītu, kā tiek īstenoti pasākumi, kas pieņemti, atbildot uz saņemtajām drošības rekomendācijām.

5. Visas drošības rekomendācijas, kas izdotas saskaņā ar 17. panta 1. un 2. punktu, kā arī atbildes pasākumus drošības izmeklēšanas iestādes reģistrē centrālajā repozitorijā, kas izveidots saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1321/2007 (2007. gada 12. novembris), ar kuru nosaka īstenošanas noteikumus attiecībā uz to, kā centrālajā repozitorijā integrējama informācija par notikumiem civilajā aviācijā, kuras apmaiņu veic saskaņā ar Direktīvu 2003/42/EK⁽¹⁾. Drošības izmeklēšanas iestādes centrālajā repozitorijā reģistrē arī visas drošības rekomendācijas, kas saņemtas no trešām valstīm.

19. pants

Ziņošana par notikumiem

1. EASA un dalībvalstu kompetentās iestādes, savstarpēji sadarbojoties, regulāri piedalās tās informācijas apmaiņā un analizē, uz kuru attiecas Direktīva 2003/42/EK. Tas attiecas uz izraudzītu personu piekļuvi tiešsaistē informācijai centrālajā repozitorijā, kas izveidots saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1321/2007, tostarp informācijai, kas ļauj tieši identificēt gaisa kuģi, par kuru sagatavots ziņojums par notikumu, piemēram, tā sērijas un reģistrācijas numuriem, ja tie ir pieejami. Šāda piekļuve neattiecas uz informāciju, kas ļauj identificēt ekspluatantu, par kuru sagatavots ziņojums par notikumu.

2. EASA un 1. punktā minētās dalībvalstu iestādes nodrošina šādas informācijas konfidencialitāti saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, un ierobežo tās izmantošanu, atļaujot to izmantot tikai tajos gadījumos, kad tas absolūti nepieciešams pienākumu izpildei drošības jomā. Šajā sakarībā šo informāciju izmanto tikai drošības tendenču analīzei, kas var būt par pamatu anonīmām drošības rekomendācijām vai norādījumiem par lidojumderīgumu, nevienu nevainojot un neliekot uzņemties atbildību.

20. pants

Informācija par personām un bīstamām kravām gaisa kuģī

1. Savienības aviosabiedrības, kuras veic lidojumus uz lidostu vai no tās, un trešo valstu aviosabiedrības, kuras veic lidojumus no lidostas, kas atrodas dalībvalstu teritorijās, kurām piemēro Līgumus, ievieš procedūras, kas ļauj sagatavot:

a) pēc iespējas drīz un vēlākais divu stundu laikā no brīža, kad saņemts paziņojums, ka ar gaisa kuģi ir noticis nelaimes gadījums, apstiprinātu sarakstu, pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju, par visām personām, kas atradušās gaisa kuģī; un

b) tūlīt pēc tam, kad ir paziņots, ka ar šo gaisa kuģi ir noticis nelaimes gadījums, sarakstu ar bīstamām kravām, kas atradušās gaisa kuģī.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos sarakstus dara pieejamus atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei, iestādei, kuru katra dalībvalsts izraudzījusies saziņai ar gaisa kuģī esošo personu tuviniekiem, un vajadzības gadījumā – medicīniskās palīdzības vienībām, kurām šī informācija var būt vajadzīga cietušo aprūpei.

3. Lai varētu ātri informēt pasažieru ģimenes par viņu tuvinieku atrašanos avarējušā gaisa kuģī, aviosabiedrības piedāvā pasažieriem iespēju norādīt vārdu un kontaktinformāciju kādai personai, ar kuru sazināties, ja noticis nelaimes gadījums. Aviosabiedrības drīkst izmantot šo informāciju tikai tad, ja noticis nelaimes gadījums, un to neizpauž trešām personām vai neizmanto komerciālos nolūkos.

4. Tās personas vārdu, kura atradusies gaisa kuģī, nedrīkst publiski pieejamu, pirms attiecīgās iestādes nav informējušas minētās personas tuviniekus. Šā panta 1. punktā minētajam sarakstam saglabā konfidencialitāti saskaņā ar Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem, un katras personas vārds, kas šādā saistībā parādās šajā sarakstā, tiek darīts publiski pieejams, ja pret to neiebilst to personu tuvinieki, kas atradušās gaisa kuģī.

⁽¹⁾ OV L 294, 13.11.2007., 3. lpp.

21. pants

Palīdzība gaisa satiksmes nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem

1. Lai nodrošinātu pilnīgāku un saskaņotāku reaģēšanu uz nelaimes gadījumiem ES līmenī, katra dalībvalsts pieņem valsts līmenī ārkārtas plānu attiecībā uz civilās aviācijas nelaimes gadījumiem. Šāds ārkārtas plāns attiecas arī uz palīdzības sniegšanu civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka visām aviosabiedrībām, kas veic uzņēmējdarbību to teritorijā, ir plāns palīdzības sniegšanai civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem. Šādos plānos īpaši jāņem vērā psiholoģisks atbalsts civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem, kā arī jāļauj aviosabiedrībai reaģēt, ja noticis liela mēroga nelaimes gadījums. Dalībvalstis revidē tādu aviosabiedrību palīdzības plānus, kuras veic uzņēmējdarbību to teritorijā. Dalībvalstis arī mudina trešo valstu aviosabiedrības, kas veic lidojumus uz Savienību, līdzīgā veidā pieņemt plānu palīdzības sniegšanai civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem.

3. Kad notiek nelaimes gadījums, par izmeklēšanu atbildīgā dalībvalsts vai valsts, kurā uzņēmējdarbību veic aviosabiedrība, kuras gaisa kuģis cietis nelaimes gadījumā, vai valsts, kuras ievērojams valstspiederīgo skaits cietis nelaimes gadījumā, nodrošina, ka tiek nozīmēti respondents, kurš darbojas kā informācijas un kontaktpunkts cietušajiem un viņu tuviniekiem.

4. Dalībvalsts vai trešā valsts, kura ir īpaši ieinteresēta nelaimes gadījumā, kas noticis dalībvalstu teritorijās, kurām piemēro Līgumus, jo šajā nelaimes gadījumā bojā gājušo vai smagus miesas bojājumus guvušo personu vidū ir tās pilsoņi, var izraudzīties ekspertu, kuram ir tiesības:

- a) apmeklēt nelaimes gadījuma vietu,
- b) piekļūt attiecīgajai informācijai par faktiem, ko publiskošanai ir apstiprinājusi atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde, kā arī informācijai par izmeklēšanas norises gaitu;
- c) saņemt nobeiguma ziņojuma kopiju.

5. Eksperts, kas izraudzīts saskaņā ar 4. punktu, var palīdzēt, ievērojot piemērojamos tiesību aktus, cietušo identificēšanā un apmeklēt sanāksmes ar savas valsts nelaimes gadījumā izdzīvojušajiem.

6. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 785/2004 (2004. gada 21. aprīlis) par apdrošināšanas prasībām, kas attiecas uz gaisa pārvadātājiem un gaisa kuģu ekspluatantiem⁽¹⁾, 2. panta 1. punktu arī trešo valstu gaisa pārvadātāji pilda apdrošināšanas pienākumus, kas noteikti minētajā regulā.

⁽¹⁾ OV L 138, 30.4.2004., 1. lpp.

22. pants

Piekļuve dokumentiem un personas datu aizsardzība

1. Šo regulu piemēro, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem⁽²⁾.

2. Šo regulu piemēro saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopenas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti⁽⁴⁾.

23. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas šīs regulas pārkāpšanas gadījumā. Šīm sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.

24. pants

Regulas grozīšana

Šī regula tiks pārskatīta ne vēlāk kā 2014. gada 3. decembrī. Ja Komisija uzskata, ka šī regula būtu jāgroza, tā lūdz tīklu sagatavot iepriekšēju atzinumu, ko nosūta arī Eiropas Parlamentam, Padomei, dalībvalstīm un EASA.

25. pants

Atcelšana

Ar šo atceļ Direktīvu 94/56/EK.

26. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

⁽²⁾ OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.

⁽³⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2010. gada 20. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. CHASTEL

—

PIELIKUMS

Nopietnu incidentu piemēru saraksts

Šajā pielikumā minētie incidenti ir tipiski piemēri incidentiem, kas varētu būt nopietni incidenti. Šis saraksts nav visaptverošs un kalpo tikai kā norādījums attiecībā uz "nopietna incidenta" definīciju.

- Ir gandrīz notikusi sadursme, kas prasījusi manevra veikšanu, lai izvairītos no sadursmes vai nedrošas situācijas, vai gadījumos, kad izvairīšanās manevrs varētu būt piemērots.
  - Lidojuma laikā pēdējā brīdī ir notikusi izvairīšanās no sadursmes ar zemi.
  - Pārtrauktas pacelšanās no slēgta vai aizņemta skrejceļa, no manevrēšanas ceļa, izņemot atļautas helikopteru darbības, vai no nepiešķirta skrejceļa.
  - Pacelšanās no slēgta vai aizņemta skrejceļa, no manevrēšanas ceļa, izņemot atļautas helikopteru darbības, vai no nepiešķirta skrejceļa.
  - Nolaišanās vai nolaišanās mēģinājumi uz slēgta vai aizņemta skrejceļa, manevrēšanas ceļa, izņemot atļautas helikopteru darbības, vai uz nepiešķirta skrejceļa.
  - Būtiska kļūda paredzēto parametru sasniegšanā gaisa kuģa pacelšanās laikā vai lidojuma sākuma augstuma uzņemšanas laikā.
  - Uguns vai dūmi pasažieru salonā, kravas telpās vai dzinēju aizdegšanās, pat ja šādu aizdegšanos izdodas nodzēst ar ugunsdzēsamajiem aparātiem.
  - Gaisa kuģa apkalpei ir bijusi ārkārtas nepieciešamība izmantot gaisa kuģa skābekļa sistēmu.
  - Gaisa kuģa konstrukcijas bojājums vai dzinēja izjukšana, tostarp dzinēja turbīnas atteice, kas neizraisa nelaimes gadījumu.
  - Daudzkārtēji vienas vai vairāku gaisa kuģa sistēmu bojājumi, kas būtiski ietekmē tā vadīšanu.
  - Gaisa kuģa apkalpes loceklis lidojuma laikā ir kļuvis darbnespējīgs.
  - Degvielas atlikums ir mazāks par noteikto minimālo degvielas rezervi, un pilots izziņo ārkārtas stāvokli.
  - Nobraukšana no skrejceļa, kas pēc seku smaguma tiek klasificēta kā A pakāpes incidents. Seku smaguma klasifikācija ir ietverta Nobraukšanas no skrejceļa novēršanas rokasgrāmatā (*The Manual on the Prevention of Runway Incursions*) (ICAO dok. 9870).
  - Incidenti pacelšanās vai nolaišanās laikā. Tādi incidenti kā apsteigta zemskare, pārskreja vai noskreja no skrejceļa.
  - Sistēmu kļūmes, kritiski laikapstākļi, lidojums ārpus apstiprinātā lidojuma plāna vai citi gadījumi, kas varētu radīt grūtības gaisa kuģa vadīšanā.
  - Darbības traucējumi vairāk nekā vienai gaisa kuģa lidojuma vadības un navigācijas nodrošināšanas rezerves sistēmai.
-

II

(Nelegislatīvi akti)

STARPTAUTISKI NOLĪGUMI

PADOMES LĒMUMS

(2010. gada 27. septembris)

par nostāju, kas Eiropas Savienībai jāieņem CARIFORUM un ES Apvienotajā padomē, kura izveidota ar Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz grozījumu nolīguma IV pielikumu, iekļaujot tajā Bahamu Salu Sadraudzības saistības

(2010/669/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

(4) Šo sarunu rezultāti būtu jāizklāsta nolīgumā noteiktās CARIFORUM un ES Apvienotās padomes lēmumā.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

(5) Tādēļ CARIFORUM un ES Apvienotajā padomē Savienībai būtu jāieņem nostāja, kā izklāstīts lēmuma projektā, kas pievienots šim lēmumam,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

tā kā:

Vienīgais pants

(1) 2008. gada 15. oktobrī parakstīja Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses⁽¹⁾ ("nolīgums"), un to provizoriski piemēro no 2008. gada 29. decembra.

Nostājas, kas Eiropas Savienībai jāieņem CARIFORUM un ES Apvienotajā padomē, kura izveidota ar Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz grozījumu nolīguma IV pielikumā, pamatā ir CARIFORUM un ES Apvienotās padomes lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam. Tomēr par formāliem grozījumiem minētajā lēmuma projektā, kuri neskar tā būtību, var vienoties, neizdarot grozījumus šajā lēmumā.

(2) Nolīguma 63. pantā ir noteikts, ka sarunas par Bahamu Salu Sadraudzības saistību sarakstu pakalpojumu un ieguldījumu jomā tiks pabeigtas ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc nolīguma parakstīšanas dienas.

Briselē, 2010. gada 27. septembrī

(3) Šīs sarunas tika veiksmīgi pabeigtas 2010. gada 25. janvārī.

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
K. PEETERS

⁽¹⁾ OV L 289, 30.10.2008., 3. lpp.

PIELIKUMS

PROJEKTS

CARIFORUM UN ES APVIENOTĀS PADOMES LĒMUMS Nr. .../2010

(gada),

ar kuru groza Ekonomisko partnerattiecību nolīguma starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, IV pielikumu, iekļaujot tajā Bahamu Salu Sadraudzības saistības

CARIFORUM UN ES APVIENOTĀ PADOME,

nemot vērā Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp CARIFORUM valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses (turpmāk "nolīgums"), kurš parakstīts 2008. gada 15. oktobrī Bridžtaunā, Barbadosā, un jo īpaši tā 229. panta pirmo punktu un 4. punktu,

tā kā:

- (1) Nolīgums tika parakstīts 2008. gada 15. oktobrī, un to provizoriski piemēro no 2008. gada 29. decembra.
- (2) Nolīguma 63. pantā ir noteikts, ka sarunas par Bahamu Salu Sadraudzības saistību sarakstu pakalpojumu un ieguldījumu jomā tiks pabeigtas ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc nolīguma parakstīšanas dienas.
- (3) Šīs sarunas tika veiksmīgi pabeigtas 2010. gada 25. janvārī, un tika panākta vienošanās, ka ar CARIFORUM un ES Apvienotās padomes lēmumu Bahamu salu saistību saraksts būtu jāiekļauj nolīgumā.
- (4) Tādēļ ir lietderīgi grozīt nolīguma IV E un IV F pielikumu, lai iekļautu tajos Bahamu Salu Sadraudzības saistības pakalpojumu un ieguldījumu jomā, svītrotu Bahamu salas no IV E pielikuma 3. punktā un IV F pielikuma 6. punktā norādītā izņēmuma un noteiktu šo grozījumu provizorisku piemērošanu, līdz nolīgums stājas spēkā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Nolīguma IV pielikumu ar šo groza šādi.

a) Nolīguma IV E pielikumu groza šādi:

i) pielikuma 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Šajā sarakstā ir ietvertas visas CARIFORUM valstis, izņemot Haiti, ja nav noteikts citādi. Ievērojot nosacījumus, ierobežojumus vai izņēmumus, kas attiecas uz visām nozarēm, A, B, C un D nodaļas apakšno-

zares, kuras nav uzskaitītas sarakstā, ir atvērtas visās CARIFORUM parakstītājvalstīs bez tirgus piekļuves vai valsts režīma ierobežojumiem. CARIFORUM valstis, kuras nav minētas šajā sarakstā ietvertajās apakšnozarēs, šajās apakšnozarēs ir atvērtas bez tirgus piekļuves vai valsts režīma ierobežojumiem – ievērojot nosacījumus, ierobežojumus vai izņēmumus, kas citādi attiecas uz visām nozarēm. Visus šajā pielikumā iekļautos nosacījumus, ierobežojumus vai izņēmumus, ko piemēro CARIFORUM valstīm un kuri tajā apzīmēti kā "CAF", nepiemēro attiecībā uz Bahamu salām";

ii) aiz saraksta pievieno papildinājumu "VI E pielikuma papildinājums. Bahamu salas", kā izklāstīts šā lēmuma I pielikumā.

b) Nolīguma IV F pielikumu groza šādi:

i) pielikuma 6. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"6. Šajā sarakstā ir ietvertas visas CARIFORUM valstis, izņemot Haiti, ja nav noteikts citādi.";

ii) aiz saraksta pievieno papildinājumu "VI F pielikuma papildinājums. Bahamu salas", kā izklāstīts šā lēmuma II pielikumā.

2. Visus pārējos noteikumus VI E pielikuma 1. līdz 9. punktā un VI F pielikuma 1. līdz 11. punktā piemēro Bahamu salām.

2. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. No dienas, kad šis lēmums stājas spēkā, līdz dienai, kad nolīgums stājas spēkā, provizoriski piemēro VI E pielikuma grozījumus un VI F pielikuma grozījumus.

Pieņemts rakstiskā procedūrā atbilstīgi CARIFORUM un ES Apvienotās padomes Lēmuma Nr. 1/2010 (2010. gada 17. maijs) 11. panta 3. punktam.

I PIELIKUMS

"VI E pielikuma papildinājums. Bahamu salas

Nozare vai apakšnozare	Nosacījumu, ierobežojumu vai izņēmumu apraksts
VISAS NOZARES	<p>Valūtas maiņas kontrole</p> <ol style="list-style-type: none"> Saskaņā ar Valūtas maiņas kontroles likumu (<i>Exchange Control Regulations Act</i>) un finanšu noteikumiem (<i>Finance Regulations</i>) rezidentiem jāsaņem Centrālās Bankas apstiprinājums, lai veiktu operācijas ar ārvalstu valūtu vai Bahamu dolāru kontiem un lai iegādātos ārvalstu valūtas aktīvus. Nerezidentiem ir tiesības veikt operācijas ar ārvalstu valūtu kontiem. Rezidenti – juridiskās personas var saņemt apstiprinājumu veikt operācijas ar ārvalstu valūtu kontiem, lai segtu izdevumus, kas tieši radušies ārvalstu valūtās. Gan nerezidentiem – juridiskajām personām, gan ārvalstniekiem var piešķirt apstiprinājumu veikt operācijas ar Bahamu dolāru kontiem, lai segtu vairākkārtīgi radušos izdevumus Bahamu dolāros. Visiem iepriekšminēto valūtas maiņas kontroles apstiprinājumu pieprasījumiem jāatbilst Bahamu salu nacionālās ieguldījumu stratēģijas noteikumiem, kas attiecas uz nozarēm un darbības jomām, kurās ir atļauti ārvalstu ieguldījumi. Valūtas maiņas kontroles mērķiem "rezidents" ir Bahamu salu pilsonis vai licencēta ārvalstu vai vietējā juridiskā persona, kurai atļauts iesaistīties darījumos ar citiem rezidentiem. Nerezidents ir ārvalstnieks vai juridiska persona, kam nav atļauts veikt saimniecisko darbību ar rezidentiem neatkarīgi no tā, vai tas fiziski atrodas vai neatrodas Bahamu salās. <p>Zemes īpašumi</p> <p>Ārvalstniekiem un juridiskām personām, kuras vēlas iegādāties nekustamo īpašumu komerciāliem mērķiem, jāpieprasa ieguldījumu padomes atļauja. Ārvalstniekiem vai juridiskām personām, kuras plāno jebkādam mērķim iegādāties zemes īpašumu, kura platība ir vairāk nekā divi blakusesoši akri, jāsaņem ieguldījumu padomes atļauja.</p> <p>Ieguldījumi</p> <p>Bahamu salas aizliedz radioaktīvo minerālu izpēti, izmantošanu un apstrādi, kodoldegvielas pārstrādi, kodolenerģijas ražošanu, kodolatkritumu transportēšanu un glabāšanu, kodoldegvielas izmantošanu un apstrādi, regulēt tās izmantošanu citiem mērķiem, kā arī smagā ūdens ražošanu.</p> <p>Ieguldījumi, ko veic ārvalstnieki, ar USD 250 000 minimālo kapitalizāciju saskaņā ar Nacionālo ieguldījumu stratēģiju (<i>NIP</i>) apstiprina Nacionālā Ekonomikas padome (<i>NEC</i>), pamatojoties uz ekonomisko vajadzību un priekšrocību testu. <i>NIP</i> galvenie kritēriji ir darba vietu izveide, prasmju pilnveidošana, reģionālā attīstība, vietējās vajadzības un ietekme uz vidi. Saskaņā ar <i>NIP NEC</i> apstiprinājums nepieciešams arī Bahamu salu un ārvalstu ieguldītāju kopuzņēmumiem, pamatojoties uz iepriekš minēto ekonomisko vajadzību un priekšrocību testu.</p>
A. LAUKSAIMNIECĪBA, MEDNIECĪBA, MEŽSAIMNIECĪBA	
Lauksaimniecība un medniecība (<i>ISIC rev 3.1: 01</i>)	Nav.
Mežsaimniecība un mežizstrāde (<i>ISIC rev 3.1: 02</i>)	Nav.
B. ZVEJNIECĪBA (<i>ISIC rev 3.1: 05</i>)	Visiem kuģiem, kuri iesaistīti zvejošanā ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, saskaņā ar Zvejas resursu (jurisdikcija un saudzēšana) likumu (<i>Fisheries Resource Act</i>) jābūt vienīgi Bahamu salu fizisku vai juridisku personu īpašumā.
C. IEGUVES RŪPNIECĪBA UN KARJERU IZSTRĀDE	<p>Neliela apjoma ieguves rūpniecībā dažas darbības drīkst veikt tikai Bahamu salu valstspiederīgie.</p> <p>Bahamu salas patur tiesības piešķirt apstiprinājumu veikt minerālu privātu vai publisku izpēti, ieguvī, apstrādi, importēšanu un eksportēšanu.</p> <p>Bahamu salas patur tiesības ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, kontinentālajā plato un jūras gultnē veikt derīgo izrakteņu ģeoloģisko izpēti un ieguvī.</p>

Nozare vai apakšnozare	Nosacījumu, ierobežojumu vai izņēmumu apraksts
Akmeņogļu un brūnogļu ieguve; kūdras ieguve (ISIC rev 3.1: 10)	Nav.
Jēlnaftas un dabasgāzes ieguve (ISIC rev 3.1: 11)	Nav.
Metālu rūdu ieguve (ISIC rev 3.1: 13)	Nav.
Pārējā ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (ISIC rev 3.1: 14)	Nav.
D. APSTRĀDES RŪPNIECĪBA	
Pārtikas produktu un dzērienu ražošana (ISIC rev 3.1: 15)	Nav.
Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana (ISIC rev 3.1: 20)	Bahamu salas patur tiesības noteikt vai arī turpmāk saglabāt ierobežojumus attiecībā uz neliela apjoma ieguldījumiem šajā nozarē.
Naftas pārstrādes produktu ražošana (ISIC rev 3.1: 232)	Nav.
Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana, izņemot sprāgstvielas (ISIC rev 3.1: 24, izņemot sprāgstvielu ražošanu)	Nav.
Iekārtu un aprīkojuma ražošana (ISIC rev 3.1:29)	Bahamu salas patur tiesības noteikt vai arī turpmāk saglabāt pasākumus attiecībā uz ieguldījumiem ieroču un municijas ražošanā.
Mēbeļu ražošana; citur neklasificēta apstrādes rūpniecība (ISIC rev 3.1: 36)	Bahamu salas patur tiesības noteikt vai arī turpmāk saglabāt ierobežojumus attiecībā uz neliela apjoma ieguldījumiem šajā sarakstā.
E. ELEKTROENERĢIJAS, GĀZES, TVAIKA UN KARSTĀ ŪDENS RAŽOŠANA, PĀRVADE UN SADALE PAR PAŠU LĪDZEKĻIEM (izņemot atomelektrostaciju saražoto elektroenerģiju)	
Elektroenerģijas ražošana; elektroenerģijas pārvade un sadale par pašu līdzekļiem (daļa no ISIC rev 3.1: 4010) (1)	Saistību nav.
Gāzes ražošana; gāzveida kurināmā sadale, izmantojot cauruļvadus, par pašu līdzekļiem (daļa no ISIC rev 3.1: 4020) (2)	Saistību nav.

Nozare vai apakšnozare	Nosacījumu, ierobežojumu vai izņēmumu apraksts
Tvaika un karstā ūdens ražošana; tvaika un karstā ūdens sadale par pašu līdzekļiem (daļa no ISIC rev 3.1: 4030) ⁽³⁾	Saistību nav.

⁽¹⁾ Neietver elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmu darbības nodrošināšanas pakalpojumus par atlīdzību vai uz līguma pamata, kas atrodama sadaļā "Energopakalpojumi".

⁽²⁾ Neietver dabasgāzes un gāzveida kurināmā pārvadāšanu pa cauruļvadiem, gāzes pārvadi un sadali par atlīdzību vai uz līguma pamata un dabasgāzes un gāzveida kurināmā pārdošanu, kas atrodamas sadaļā "Energopakalpojumi".

⁽³⁾ Neietver tvaika un karstā ūdens pārvadi un sadali par atlīdzību vai uz līguma pamata un tvaika un karstā ūdens pārdošanu, kas atrodamas sadaļā "Energopakalpojumi".

II PIELIKUMS

"VI F pielikuma papildinājums. Bahamu salas

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
------------------------	-------------------------------	----------------------------

A. HORIZONTĀLĀS SAISTĪBAS

	<p>Visi modeļi: Valūtas maiņas kontrole</p> <ol style="list-style-type: none"> Saskaņā ar Valūtas maiņas kontroles likumu un finanšu noteikumiem rezidentiem jāsaņem Centrālās Bankas apstiprinājums, lai veiktu darījumus ar ārvalstu valūtām vai Bahamu dolāriem un lai iegādātos ārvalstu valūtas. Nerezidentiem ir tiesības veikt operācijas ar ārvalstu valūtu kontiem. Rezidenti – juridiskās personas var saņemt apstiprinājumu veikt operācijas ar ārvalstu valūtu kontiem, lai segtu izdevumus, kas tieši radušies ārvalstu valūtās. Gan nerezidentiem – juridiskajām personām, gan ārvalstniekiem var piešķirt apstiprinājumu veikt operācijas ar Bahamu dolāru kontiem, lai segtu vairākkārtīgi radušos izdevumus Bahamu dolāros. Visiem iepriekšminēto valūtas maiņas kontroles apstiprinājumu pieprasījumiem jāatbilst Bahamu salu nacionālās ieguldījumu stratēģijas noteikumiem, kas attiecas uz nozarēm un darbības jomām, kurās ir atļauti ārvalstu ieguldījumi. Valūtas maiņas kontroles vajadzībām "rezidents" ir Bahamu salu pilsonis vai licencēts ārvalstu vai vietējā juridiskā persona, kurai atļauts iesaistīties darījumos ar citiem rezidentiem. Nerezidents ir ārvalstnieks vai juridiska persona, kam nav atļauts veikt saimniecisko darbību ar rezidentiem neatkarīgi no tā, vai tas fiziski atrodas vai neatrodas Bahamu salās. 	<p>Visi modeļi: Subsīdijas, nodokļu atvieglojumus, stipendijas un citu veidu valsts iekšzemes finansiālu atbalstu var saņemt tikai Bahamu salu valstspiederīgie vai uzņēmumi, kuri ir Bahamu salu īpašumā.</p>
	<p>3. modelis: Ieguldījumi, ko veic ārvalstnieki, un kuru vērtība ir lielāka par USD 250 000, saskaņā ar Nacionālo ieguldījumu stratēģiju apstiprina Nacionālā Ekonomikas padome, pamatojoties uz ekonomisko vajadzību un priekšrocību testu. NIP galvenie kritēriji ir darba vietu izveide, prasmju pilnveidošana, reģionālā attīstība, vietējās vajadzības un ietekme uz vidi. Saskaņā ar NIP NEC apstiprinājums nepieciešams arī Bahamu salu un ārvalstu investoru kopuzņēmumiem, pamatojoties uz iepriekš izklāstīto ekonomisko vajadzību un priekšrocību testu.</p>	<p>3. modelis: Bahamu salu valstspiederīgie un uzņēmumi, kuri pilnībā atrodas Bahamu salu valstspiederīgo īpašumā, ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma nodokļa, ko piemēro nekustamajam īpašumam <i>Family Islands</i>.</p>

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
	3. modelis: Ārvalstniekiem un juridiskajām personām, kuras vēlas iegādāties nekustamo īpašumu komerciāliem mērķiem, jāpieprasa leguldījumu padomes atļauja. Ārvalstniekiem vai juridiskajām personām, kuras plāno jebkuram mērķim iegādāties zemes īpašumu, kura platība ir vairāk nekā pieci blakusesoši akri, jāsaņem leguldījumu padomes atļauja.	3. modelis: Pakalpojumu sniedzējiem, kuri dibina komerciālo klātbūtni, lai sniegtu tikai vienreizēju pakalpojumu, pēc kura izpildes komerciālā klātbūtne beigsies, līdz dienai, kad līgums stājas spēkā, jāsamaksā licences maksa 1 % no līguma summas.
	4. modelis: Saistību nav, izņemot attiecībā uz vadošajiem darbiniekiem (viesdarbiniekiem, vadītājiem, speciālistiem un stažieriem), kuri nav pieejami vietējā līmenī. Saskaņā ar Imigrācijas likumu un saistītajiem noteikumiem (<i>Immigration Act and Regulations</i>) ārvalstniekiem, kuri plāno sākt algotu darbu, pirms ieceļošanas Bahamu salās jāsaņem darba atļauja. Lai noteiktu, vai šādiem ārvalsts darba ņēmējiem jāizsniedz darba atļauja, izmanto darba tirgus testu.	

B. NOZARU ĪPAŠĀS SAISTĪBAS

1. UZŅĒMĒJDARBĪBAS PAKALPOJUMI

A. PROFESIONĀLIE PAKALPOJUMI

a) Juridiskie pakalpojumi		
Juridiskā dokumentācija un sertifikācija (CPC 86130)		
	1) Nav, izņemot to, ka saistībā ar valsts iekšējiem likumiem jāievēro valstspiederības nosacījums.	1) Nav.
	2) Nav, izņemot to, ka saistībā ar valsts iekšējiem likumiem jāievēro valstspiederības nosacījums.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Konsultācijas pakalpojumu sniedzēja valsts tiesību jomā (CPC 86119)		
	1) Nav, izņemot to, ka saistībā ar valsts iekšējiem likumiem jāievēro valstspiederības nosacījums.	1) Nav.
	2) Nav, izņemot to, ka saistībā ar valsts iekšējiem likumiem jāievēro valstspiederības nosacījums.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
b) Uzskaites, revīzijas un grāmatvedības pakalpojumi		
Uzskaites un revīzijas pakalpojumi (CPC 8621)		
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Saistību nav.
	3) Nav, izņemot to, ka Bahamu salu juridiskās personas grāmatvedības un revīzijas pakalpojumus drīkst saņemt vienīgi no Bahamu salās licencētiem grāmatvežiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Nodokļu uzlikšana (CPC 863)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav, izņemot to, ka Bahamu salu juridiskās personas konsultācijas nodokļu jautājumos drīkst saņemt vienīgi no Bahamu salās licencētiem speciālistiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Arhitektūras pakalpojumi (CPC 8671)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Inženiertehniskie pakalpojumi (CPC 86724, 86725)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
f) Integrētie inženiertehniskie pakalpojumi (CPC 8673)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
g) Pilsētplānošanas un ainavu arhitektūras pakalpojumi Arhitektūras pakalpojumi		
Ainavu arhitektūras pakalpojumi (CPC 86742)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
h) Medicīnas un zobārstniecības pakalpojumi (CPC 9312)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav saistību.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Neiroķirurģija		
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Epidemioloģiskie pakalpojumi (CPC 931**))		
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
CATSCAN pakalpojumi (CPC 931**)		
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
i) Veterinārie pakalpojumi (CPC 932)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
j) Vecmāšu, medicīnas māsu, fizioterapeitu un vidējā medicīnas personāla pakalpojumi (CPC 93191)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

B. DATORPAKALPOJUMI UN AR TIEM SAISTĪTIE PAKALPOJUMI

a) Ar datortehnikas uzstādīšanu saistītie konsultāciju pakalpojumi (CPC 841)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav attiecībā uz datortehnikas uzstādīšanas pakalpojumiem māsaiņniecībām. Nav attiecībā uz komercuzņēmumiem.	3) Saistību nav attiecībā uz datortehnikas uzstādīšanas pakalpojumiem māsaiņniecībām. Nav attiecībā uz komercuzņēmumiem.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
b) Programmatūras ieviešanas pakalpojumi (CPC 842)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav attiecībā uz datortehnikas uzstādīšanas pakalpojumiem mājāsaimniecībām. Attiecībā uz datortehnikas uzstādīšanas pakalpojumiem uzņēmumos ir atļauti kopuzņēmumi ar Bahamu salu uzņēmumiem. Nav pēc 2013. gada.	3) Saistību nav attiecībā uz datortehnikas uzstādīšanas pakalpojumiem mājāsaimniecībām.
	4) Nav.	4) Nav.
c) Datu apstrādes pakalpojumi (CPC 843)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Datubāzu pakalpojumi (CPC 844)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Cita veida pakalpojumi (CPC 849) (Datu sagatavošanas pakalpojumi un pārējie citur neklasificētie datorpakalpojumi)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav attiecībā uz mājas biroja aprīkojumu. Attiecībā uz komerciālām iekārtām, pamatojoties uz pakalpojumu veidu, jāievēro ekonomisko vajadzību tests.	3) Saistību nav attiecībā uz mājas biroja aprīkojumu.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
C. PĒTNIECĪBAS UN ATTĪSTĪBAS PAKALPOJUMI		
a) Pētniecības un attīstības pakalpojumi dabas zinātnēs un inženiertehniskajā jomā(CPC 851)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS un NP jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Pētniecības un attīstības pakalpojumi sociālajās un humanitārajās zinātnēs (CPC 852)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Starpnozaru pētniecības un attīstības pakalpojumi (CPC 853)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
E. NOMAS/IZPIRKUMNOMAS PAKALPOJUMI BEZ OPERATORIEM		
b) Attiecībā uz gaisa kuģiem (CPC 83104)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
c) Attiecībā uz citiem transportlīdzekļiem (CPC 83102)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Attiecībā uz citām mašīnām un iekārtām (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

F. CITI UZŅĒMĒJDARBĪBAS PAKALPOJUMI

a) Reklāmas pakalpojumi (CPC 871)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Tirgus un sabiedriskās domas izpēte (CPC 864)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Vadības konsultāciju pakalpojumi (CPC 865)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
d) Ar vadības konsultācijām saistītie pakalpojumi (CPC 866)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Tehniskās testēšanas un analīzes pakalpojumi (CPC 8676)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
f) Ar lauksaimniecību, medniecību un mežsaimniecību saistītie pakalpojumi (CPC 881)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
g) Ar zvejniecību saistītie pakalpojumi (CPC 882)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
h) Ar ieguves rūpniecību saistītie pakalpojumi (CPC 883, 5115)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav.	4) Saistību nav.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
i) Ar apstrādes rūpniecību saistītie pakalpojumi (CPC 8841, 8842, 8843, 8844 un 8846)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
k) Darbā iekārtošanas un personāla nodrošināšanas pakalpojumi (CPC 872)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
l) Izmeklēšana un apsardze (CPC 873)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
m) Saistītie zinātnisko un tehnisko konsultāciju pakalpojumi (CPC 86753)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
n) Iekārtu apkope un remonts (izņemot jūras kuģus, gaisa kuģus vai citus transportlīdzekļus) (CPC 633, izņemot attiecībā uz CPC 63302, 8861–8866)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot attiecībā uz kopuzņēmumiem	3) Saistību nav, izņemot attiecībā uz kopuzņēmumiem
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
o) Ēku tīrīšanas pakalpojumi (CPC 874)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
p) Fotopakalpojumi (CPC 87501–87507)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
q) Iepakošanas pakalpojumi (CPC 876)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
r) Izdevējdarbības un poligrāfijas pakalpojumi par autoratlīdzību vai uz līguma pamata (CPC 88442)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
s) Pasākumu rīkošanas pakalpojumi (CPC 87909**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
t) Pārējie (CPC 87905)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

2. KOMUNIKĀCIJU PAKALPOJUMI

B. KURJERA PAKALPOJUMI (CPC 7512)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Nav.

C. TELEKOMUNIKĀCIJU PAKALPOJUMI (publiskai un privātai izmantošanai)

a) Balss telefonijas pakalpojumi (CPC 7521)	1) Nav. 2) Nav.	1) Nav. 2) Nav.
b) Pakešu komutācijas datu pārraides pakalpojumi (CPC 7523)	3) Saistību nav. Nav pēc 2013. gada. 4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	3) Saistību nav. Nav pēc 2013. gada. 4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Ķēžu komutācijas datu pārraides pakalpojumi (CPC 7523**)		
d) Teleksa pakalpojumi (CPC 7523**)		
e) Telegrāfa pakalpojumi (CPC 7522)		
f) Faksimila pakalpojumi (CPC 7521, 7529)		
g) Privāto nomāto sakaru kanālu pakalpojumi (CPC 7522, 7523)		
h) Elektroniskais pasts (CPC 7523)		
i) Balss pasts (CPC 7523)		

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
<p>j) Tiešsaistē pieejamās informācijas un datubāzu izguve (CPC 7523)</p> <p>k) Elektroniskā datu apmaiņa (EDA) (CPC 7523)</p> <p>l) Uzlabotie/papildu faksimila pakalpojumi, tostarp uzkrāšana un pārsūtīšana, uzkrāšana un izguve</p> <p>m) Koda un protokola pārveide</p> <p>n) Tiešsaistē pieejamās informācijas un/vai datu apstrāde (tostarp transakciju apstrāde) (CPC 843)</p>		
<p>o) Pārējie:</p> <p>Internets un piekļuve internetam (izņemot balss pastu) (CPC 75260)</p> <p>Personiskās komunikācijas pakalpojumi (izņemot mobilos datu pakalpojumus, peidžeru pakalpojumus un maģistrālo radiosakaru līniju pakalpojumus)</p> <p>Telekomunikāciju iekārtu pārdošana, noma, uzturēšana, savienošana, remonts un konsultēšanas pakalpojumi (CPC 75410, 75450)</p> <p>Maģistrālo radiosakaru līniju pakalpojumi</p> <p>Peidžeru pakalpojumi (CPC 75291)</p> <p>Telekonferenču pakalpojumi (CPC 75292)</p> <p>Starptautiskie balss telefonijas, datu un video pārraides pakalpojumi, ko sniedz brīvās zonās izvietotiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar informācijas apstrādi</p> <p>Videopārraides (satelītu) pakalpojumi (CPC 75241**)</p> <p>Savienojuma un starpsavienojuma pakalpojumi (CPC 7543 un 7525)</p>		

3. BŪVNICĪBAS UN SAISTĪTIE MAŠĪNBŪVES PAKALOJUMI

A. ĒKU VISPĀRĒJĀ BŪVNICĪBA

(CPC 5126**) Viesnīcas un atpūtas nami ar vairāk nekā 100 numuriem, restorāni un tamlīdzīgas ēkas

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot attiecībā uz speciālo būvniecību.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
------------------------	-------------------------------	----------------------------

B. VISPĀRĒJIE INŽENIERTEHNISKIE BŪVDARBI (CPC 5131, 5132, 5133, 51340, 51350, 51360, 51371, 51372, 51390)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot attiecībā uz speciālo būvniecību.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

C. UZSTĀDĪŠANA UN MONTĀŽA (CPC 514, 516)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

D. ĒKU PABEIGŠANAS UN APDARES DARBI (CPC 517)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

E. CITI (CPC 511, 515, 518)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

4. IZPLATĪŠANAS PAKALPOJUMI

A. KOMISIONĀRU PAKALPOJUMI (CPC 621)

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS un NP nepieciešama licence.

B. VAIRUMTIRDZNIECĪBAS PAKALPOJUMI (CPC 622)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

C. MAZUMTIRDZNIECĪBAS PAKALPOJUMI (CPC 631, 632, 6111, 6113)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Motociklu un sniega motociklu pārdošanas, apkopes un remonta pakalpojumi; to detaļu un piederumu pārdošana (CPC 611) (izņemot motociklu apkopes un remonta pakalpojumus CPC 61220)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Dzinēja degvielas mazumtirdzniecība (CPC 61300)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
D. FRANŠĪZE (CPC 8929)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
5. IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI		
a) Sākumskolas izglītības pakalpojumi (CPC 921) (izņemot bezpeļņas, valsts un valsts finansētās juridiskās personas)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Vidējās izglītības pakalpojumi (CPC 922) (izņemot bezpeļņas, valsts un valsts finansētās juridiskās personas)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Augstākās izglītības pakalpojumi (CPC 923) (izņemot bezpeļņas, valsts un valsts finansētās juridiskās personas)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
d) Pieaugušo izglītības pakalpojumi (CPC 924) (izņemot bezpeļņas, valsts un valsts finansētās juridiskās personas)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Citi izglītības pakalpojumi (CPC 929)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

6. PAKALPOJUMI APKĀRTĒJĀS VIDES JOMĀ

A. NOTEKŪDEŅU PAKALPOJUMI (CPC 9401)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošana (CPC 9401**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Saistību nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
B. NOTEKŪDEŅU UN ATKRITUMU IZVEŠANAS PAKALPOJUMI (CPC 9402)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Bīstamo atkritumu savākšanas pakalpojumi (CPC 9402**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Bīstamo atkritumu apstrāde un iznīcināšana (CPC 9402**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
D. CITI		
Izplūdes gāzu attīrīšanas pakalpojumi (CPC 94040)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
Trokšņu slāpēšanas pakalpojumi (CPC 94050)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Grunts un gruntsūdeņu sanācijas un attīrīšanas pakalpojumi (CPC 94060**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Rūpnīcām paredzētās slēgtās ķēdes piesārņojuma kontroles sistēmas (CPC 94090**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Saistību nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Atkritumu pārstrādes pakalpojumi (CPC 94090**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Saistību nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

7. FINANŠU PAKALPOJUMI

A. VISI APDROŠINĀŠANAS UN AR TO SAISTĪTIE PAKALPOJUMI

a) Dzīvības apdrošināšanas pakalpojumi, apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem un veselības apdrošināšanas pakalpojumi (CPC 8121)		
---	--	--

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumi (CPC 8129)		
	1) Saistību nav, izņemot tādu risku apdrošināšanu, kas attiecas uz: i) jūras kuģniecību, komercaviāciju, kosmosa kuģu palaišanu un kravu nogādāšanu kosmosā (tostarp pavadoņus), ja šāda apdrošināšana pilnībā vai daļēji attiecas uz: pārvadājamām precēm, transportlīdzekļi, ar ko veic pārvadājumu, un visu no tā izrietošo atbildību, kā arī ii) precēm starptautiskajā tranzītā.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Pārapirošināšana un retrocesija (CPC 81299**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Apdrošināšanas palīgpakalpojumi (brokeru un aģentu pakalpojumi) (CPC 8140, izņemot aktuāra pakalpojumus)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
Aktuāra pakalpojumi (CPC 81404)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Konsultāciju, aktuāra, risku novērtēšanas un pretenziju izskatīšanas pakalpojumi (CPC 814**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

B. BANKU UN CITI FINANŠU PAKALPOJUMI (izņemot apdrošināšanu)

a) Noguldījumu un citu atmaksājamo naudas līdzekļu pieņemšana no iedzīvotājiem (CPC 81115–81119)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Saistību nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Visu veidu kredītešana, tostarp patēriņa kredīti, hipotekārie kredīti, faktūrkredītešana un tirdzniecības darījumu finansēšana (CPC 8113)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Saistību nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
c) Finanšu noma (CPC 8112)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Saistību nav.	2) Saistību nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Visu veidu maksājumu un naudas pārsūtīšanas pakalpojumi (tikai naudas pārsūtīšanas pakalpojumi) (CPC 81139**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot pilnvarotus ārvalsts valūtas starpniekus.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Galvojumi un saistības (CPC 81199**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
f) Tirdzniecība uz sava rēķina vai uz klienta rēķina biržā, ārpus biržas tirgū vai citādi (CPC 81339**, 81333, 81321**)		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav attiecībā uz Bahamu salu dolāriem. Nav attiecībā uz ārvalsts valūtu.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
h) Starpniecība naudas darījumos (CPC 81339**)	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
i) Aktīvu pārvaldība, piemēram, naudas vai vērtspapīru portfeļa pārvaldība, visu veidu kolektīvo ieguldījumu pārvaldība (CPC 81323)	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav attiecībā uz aktīviem Bahamu salu dolāros. Nav attiecībā uz ārvalstu valūtu.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
k) Konsultācijas un citi finanšu palīgpakalpojumi saistībā ar visām 103. panta 2. panta a) apakšpunkta B daļā minētajām darbībām, tostarp datu bāze par kredītiem un kredītu analīzi, ieguldījumu un portfeļu analīzi un konsultācijas, konsultācijas par uzņēmumu pārņemšanu, pārstrukturēšanu	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
l) Finanšu informācijas sniegšana un pārraide, finanšu datu apstrāde un ar to saistītās programmatūras piegāde no citu finanšu pakalpojumu sniedzējiem (CPC 8131)	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
C. CITI		
Ārzonas uzņēmumu un trasta sabiedrību reģistrācija (neietverot apdrošināšanas sabiedrības un bankas) ārzonas pakalpojumu sniegšanai		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
8. VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS UN SOCIĀLĀS APRŪPES PAKALPOJUMI (izņemot 1. sadaļas A nodaļas h)-j) grupā minētos)		
A. SLIMNĪCU PAKALPOJUMI (CPC 93110)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
B. CITI CILVĒKU VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS PAKALPOJUMI (CPC 9319, izņemot 93191 un 93193)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Iedzīvotāju veselības aizsardzības pakalpojumi, kas nav slimnīcu pakalpojumi (CPC 93193)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
C. SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PAKALPOJUMI (CPC 93311)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
9. TŪRISMS UN AR CEĻOŠANU SAISTĪTIE PAKALPOJUMI		
A. VIESNĪCU UN RESTORĀNU PAKALPOJUMI (tostarp ēdināšanu)		
Viesnīcas (CPC 641)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav attiecībā uz viesnīcām, kurās ir vairāk nekā 100 numuri. Saistību nav attiecībā uz viesnīcām, kurās ir mazāk nekā 100 numuri.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Mēbelētu mājokļu iznomāšana (CPC 6419)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Ēdienu pasniegšana ar visiem restorāna pakalpojumiem vai pašapkalpošanās iestādēs. Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi (CPC 64210, 64220, 64230)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot speciālos, gastronomijas un etniskos restorānus un tādus restorānus, kuri atrodas viesnīcās, kūrortu kompleksos vai tūristu piesaistīšanas vietās.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
Dzērienu pasniegšanas pakalpojumi izklaides vietās (CPC 64310 un 64320)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

B. CEĻOJUMA AĢENTŪRU UN TŪRISMA OPERATORU PAKALPOJUMI (CPC 7471)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

C. TŪRISTU GĪDU PAKALPOJUMI (CPC 7472)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

D. CITI

Viesnīcu attīstība		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
Viesnīcu vadība		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Jahtu piestātnes pakalpojumi		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Spa pakalpojumi		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

10. ATPŪTAS, KULTŪRAS UN SPORTA PAKALPOJUMI (kas nav audiovizuālie pakalpojumi)

A. IZKLAIDES PAKALPOJUMI (tostarp teātra, dzīvās mūzikas un cirka pakalpojumus) (CPC 9619)

	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
B. ZIŅU AĢENTŪRU PAKALPOJUMI (CPC 9621)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
C. BIBLIOTĒKAS, ARHĪVI, MUZEJI UN CITI KULTŪRAS PAKALPOJUMI (CPC 963)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
D. SPORTA UN CITI ATPŪTAS PAKALPOJUMI (CPC 96411-3) (izņemot azartspēles)		
	1) Saistību nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
E. CITI		
Jahtu noma un izpirkumnoma (CPC 96499**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
11. TRANSPORTA PAKALPOJUMI		
A. JŪRAS TRANSPORTA PAKALPOJUMI		
a) Pasažieru pārvadājumi (zemākas kabotāžas pārvadājumi) (CPC 7211)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Kravu pārvadājumi (zemākas kabotāžas pārvadājumi) (CPC 7212)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Kuģu noma ar apkalpi (zemākas kabotāžas pārvadājumi) (CPC 7213)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Kuģu apkope un remonts (CPC 8868**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, ja mazāk par 100 tonnām. Nav, ja vairāk par 100 tonnām.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
e) Stumšanas un vilkšanas pakalpojumi (CPC 7214)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav, izņemot kopuzņēmumus ar Bahamu salu uzņēmumiem.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
f) Jūras transporta atbalsta pakalpojumi		
Kuģu glābšanas pakalpojumi un nocelšana no sēkļa (CPC 74540)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Kuģu reģistrācija tirdzniecības flotes kontrolei, regulēšanai un savlaicīgai attīstīšanai		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

B. PĀRVADĀJUMI PA IEKŠĒJIEM ŪDENSCEĻIEM

b) Kravu pārvadājumi (CPC 7222)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
d) Kuģu apkope un remonts (CPC 8868)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

C. GAISA PĀRVADĀJUMU PAKALPOJUMI

b) Kravu pārvadājumi (CPC 732)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Gaisakuģu ar apkalpi noma (CPC 734)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Gaisakuģu apkope un remonts (CPC 8868**)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Gaisa pārvadājumu atbalsta pakalpojumi (CPC 746)		
Datorizēto rezervācijas sistēmu (CRS) pakalpojumi		

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
Lidostu pārvaldīšana		
	1) Saistību nav.	1) Saistību nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

E. DZELZCEĻA TRANSPORTA PAKALPOJUMI

a) Pasažieru pārvadājumi (CPC 7111)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Kravu pārvadājumi (CPC 7112)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
c) Stumšanas un vilkšanas pakalpojumi (CPC 7113)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
d) Dzelzceļa transporta iekārtu apkope un remonts (CPC 8868)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Dzelzceļa transporta pakalpojumu atbalsta pakalpojumi (CPC 743)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

F. AUTOTRANSPORTA PAKALPOJUMI

a) Pasažieru pārvadājumi (CPC 7121)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
b) Kravu pārvadājumi (CPC 7123)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto. Attiecībā uz LPS un NP jāveic ekonomisko vajadzību pārbaude.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
c) Komerציālā transporta ar vadītāju noma (CPC 7124)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
e) Autotransporta transporta pakalpojumu atbalsta pakalpojumi (CPC 7442)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Saistību nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

H. VISU VEIDU TRANSPORTA PAPILDPAKALPOJUMI

b) Glabāšanas un noliktavu pakalpojumi (CPC 742)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Saistību nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.
d) Citi transporta atbalsta un papildpakalpojumi (CPC 74900)		
Darbība brīvajā zonā		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.

Nozare vai apakšnozare	Tirgus piekļuves ierobežojumi	Valsts režīma ierobežojumi
Pārkraušanas pakalpojumi (CPC 749)		
	1) Nav.	1) Nav.
	2) Nav.	2) Nav.
	3) Nav.	3) Nav.
	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.	4) Saistību nav, izņemot horizontālajās saistībās norādīto.”

Abonementa cenas 2010. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 100 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, papīra formātā + CD-ROM, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 770 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, CD-ROM, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
<i>ES Oficiālā Vēstneša</i> pielikums (S sērija) – <i>Publiskā iepirkuma līgumu konkursi</i> , CD-ROM, divi izdevumi nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 300 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , C sērija – <i>Konkursi</i>	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu CD-ROM formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

CD-ROM formāts 2010. gada laikā tiks aizstāts ar DVD formātu.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV